

การส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลเมืองระนอง
อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

กิริพจน์ สรรพกุล

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารทั่วไป
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2553
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการบริหาร และคณะกรรมการควบคุม
มาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการบริหาร ได้พิจารณาปัญหาพิเศษฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
ทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการบริหาร

.....
(อาจารย์พรสกล ณ ศรีโต)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการบริหาร

..... ประธานกรรมการ
(รศ.ดร.ชัยณรงค์ กันธพนิต)

..... กรรมการ
(ผศ.ดร.พลาเดช เลลยักิติ)

..... กรรมการ
(อ.ดร.ไพบูลย์ โพธิ์สุวรรณ)

..... กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์พรสกล ณ ศรีโต)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สรุติ สกุรัตน์)

วันที่ 3 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์พรสกล ณ ศรีโต อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณนายกเทศมนตรีเมืองระนอง สมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง ประชาชน และนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง ที่ให้ความสำคัญกับการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ อนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินงานรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่ได้ส่งเสริมเป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา ส่วนดีของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอ มอบให้กับคุณพ่อ คุณแม่ และทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ งานงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้และเพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

กิริพจน์ สรรพกุล

ชื่อปัญหาพิเศษ	การส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลเมืองระนอง อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	กิริพจน์ สรรพกุล
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทั่วไป)
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลเมืองระนอง อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง 3) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นายกเทศมนตรีเมืองระนอง สมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองระนอง และนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง 419 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยหาค่า t -test และ F -test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการทดสอบรายคู่ใช้วิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลที่มีต่อสภาพและความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง สภาพความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว น้ำพุร้อนรักษะวาริน ด้านสภาพกายภาพโดยรวม คิดเป็นร้อยละ 87.3 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 82.8 ด้านการรักษาดูแลสุขภาพแวลล้อม คิดเป็นร้อยละ 97.0 สภาพความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์ ด้านสภาพกายภาพโดยรวม คิดเป็นร้อยละ 94.8 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 95.0 ด้านการรักษาดูแลสุขภาพแวลล้อม คิดเป็นร้อยละ 98.0 สภาพการพัฒนางานประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง การให้บริการภัตตาคารและร้านอาหารในเขตเทศบาลเมืองระนอง มีความพร้อมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 85.8 ระดับความต้องการในการพัฒนาของประชาชนและนักท่องเที่ยวในภาพรวม อยู่ในระดับมาก จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แนวทางการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง 3 ประเด็นแรก ประชาชนควรให้ความร่วมมือในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวเทศบาลเมืองระนอง ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว และควรเพิ่มศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
คำถามการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการท่องเที่ยว.....	23
นโยบายผู้บริหารเทศบาลเมืองระนอง.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4 ผลการวิจัย.....	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม.....	62
5 การสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	94
การสรุปผลการวิจัย.....	94
การอภิปรายผลการวิจัย.....	99
ข้อเสนอแนะ.....	102
บรรณานุกรม.....	105
ภาคผนวก.....	107
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ.....	123

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	49
2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	62
3	แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อสภาพในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง.....	64
4	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง.....	68
5	แสดงการเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง.....	71
6	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ....	72
7	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ.....	73
8	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนรักษะวาริน.....	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพื้หรืออนุรักษ์ริมน้ำ.....	74
10	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์.....	75
11	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์.....	75
12	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง.....	76
13	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง.....	77
14	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา....	79
16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนรักษะวาริน.....	79
17	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนรักษะวาริน.....	80
18	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์.....	80
19	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์.....	81
20	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง.....	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
21	82
22	83
23	84
24	84
25	85
26	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็น ของประชาชนและนักท่องเที่ยว ในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการ ส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ ต่อเดือน ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์.....	86
28	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการใน การส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตาม รายได้ต่อเดือนด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยว ในเขตเทศบาลเมืองระนอง.....	87
29	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็น ของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการ ส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ ต่อเดือน ความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขต เทศบาลเมืองระนอง.....	87
30	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการ ในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตาม อาชีพ.....	88
31	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของ ประชาชน และนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริม และการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ.....	89
32	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการใน การส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตาม อาชีพ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแม่น้ำพูนรั้งชะวารี.....	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
33	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชน และนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน้าปุรุอันรักษะวาริน.....	90
34	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ด้านความต้องการในการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์.....	90
35	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์.....	91
36	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง.....	92
37	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง.....	92
38	แสดงแนวทางในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง.....	93

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	องค์ประกอบของการพัฒนา.....	11
2	ความสำคัญของการท่องเที่ยว.....	16
3	องค์ประกอบหลักที่สำคัญในระบบการท่องเที่ยว.....	21
4	หลักการดำเนินการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว.....	22
5	ภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.....	24
6	องค์ประกอบของการส่งเสริมการท่องเที่ยวในระบบการท่องเที่ยว.....	25
7	มาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยว.....	26
8	หลักการของการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว.....	33
9	นโยบายผู้บริหารเทศบาลเมืองระนอง.....	38
10	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	42

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : WTO) ได้พยากรณ์ว่าปี พ.ศ. 2563 มีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำนวน 1,600 ล้านคน ธนาคารโลกประมาณการว่าการเติบโตของประเทศกำลังพัฒนาจะเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 4 ต่อปี ขณะที่ประเทศอุตสาหกรรมจะเพิ่มขึ้นอัตรา ร้อยละ 2.5 ต่อปี โดยที่การท่องเที่ยวระยะไกลจะมีบทบาทมากขึ้น จำนวนการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นแต่ จะใช้ระยะเวลาในแต่ละสถานที่ท่องเที่ยวที่น้อยลง ภูมิภาคที่มีแนวโน้มเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม คือ ภูมิภาคเอเชียตะวันออก และแปซิฟิก สถานการณ์การท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2546 ภูมิภาคยุโรปมี อัตราการเจริญเติบโตอยู่เพียงภูมิภาคเดียว หากพิจารณาในแง่บวกจะพบว่าโอกาสของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2547 ยังมีสถานการณ์ที่เป็นผลดีต่อการท่องเที่ยวของประเทศ อาทิการเปิดตัวของสาย การบินต้นทุนต่ำ ได้แก่ AIR – ASIA, NOK – AIR และ VALUE จากสิงคโปร์ เป็นต้น ซึ่งสามารถ ทำการตลาดจากการจองตั๋วเครื่องบินทางอินเทอร์เน็ตได้ และคาดว่าจะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยว จากต่างประเทศที่จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในเมืองไทยเพิ่มมากขึ้น (ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว, ออนไลน์, 2549)

ในหลายประเทศทั่วโลกได้ให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ส่งผลให้อุตสาหกรรมด้านนี้เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง และกลายเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่นำ รายได้เข้าสู่ประเทศอย่างมหาศาล จากตัวเลขรายได้ขององค์การการท่องเที่ยวโลก พบว่าในปี พ.ศ. 2551 การท่องเที่ยวระหว่างประเทศโตขึ้นร้อยละ 2 มีคนเดินทางท่องเที่ยวทั่วโลกถึง 924 ล้านคน มากกว่าปี พ.ศ. 2550 ประมาณ 16 ล้านคน ก่อให้เกิดรายได้ 856,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิด เป็นร้อยละ 30 ของการส่งออกภาคบริการโลก คาดว่าในปี พ.ศ. 2563 หรืออีก 10 ปีข้างหน้า คนที่ เดินทางท่องเที่ยวทั่วโลกจะมีจำนวน 1,600 ล้านคน รายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศในปี พ.ศ. 2551 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 หรือรายได้รวม 944,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มจากปี พ.ศ. 2550 ที่ ได้ 857 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์, 2552, หน้า 11) นอกจากนี้ประเทศไทยนับได้ว่าเป็นประเทศแรก ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้ริเริ่มโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ และในฐานะสมาชิกกลุ่มประเทศอาเซียน ประเทศไทยจึงสามารถเสนอบริการที่รวม

แหล่งท่องเที่ยวของสมาชิกในกลุ่ม หรือมีการร่วมกันส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อผลประโยชน์ที่จะได้รับร่วมกัน เมื่อเกิดกระแสตื่นตัวด้านการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ประกอบกับปัจจุบันนักท่องเที่ยวมีความชื่นชอบในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ และทำความเข้าใจในวัฒนธรรม และวิถีชีวิต ของชุมชนท้องถิ่นที่เป็นจุดหมายปลายทางเพิ่มมากขึ้น โดยมีความประสงค์ที่จะสร้างความคุ้นเคยกับประชาชนในท้องถิ่นหรือมีความนิยมในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการศึกษามากกว่าในอดีต (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2546, หน้า 22)

การท่องเที่ยวนำรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปพัฒนาประเทศของตนให้เจริญก้าวหน้า ทำให้ประเทศต่าง ๆ ทั้งที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนาต่างพยายามพัฒนาการท่องเที่ยวของตนให้เจริญก้าวหน้าด้วยการสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว และให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังประเทศของตนมากที่สุด แต่เนื่องจากการท่องเที่ยวที่ผ่านมาเป็นการท่องเที่ยวแบบประเพณีนิยม ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่เป็นหลัก ด้วยการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งสำคัญ แต่ไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และความเป็นอยู่ของคนในชุมชนท้องถิ่น ทำให้ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย เกิดความเสื่อมโทรม ไม่สามารถปรับคืนสู่สภาพเดิมด้วยตัวมันเองได้ ประกอบกับกระแสอนุรักษ์และเสียงเรียกร้องให้คืนสภาพความสมบูรณ์แก่ธรรมชาติได้ทวีความรุนแรงและต่อเนื่องมากขึ้น จึงทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถูกจับตามองว่าเป็นกิจกรรมที่ก่อผลเสียต่อสภาพแวดล้อมทั้งของแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมชุมชนมากกว่าผลตอบแทนที่ได้รับมา (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548, หน้า 2)

จากนโยบายในการพัฒนาบริการและส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวแห่งเอเชีย (Tourism Capital of Asia) ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยกำหนดเป้าหมายหลักในการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค ที่พัก สาธารณสุขพื้นฐาน การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย การเสนอวัฒนธรรมไทยที่เป็นเอกลักษณ์ การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว และการต้อนรับด้วยอัธยาศัยไมตรี เป็นต้น ซึ่งเป้าหมายดังกล่าวมีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อส่งเสริมให้การท่องเที่ยวของไทยได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และบรรลุเป้าหมายได้ประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม และมีความยั่งยืน นโยบายดังกล่าวมีความสำคัญต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวทุกระดับ โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2549, หน้า 1 - 3) ประกอบกับแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยถ่ายโอนภารกิจด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวม 3 ภารกิจ ได้แก่ การวางแผนการท่องเที่ยว การปรับปรุง ดูแล บำรุงรักษา

สถานที่ท่องเที่ยว และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ซึ่งภารกิจดังกล่าวกำหนดถ่ายโอนให้แก่เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร ใน ประเภทกลุ่มงานเลือกทำโดยอิสระ และนอกจากนี้งานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ยังเป็นภารกิจ ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดที่เกี่ยวข้องกับเทศบาล ดังนี้

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

มาตรา 56 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

(8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2542

มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ใน การจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

(8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว

ฉะนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรมีแนวทางในการดำเนินการเพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนและการท่องเที่ยวโดยรวมของประเทศ โดยยึดหลักการของการส่งเสริม การท่องเที่ยวระบบการท่องเที่ยว (Tourism System) ตามที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยใช้เป็น แนวทางและแนวปฏิบัติในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริการท่องเที่ยว และด้านการตลาดท่องเที่ยว

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นับเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเป็นการปกครองที่มีขอบเขตเฉพาะจำกัดในบริเวณใดส่วนหนึ่งของประเทศ ตามหลักการ กระจายอำนาจ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และมีส่วนร่วม รับผิดชอบต่อการดำเนินงาน อันจะส่งผลต่อสภาพเศรษฐกิจและการกินดีอยู่ดีเพื่อสนองตอบความ ต้องการ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในแต่ละ ท้องถิ่นจะมีความแตกต่างกันในด้านภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชากร ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ดังนั้นการแก้ปัญหาให้ถูกต้อง และสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ได้ค่านั้น ความ ร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนนั้นนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ส่งผลให้การ บริหารงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (สมบูรณ์ เศษสมบูรณ์สุข, 2543, หน้า 35)

แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยมีอยู่มากมายทั้งในภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก ในแต่ละภาค แต่ละจังหวัดจะมีแหล่ง

ท่องเที่ยวที่มีลักษณะแตกต่างกัน และมีศักยภาพเพียงพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยว ที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ จังหวัดระนองเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคใต้ของประเทศ เป็นจังหวัดที่มีความโดดเด่นในการท่องเที่ยว ทั้งนี้เพราะภาพลักษณ์ของจังหวัดที่เต็มไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะศึกษาถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ประเพณีวัฒนธรรม ตลอดจนงานหัตถกรรมท้องถิ่นต่าง ๆ ที่สามารถเป็นของฝากที่ระลึกได้ด้วย เทศบาลเมืองระนอง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญอยู่หลายแห่ง เช่น สวนสาธารณะรักษะวาริน สุสานเจ้าเมือง พระที่นั่งรัตนรังสรรค์ ฯลฯ และมีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น นักท่องเที่ยวสัญจรผ่านไปมาจำนวนมาก (เทศบาลเมืองระนอง, 2552, หน้า 59) เทศบาลเมืองระนองจัดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ในการบริหารงาน แก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชนในท้องถิ่นให้มีความเจริญและก้าวหน้าทั้งในด้านความเป็นอยู่ สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างถูกต้องและทั่วถึง รวมไปถึงการพัฒนาชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจากการพัฒนาทางการท่องเที่ยวและการมาเยี่ยมชมเยือนของนักท่องเที่ยวนั้น อาจนำมาซึ่งผลกระทบทางการท่องเที่ยวทั้งทางด้านบวกและลบที่ส่งผลต่อรูปแบบการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ กิจกรรมการท่องเที่ยวจึงเป็นส่วนสำคัญของการจัดการรายได้และยังผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีการกระจายรายได้ออกไปสู่ท้องถิ่นต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างงาน สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ในท้องถิ่นเพื่อรองรับการท่องเที่ยว การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวจึงเป็นแนวทางสำคัญที่ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ กระตุ้นการขยายตัวของเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการใช้จ่ายโดยเริ่มตั้งแต่การเดินทาง การรับประทานอาหาร การใช้บริการนำเที่ยวของมัคคุเทศก์ การซื้อสินค้าของที่ระลึก การรับฝากรถยนต์ การพักผ่อนและบริการอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดการขยายตัวของบริการต่าง ๆ ทำให้รายได้ภายในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

นอกจากนั้น สำนักงานการท่องเที่ยวชุมพร (2551, หน้า 115) ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดระนองไว้ดังนี้ ระยะเวลาที่คาดเดาของจังหวัดระนองทำให้นักท่องเที่ยวบางรายไม่ต้องการเดินทางเข้ามาในระนอง ความไม่เพียงพอของสุขาทำให้นักท่องเที่ยวที่มาเป็นคณะใหญ่เสียเวลากับการรอเข้าสุขา ควรปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวอยู่เสมอให้นำสิ่งดูคเพื่อให้นักท่องเที่ยวต้องการกลับมาเที่ยวอีก บางแหล่งท่องเที่ยวควรมีเจ้าหน้าที่คอยให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยว ไม่มีโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ต่อเนื่อง และขาดความร่วมมือของผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว รวมถึงขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่นในบทบาทของเทศบาล

เมืองระนองภายใต้กรอบของการถ่ายโอนภารกิจด้านการท่องเที่ยว ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะเป็นการช่วยให้ทราบถึงการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยว แนวทางการพัฒนากการท่องเที่ยว ตลอดจนสภาพปัญหาและอุปสรรคของเทศบาลเมืองระนอง อันจะนำไปสู่การพัฒนากการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมและการพัฒนากการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและการพัฒนากการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมและการพัฒนากการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง

คำถามการวิจัย

1. สภาพการส่งเสริมและการพัฒนากการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองที่ผ่านมาเป็นอย่างไร
2. ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและการพัฒนากการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองมีด้านใดบ้าง และเป็นอย่างไร
3. ควรมีการดำเนินการอย่างไรในการพัฒนากการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองให้มีคุณภาพเหมาะสมกับท้องถิ่น และไม่ก่อผลกระทบต่อด้านต่าง ๆ ในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
  - 1.1 มุ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมและการพัฒนากการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง
  - 1.2 มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและการพัฒนากการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง
  - 1.3 มุ่งศึกษาแนวทางการส่งเสริมและการพัฒนากการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

2.1.1 นายกเทศมนตรีเมืองระนอง จำนวน 1 คน

2.1.2 สมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง จำนวน 18 คน

2.1.3 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองระนอง จำนวน 16,386 คน และนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง 420,548 คน สำนักงานการท่องเที่ยวชุมพร (2551, หน้า 120)

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงนิยามศัพท์เฉพาะเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

1. การท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจกรงานประจำของมนุษย์ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด คือ เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราว การเดินทางนั้นต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจหรือความพึงพอใจของผู้เดินทางเอง และเป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์อื่นใดก็ได้ที่มีใช้เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้

2. รูปแบบการท่องเที่ยว หมายถึง รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

3. การส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยว หมายถึง กระบวนการในการจัดการการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยว 5 ด้าน เร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ทั้งในเขตเมืองและนอกเมือง เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่น ๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว และบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก

4. เทศบาล หมายถึง เทศบาลเมืองระนอง อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

5. การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมระหว่างเทศบาลเมืองระนองกับประชาชนในการร่วมจัดทำแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามผล ประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนา

6. ประชาชน หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากเขตเทศบาลเมืองระนอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. รับรู้สภาพการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง
2. รับรู้ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง
3. เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลเมืองระนอง อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง เป็นการศึกษาถึงการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่นในบทบาทของเทศบาลเมืองระนองภายใต้กรอบของการถ่ายโอนภารกิจด้านการท่องเที่ยว แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนสภาพปัญหาและอุปสรรคของเทศบาลเมืองระนอง อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยนี้ขึ้น โดยมีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา
  2. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
  3. แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการท่องเที่ยว
  4. นโยบายผู้บริหารเทศบาลเมืองระนอง
  5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  6. กรอบแนวคิดในการวิจัย
- โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา

ความหมายและความสำคัญของการพัฒนา

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของ “การพัฒนา” ไว้อย่างกว้างขวาง โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่หนึ่ง ได้แก่ สัจฉญา สัจฉญาวิวัฒน์ (2543, หน้า 5) กล่าวว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง (Directed Change) หรือ การเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้แน่นอนล่วงหน้า

รัชนิกร เศรษฐ (2548, หน้า 298) ให้ความหมายของการพัฒนาว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ดีขึ้นหรือเพื่อจุดหมายปลายทางอันใดอันหนึ่งและไม่จำเป็นจะต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งเฉพาะแต่ทางด้านคุณภาพเป็นสำคัญเท่านั้น

จากความหมาย “การพัฒนา” ในกลุ่มที่หนึ่ง สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ดีขึ้น โดยการพัฒนาจะต้องมีจุดมุ่งหมายหรือมีทิศทางที่วางไว้อย่างเป็นระบบแบบแผนที่ชัดเจนและเป็นไปได้

กลุ่มที่สอง ได้แก่ บุญชอบ เพ็ญสมบูรณ์ (2538, หน้า 30) ให้ความหมายของการพัฒนา แปลว่า “ทำให้เจริญ” ซึ่งตรงกับคำศัพท์ทางภาษาอังกฤษที่ใช้กันอย่างแพร่หลายว่า “Develop” แปลว่า “การเปลี่ยนแปลงทีละเล็กทีละน้อย” โดยผ่านลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ไปสู่ระดับที่สามารถขยายตัวขึ้น เติบโตขึ้น มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น และเหมาะสมไปกว่าเดิม หรืออาจก้าวหน้าไปถึงที่อุดมสมบูรณ์ที่น่าพอใจ โดยทั่วไปแล้วเมื่อกล่าวจะมีการพัฒนาขึ้นหรือไม่ จะใช้วิธีการเปรียบเทียบทางด้านคุณภาพระหว่างสภาพการณ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในช่วงระยะเวลาสองช่วงที่ต่างกัน กล่าวคือ ถ้าในปัจจุบันสภาพการณ์ของสิ่งนั้นดีกว่า ตอบสนองความต้องการของมนุษย์มากกว่า สมบูรณ์กว่า ถือว่ามีการพัฒนาเกิดขึ้น การประเมินการพัฒนาจึงเป็นเรื่องการตัดสินใจในเชิงคุณค่าตามปทัสฐาน (norm) ทางความคิดที่แตกต่างกัน

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2547, หน้า 207) กล่าวว่า การพัฒนาว่าเป็นกระบวนการเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญทักษะทัศนคติค่านิยม ความสามารถของบุคคล ตลอดจนให้แนวคิดใหม่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้มีคุณภาพดีขึ้นและส่งผลสะท้อนให้หน่วยงานมีผลผลิตและประสิทธิภาพสูงขึ้น

นอกจากนั้นพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของ “พัฒนา” ว่าเป็น “ทำให้เจริญ” ดังนั้น “การพัฒนาจึงหมายถึง การทำให้เจริญ “การพัฒนา” หมายถึง ความเจริญก้าวหน้าโดยทั่วไป ๆ เช่น การพัฒนาชุมชน พัฒนาประเทศ คือ การทำสิ่งเหล่านี้ให้ดีขึ้น และเจริญขึ้น สันองความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ให้ได้ดียิ่งขึ้นหรืออาจกล่าวได้ว่า “การพัฒนา” เป็นกระบวนการของการเคลื่อนไหวจากสภาพที่ไม่น่าพอใจเพื่อไปสู่สภาพที่น่าพอใจ การพัฒนาเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ไม่หยุดนิ่งการพัฒนามีความสัมพันธ์โดยตรงกับความเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ การพัฒนา หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่มีการวางแผนไว้แล้ว คือ การทำให้ลักษณะเดิมเปลี่ยนไปโดยมุ่งหมายว่าลักษณะใหม่ที่เข้ามาแทนที่นั้นจะดีกว่า ลักษณะเก่า สภาพเก่าแต่โดยธรรมชาติแล้วการเปลี่ยนแปลงย่อมเกิดปัญหาในตัวเอง เพียงแต่ว่าจะมีปัญหามากหรือปัญหาน้อย ถ้าหากตีความหมายการพัฒนาจะสามารถตีความหมายได้ 2 นัย คือ

1. การพัฒนา ในความเข้าใจแบบสมัยใหม่ หมายถึง การทำให้เจริญในด้านวัตถุ รูปแบบ และในเชิงปริมาณ เช่น ถนนหนทาง ตึกรามบ้านช่อง ดัชนีวัดทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

2. การพัฒนา ในแง่ของพุทธศาสนา หมายถึง การพัฒนาคนทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ โดยเน้นในด้านคุณภาพชีวิตและหลักของความถูกต้องพอดี ซึ่งให้ประโยชน์สูงสุด ความกลมกลืน และความเกื้อกูลแก่สรรพชีวิต โดยไม่เบียดเบียนทำลายสภาพแวดล้อม

จากความหมาย “การพัฒนา” ในกลุ่มที่สอง สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การทำให้เจริญขึ้น โดยผ่านลำดับขั้นตอนต่าง ๆ หรือกระบวนการพัฒนา เพื่อเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมทั้งด้านปริมาณ และด้านคุณภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้นหรือมีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า เมื่อนำมาใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ย่อมเป็นกระบวนการที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของมนุษย์เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพให้ถึงขีดสูงสุด เพื่อความเจริญก้าวหน้าทั้งด้านส่วนตัวและส่วนรวม เป็นการเตรียมตัวให้บุคคลและกลุ่มบุคคลสามารถก้าวไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งการพัฒนาสามารถส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

เรวิช ทวีวงษ์ (2552, หน้า 23) กล่าวว่า การพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ด้านใหญ่ ๆ ได้แก่

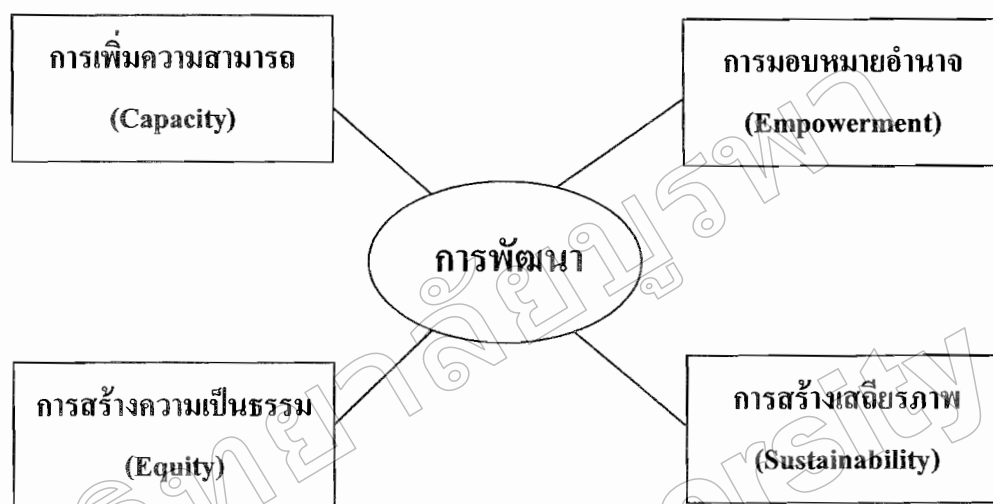
1. การพัฒนาเศรษฐกิจ หมายถึง การพัฒนาด้านผลผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก การแลกเปลี่ยน การลงทุนเพื่อให้ประชาชนไม่ยากจน เป็นต้น
  2. การพัฒนาทางสังคม หมายถึง การพัฒนาด้านจิตใจ แบบแผน พฤติกรรม รวมตลอดทั้งความสัมพันธ์ของคนในสังคม เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม เป็นต้น
  3. การพัฒนาทางการเมือง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สร้างกระบวนการปกครองให้เป็นประชาธิปไตย และประชาชนในประเทศมีสิทธิเสรีภาพทางกฎหมาย เป็นต้น
- โดยเป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการที่ครอบคลุมถึงทั้งการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคนต่อชีวิต และการทำงานและการเปลี่ยนสถาบันต่าง ๆ ทางสังคมวัฒนธรรม และการเมืองอีกด้วย

บุญชอบ เพ็ญสมบูรณ์ (2538, หน้า 32) กล่าวว่า การพัฒนาเป็นวิธีการในการเพิ่มพูนสมรรถนะของคน ในการควบคุมอนาคตของสังคม อันมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน คือ

1. การเพิ่มความสามารถ (Capacity) ของคนในการพิจารณาว่า สิ่งใดจำเป็นกระทำเพื่อขยายขีดความสามารถและพลังงาน ในอันที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้น
2. การสร้างความเป็นธรรม (Equity) ของสังคม เพราะการจำแนกแจกจ่ายทรัพยากรและการบริการต่าง ๆ หากกระทำไม่ได้ไม่ทั่วถึง และไม่เท่าเทียมกันย่อมจะนำไปสู่การแตกแยกและทำลายความสามารถของคนในที่สุด
3. การมอบหมายอำนาจ (Empowerment) ในทางการเมืองของประชาชน โดยวิธีการสร้างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตกลงใจ การปฏิบัติงาน และการประเมินผลการดำเนินงานของรัฐบาล อันจะนำไปสู่การแก้ไขความขัดแย้ง เกี่ยวกับการแบ่งสรรผลประโยชน์ที่เกิดจากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม

4. การสร้างเสถียรภาพ (Sustainability) ในการดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจในการใช้ทรัพยากรทางการผลิตให้เกิดประโยชน์สอดคล้องกับภาวะนิเวศวิทยา

และสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป ซึ่งการสร้างเสถียรภาพอาจเกิดขึ้นได้โดยการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันระหว่างบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ระหว่างประเทศ อันหมายถึง การสร้างสรรค์การพัฒนา หรือการสร้าง ความเจริญก้าวหน้าหรือเสถียรภาพของฝ่ายหนึ่งจะไม่เป็นการทำลายล้างการพัฒนาของอีกฝ่ายหนึ่ง

ภาพที่ 1 องค์ประกอบของการพัฒนา

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การพัฒนาเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ในด้าน การเมืองการปกครอง สังคม และเศรษฐกิจให้มีความเจริญขึ้น การพัฒนาเป็นกระบวนการที่ ต่อเนื่อง การพัฒนาจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับลำดับ ขั้นตอน และความเชื่อมโยง อันมี องค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ การเพิ่มความสามารถ (Capacity) การสร้างความเป็นธรรม (Equity) การมอบหมายอำนาจ (Empowerment) และการสร้างเสถียรภาพ (Sustainability) ด้วย ซึ่ง แสดงเป็นแผนภาพได้ตามภาพที่ 1 เพราะฉะนั้นแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาจึงปรากฏชัดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มหนึ่งมองการพัฒนาว่าดำเนินการ ไปตามลำดับขั้นตอนจากระดับหนึ่ง ไปสู่อีกระดับหนึ่ง โดยต้องสร้างความพร้อมด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ส่วนอีกกลุ่มมองการพัฒนาว่าจะเกิดขึ้น โดย การกระตุ้นหรือชักนำโดยปัจจัยในการพัฒนา เช่น การสะสมทุน การค้าต่างประเทศ เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของ “การท่องเที่ยว” ไว้อย่างกว้างขวาง โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่หนึ่ง ประกอบด้วย องค์การสหประชาชาติ (2506, หน้า 5) ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวไว้ 3 ประเด็น คือ

1. การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทาง (Travel) ที่ไม่ได้ถูกบังคับหรือเพิ่มสินจ้างโดยมีการวางแผนเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง และใช้ยานพาหนะนำไปเป็นระยะทางไกลหรือระยะทางไกลก็ได้
2. การท่องเที่ยว หมายถึง จุดหมายปลายทาง (Destination) ที่จะไปอยู่เป็นการชั่วคราวแล้วต้องเดินทางกลับที่อยู่เดิมหรือภูมิลำเนาเดิม โดยเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางไปเยือนและใช้ช่วงเวลาหนึ่งอยู่ ณ ที่นั้น ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่เพียงพอสำหรับสนองความต้องการและความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน
3. การท่องเที่ยว หมายถึง ความมุ่งหมาย (Purpose) ในการเดินทางใดก็ได้ที่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ โดยมีความมุ่งหมายในการเดินทางอยู่หลายอย่างด้วยกัน ซึ่งผู้เดินทางคนหนึ่งอาจมีความมุ่งหมายในการเดินทางมากกว่าหนึ่งอย่างก็ได้

นอกจากนั้นฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์ (2546, หน้า 4) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว (Tourism) ว่าการท่องเที่ยวเป็นการเดินทางเพื่อความเพลิดเพลิน และพักผ่อนหย่อนใจ และเป็นการเดินทางที่มีเงื่อนไขสำคัญ 3 ประการ คือ

1. เดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. เดินทางด้วยความสมัครใจ
3. เดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

จากความหมาย “การท่องเที่ยว” ในกลุ่มที่หนึ่ง สรุปได้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว โดยความสมัครใจ อีกทั้งยังเป็นไปเพื่อความเพลิดเพลิน

กลุ่มที่สอง ประกอบด้วยชูสิทธิ์ ชูชาติ (2547, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า การท่องเที่ยวกับการเดินทาง สามารถใช้สลับเปลี่ยนกันได้จนบางครั้งดูเหมือนว่าเป็นความหมายเดียวกัน แต่ถ้าพิจารณาในเรื่องความหมายและพฤติกรรมแล้ว การเดินทางกับการท่องเที่ยวแตกต่างกัน การเดินทาง หมายถึง การเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปสู่สถานที่หนึ่งโดยใช้

วิธีการและวัตถุประสงค์ในการเดินทางต่าง ๆ กัน หรือบางครั้งการเดินทางแล้วไม่กลับมายังสถานที่เดิม และในอีกความหมายหนึ่ง การท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความประทับใจ การบริการ และการสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว

นอกจากนั้น มิลล์ (Mill, 1990, p 359) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว หมายถึง การจัดกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความประทับใจ การบริการ และการสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว

จากความหมาย “การท่องเที่ยว” ในกลุ่มที่สอง สรุปได้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมทั้งหมด เพื่อความพึงพอใจของตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่น ๆ เป็นการชั่วคราว ไม่ใช่เพื่อการอยู่อาศัย เพื่อทำการศึกษาและพักผ่อนหย่อนใจ หรืออาจก่อให้เกิดการกระทำร่วมกันของมนุษย์ทั้งทางธรรมชาติและทางสังคม จนเป็นเหตุดึงดูดใจให้เดินทางไปศึกษาและท่องเที่ยวตามแหล่งต่าง ๆ

ความสำคัญของการท่องเที่ยว

นักรบ ระวังการณ์ และคณะ (2549, หน้า 11 - 13) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ

1.1 การท่องเที่ยวทำให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศเป็นจำนวนมาก

1.2 รายได้ที่ได้มาในรูปแบบเงินตราทั้งในประเทศและต่างประเทศจากการท่องเที่ยวมีส่วนช่วยในการสร้างเสถียรภาพให้ดุลภาพของการชำระเงินได้

1.3 รายได้จากการท่องเที่ยวจะกระจายไปสู่ประชากรอย่างกว้างขวาง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดการจ้างงาน การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เมื่อมีการใช้จ่ายเกิดขึ้นครั้งหนึ่งในระบบเศรษฐกิจจะก่อให้เกิดการใช้จ่ายต่อ ๆ กันไปอีกหลายรอบ เพราะเมื่อมีการใช้จ่ายเกิดขึ้นครั้งหนึ่งจะก่อให้เกิดรายได้แก่คนบางกลุ่มหรือกิจกรรมบางประเภท บุคคลหรือกิจกรรมที่ได้รับรายได้นี้จะนำรายได้ส่วนหนึ่งใช้จ่ายต่อไปเรื่อย ๆ

1.4 การท่องเที่ยวไม่มีขีดจำกัดในการผลิตและการจำหน่าย เนื่องจากการท่องเที่ยวมิได้พึ่งดินฟ้าอากาศเป็นหลักเช่นเดียวกับการเกษตร ผลผลิตที่นำเสนอต่อนักท่องเที่ยวได้แก่ ความงดงามตามธรรมชาติ ความเจริญทางด้านวัฒนธรรมของชาติในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มทวี

มากขึ้นทุกปี อาจมาจากสาเหตุต่าง ๆ กัน เช่น ความสะดวกรวดเร็วของการคมนาคม ค่าใช้จ่ายในการเดินทางถูกลง

2. ด้านสังคม

2.1 การเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่อื่น ได้มีโอกาสพบปะหรือทำกิจกรรมร่วมกันมีส่วนช่วยเสริมสร้างสัมพันธ์ไมตรีและความเข้าใจอันดีต่อกัน ก็จะเป็นการลดช่องว่างทางสังคมของประชากรได้เป็นอย่างดี ความสงบสุขย่อมเกิดขึ้นในสังคม

2.2 การท่องเที่ยวมีส่วนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ของมนุษยชาติ ก่อให้เกิดสันติภาพ ความเป็นมิตรไมตรี และความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน

2.3 การท่องเที่ยวช่วยขจัดปัญหาความแตกต่างระหว่างเมืองกับชนบท ช่วยขจัดปัญหาการหลงใหลและการเคลื่อนย้ายเข้ามาหางานทำในเมืองของประชาชนชนบท

3. ด้านการสนับสนุน ฟื้นฟู อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี

การสนับสนุน ฟื้นฟู อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของชาติ ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ชาติไทยเป็นชาติเก่าแก่ที่มีมรดกทางวัฒนธรรมเป็นของตนเองมานาน เป็นความภูมิใจและความหวงแหน การฟื้นฟูเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจึงเป็นการรักษาสิ่งดีงามเหล่านี้ไว้เพื่ออนุชนรุ่นหลังด้วย ดังจะเห็นได้จากงานฟื้นฟูประเพณีต่าง ๆ ให้มีรูปแบบที่เหมาะสมมากขึ้น โดยคงรักษาจุดมุ่งหมายเดิมไว้ เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีแห่เทียนพรรษา เป็นต้น

4. ด้านสุขภาพ

การที่ได้มีโอกาสเดินทางพักผ่อนตามความพึงพอใจไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติอันงดงาม การไปยมนกคดปลา หรือการได้เที่ยวชมความเจริญก้าวหน้าของเมืองใหญ่ ๆ ได้พบเห็นสิ่งที่ยังไม่เคยได้เรียนรู้มาก่อน ย่อมทำให้เกิดความเบิกบาน ความสบายใจจะช่วยบรรเทาความเหน็ดเหนื่อยเคร่งเครียดจากการทำงานได้เป็นผลให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีขึ้น

5. ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น

เมื่อเกิดการท่องเที่ยวไปยังส่วนต่าง ๆ ของประเทศไปยังชนบทที่ห่างไกล ไปยังป่าเขา แม่น้ำลำธารก็จะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการรักษาสิ่งแวดล้อมเหล่านั้น ทำให้เกิดการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนร่วมมือกันในการรักษาสภาพต่าง ๆ ไว้ไม่ให้ถูกทำลาย ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวก็จะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการปรับปรุงรักษาสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้ดีขึ้น

ณัฐวิ จัดแจ้ง (2548, หน้า 10) กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่มีบทบาทสูงยิ่งในการนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยเป็น

อุตสาหกรรมที่ทำรายได้อันดับหนึ่ง เมื่อเทียบกับสินค้าส่งออกอื่น ๆ การท่องเที่ยวที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ และสังคม ดังนี้

1. เป็นแหล่งของรายได้ในรูปแบบเงินตราต่างประเทศ
2. ช่วยลดปัญหาการขาดดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ
3. ช่วยสร้างอาชีพและการจ้างงาน
4. ก่อให้เกิดการกระจายรายได้
5. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจของท้องถิ่น
6. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการกระตุ้นการผลิต

สำหรับจุดมุ่งหมายของการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวต้องมีใช้เพื่อการประกอบอาชีพและไปอยู่ประจำ แต่เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่างต่อไปนี้

1. เพื่อพักผ่อนในวันหยุด
2. เพื่อวัฒนธรรมหรือศาสนา
3. เพื่อการศึกษา
4. เพื่อการกีฬาและบันเทิง
5. เพื่อชมประวัติศาสตร์และความสนใจพิเศษ
6. เพื่องานอดิเรก
7. เพื่อเยี่ยมเยียนญาติมิตร
8. เพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ
9. เพื่อเข้าร่วมการประชุมหรือสัมมนา

นิคม จารุมณี (2544, หน้า 5) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ไว้ดังนี้

1. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา รายได้จากการท่องเที่ยวได้กลายเป็นรายได้ลำดับที่ 1 เมื่อเทียบกับรายได้จากสินค้าออกอื่น ๆ
2. รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ได้มาในรูปแบบของเงินตราต่างประเทศนี้มีส่วนช่วยในการสร้างเสถียรภาพให้ดุลยภาพชำระเงิน
3. รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นรายได้ที่กระจายไปสู่ประชากรอย่างกว้างขวาง สร้างงาน สร้างอาชีพมากมาย และเป็นการเสริมอาชีพด้วย
4. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีบทบาทในการสร้างงาน สร้างอาชีพอย่างมากมายและกว้างขวาง

5. การท่องเที่ยวจะมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด
6. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่มีขีดจำกัดในการจำหน่าย
  7. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไม่มีขีดจำกัดในเรื่องการผลิต
  8. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวช่วยสนับสนุนฟื้นฟู อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณี
  9. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะมีบทบาทในการสร้างสรรค์ความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ
  10. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นมาตรการที่ช่วยส่งเสริมความปลอดภัยและความมั่นคงให้แก่พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
  11. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีส่วนช่วยเสริมสร้างสันติภาพสัมพันธไมตรีและความเข้าใจอันดีด้วยเป็นหนทางที่มนุษย์ต่างสังคมได้พบปะทำความรู้จักและเข้าใจกัน

ภาพที่ 2 ความสำคัญของการท่องเที่ยว

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญยิ่งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ก่อให้เกิดการจ้างงานและสร้างรายได้ ตลอดจนเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน อีกทั้งเป็นการสนับสนุนให้มีการฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไปในตัว นอกจากนั้นการท่องเที่ยวยังเป็นผลดีต่อสุขภาพ และเป็นการกระตุ้นให้เกิดการรักษาสิ่งแวดล้อมด้วย ซึ่งแสดงเป็นแผนภาพได้ตามภาพที่ 2

บทบาทการท่องเที่ยวในประเทศไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2543, หน้า 3) ได้กล่าวถึงสภาพการณ์การท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจของประเทศที่ถดถอยในช่วงที่ผ่านมา พบว่าไม่มีเศรษฐกิจใด ที่สามารถช่วยพยุงฐานะและแก้ไข ปัญหาดุลการค้าชำระเงินของประเทศได้ดีกว่าการท่องเที่ยว รัฐบาลได้แสดงความตระหนักให้เห็น อย่างชัดเจน จึงมอบหมายให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ดำเนินการกำหนดกลยุทธ์ด้านการ พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งความตระหนักดังกล่าว การ ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในฐานะหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ โดยตรงได้พยายามทุกวิถีทางใน การจัดให้มีการศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์การดำเนินการด้านการพัฒนาเพื่อให้การ ท่องเที่ยวของประเทศขยายตัวและสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

นักรบ ระวังการณ์ และคณะ (2549, หน้า 14) กล่าวไว้ว่าระบบการท่องเที่ยวที่สำคัญจำแนก ได้ 3 ระบบดังนี้ คือ

1. ทริพยากรท่องเที่ยว
2. การบริการการท่องเที่ยว
3. การตลาดท่องเที่ยว

นอกจากนั้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังมีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาในด้านสังคม ได้เป็นอย่างดีเช่นกัน (มนัส สุวรรณ, 2545, หน้า 21)

1. การเดินทางท่องเที่ยวเป็นการส่งเสริมให้มนุษยชาติได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน จะนำไปสู่ความเข้าใจอันดีของมวลมนุษยชาติที่มาจากต่างสังคมกันมากขึ้น
2. ส่งเสริมการพัฒนาถิ่นที่อยู่อาคารบ้านเรือน ถนนหนทาง การตกแต่งภูมิทัศน์ในที่ สาธารณะต่าง ๆ เพื่อรองรับการมาเยือนของนักท่องเที่ยวทำให้ชุมชน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ หรือ จังหวัดนั้นมีการพัฒนาทางสังคมเพิ่มมากขึ้น
3. การท่องเที่ยวช่วยส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู มรดกทางวัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจความสำนึกและตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการรักษาเอกลักษณ์ของชาติ ก่อให้เกิดความหวงแหนและรักผืนแผ่นดินถิ่นที่อยู่อาศัยของ ตน เนื่องจากสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าว เป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวปรารถนาจะไป สัมผัสชื่นชม
4. การกระจายการท่องเที่ยวไปในภูมิภาคหรือท้องถิ่นชนบทช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพ แก่ประชาชนในท้องถิ่นทำให้ช่วยคลี่คลายปัญหาการอพยพไปหางานทำต่างถิ่น อันเป็นผลดี ส่งเสริมให้ครอบครัวได้อยู่ร่วมกันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา เป็น โอกาสในการสร้างความอบอุ่นให้ ครอบครัวมีความเข้มแข็งเป็นรากฐานที่ดีของสังคมต่อไป

5. การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการช่วยเสริมสร้างให้สถาบันครอบครัว ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบที่เล็กที่สุดของสังคม มีความเป็นปึกแผ่นแน่นเหนียว ได้เป็นอย่างดี กล่าวคือในปัจจุบันปัญหาสังคม เช่น วัยรุ่นหรือเยาวชนมีวามผิดคิดยาเสพติด สมคบกันก่อปัญหาความเดือดร้อนรำคาญ ปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ตลอดจนการฆ่าตัวตาย ฯลฯ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งเกิดจากปัญหาภายในครอบครัว ที่ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ทั้งนี้อาจเกิดจากพ่อแม่ หรือผู้ปกครองต้องใช้เวลาทำมาหากินจนไม่มีเวลาให้กับสมาชิกในครอบครัว ดังนั้นหากสมาชิกในครอบครัวได้มีโอกาสเดินทางท่องเที่ยวไปด้วยกันบ่อย ๆ จะทำให้มีเวลาเป็นของครอบครัว มีโอกาสได้เอาใจใส่ พูดยุข ดูแลซึ่งกันและกัน เป็นการเสริมสร้างความเข้าใจ ความรัก ความผูกพันระหว่างพ่อแม่ ลูก ปู่ ย่า ตาม ขยาย พี่ ป้า น้าอา ตลอดจนวงศาตถาญาติ ให้เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้น เกิดเป็นครอบครัวผาสุกก็จะส่งผลดีต่อสังคมโดยรวมด้วย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2545, หน้า 3) ได้กล่าวถึงปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญต่อแนวโน้มการขยายตัวของการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่จะเป็นข้อพิจารณาต่อการพัฒนาบริการท่องเที่ยวในอนาคต ได้แก่

1. ประเทศไทยมีทรัพยากรการท่องเที่ยว และการพัฒนากิจกรรมบริการท่องเที่ยวที่สามารถรองรับรูปแบบการท่องเที่ยวในอนาคต กระแสความสนใจการท่องเที่ยวจะเน้นที่ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งจะมีการท่องเที่ยวรูปแบบพักผ่อน การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของผู้คน กีฬาและผจญภัย
2. มีการพัฒนากิจกรรมและบริการที่รองรับกลุ่มตลาดศักยภาพของการท่องเที่ยวโลก คือ กลุ่มสตรี กลุ่มครอบครัว กลุ่มวัยทอง กลุ่มเยาวชนและกลุ่มกีฬา รวมทั้งกลุ่มที่สนใจท่องเที่ยวเอง
3. ภาวะเศรษฐกิจที่เข้มแข็งของตลาดระยะกลางและระยะไกล ความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจและเงินดอลลาร์ที่แข็งค่าขึ้น สภาพเศรษฐกิจที่ดีของยุโรป กอปรกับค่าเงินยูโรที่อ่อนค่ากว่าดอลลาร์สหรัฐทำให้เอเชียแปซิฟิกมีความดึงดูดสูง ในขณะที่ประเทศไทยเองมีค่าครองชีพไม่สูงมากนัก และมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย และดึงดูดตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวรู้สึกว่าคุณค่าเงิน และไทยยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมและมีสินค้าที่น่าสนใจในนิตยสารหลายฉบับของยุโรป
4. การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของตลาดระยะไกล
5. การขยายตัวของสายการบินในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
6. การขยายตัวของนักท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่มีแนวโน้มสูงมาโดยตลอด

7. การพัฒนาภาครัฐและเอกชนที่สอดคล้องกับกระแสโลก โดยมุ่งเน้นการให้ความสำคัญของสิ่งแวดล้อม การรู้จักเรียนรู้แลกเปลี่ยนระหว่างประชาชนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยว และการพัฒนาที่ยั่งยืน

8. การมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย และกิจกรรมท่องเที่ยวที่เป็นที่สนใจของกลุ่มตลาดทั้งในระยะใกล้ และไกล ทั้งด้านธรรมชาติ วัฒนธรรม ชุมชน กีฬา อาหาร สุขภาพ การผจญภัย การพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น

9. ความมีวัฒนธรรม ประเพณี น้ำใจและอัธยาศัยไมตรีของคนไทยในการเป็นเจ้าบ้าน และผู้ให้บริการซึ่งเป็นที่ประทับใจ และทำให้เกิดการมาท่องเที่ยวซ้ำ

10. การมีฤดูกาลที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายได้ตลอดปี และมีสภาพภูมิอากาศที่ไม่หนาวจัดที่สามารถรองรับกลุ่มตลาดที่เดินทางมาพักเป็นระยะยาว ในช่วงที่ตรงกับฤดูหนาวในยุโรป

11. มีการพัฒนาสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของกระแสโลก เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ กิจกรรมกีฬา การผจญภัย วัฒนธรรมประเพณี การประชุมและจัดการแสดงนิทรรศการต่าง ๆ

12. การส่งเสริมให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศมากขึ้น

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) รัฐบาลได้กำหนดให้ “การท่องเที่ยวยั่งยืน” เป็นวาระแห่งชาติ โดยแหล่งท่องเที่ยวถูกจัดเป็นสินค้าของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยที่การท่องเที่ยวจะต้องมีผู้มาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างน้อย 3 กลุ่มคือ นักท่องเที่ยว ผู้ให้บริการ และผู้ดูแลรักษาควบคุม (องค์กรของรัฐ เอกชน และชุมชน ท้องถิ่น) เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ความชื่นชมยินดี ความสุขระหว่างนักท่องเที่ยวและผู้ให้บริการเกี่ยวกับธรรมชาติที่สวยงาม ศิลปวัฒนธรรมที่ดี เศรษฐกิจที่รุ่งเรือง และสังคมที่งดงาม

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548, หน้า 60 -62) กล่าวว่า องค์ประกอบหลักที่สำคัญในระบบการท่องเที่ยวจำแนกได้เป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยว

เป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวและเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเดินทางไปเยือนหรือไปท่องเที่ยว ทั้งนี้อาจแบ่งทรัพยากรการท่องเที่ยว ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ทรัพยากรทางธรรมชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความงดงามตามธรรมชาติซึ่งสามารถดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำพุร้อน ถ้ำ น้ำตก

ชายทะเล หาดทราย ทะเลสาบ เกาะ แก่ง เขื่อน อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำจืด เป็นต้น บางแห่งได้รับการจัดให้เป็นสวนรุกขชาติ สวนพฤกษศาสตร์ วนอุทยาน อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า สวนสัตว์เปิด เป็นต้น

1.2 ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น นับเป็นมรดกทางวัฒนธรรม เป็นผลงานที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ ที่อนุชนรุ่นหลังบังเกิดความหวงแหนและปฏิบัติสืบสานต่อไป ทั้งนี้ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น แบ่งออก 3 ชนิด ได้แก่

1.2.1 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นตามประสงค์หรือประโยชน์ของมนุษย์เอง ทั้งนี้เป็นมรดกในอดีตและได้สร้างเสริมในปัจจุบัน แต่มีผลดึงดูดให้คนไปเยือนหรือ ไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น พระราชวัง ศาสนสถาน แหล่งโบราณคดี ก่อนประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กำแพงเมือง คูเมือง อุทยานประวัติศาสตร์ อนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน เป็นต้น

1.2.2 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม ซึ่งปฏิบัติยึดถือสืบทอดต่อกันมา เช่น ประเพณีในรอบปี ทั้งประเพณีในราชสำนัก ประเพณีไทย ประเพณีท้องถิ่น ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อที่เกี่ยวกับศาสนา เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีเข้าพรรษา ประเพณีกินเจ หรือประเพณีถือศีลอดอาหาร งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับบุคคล เช่น พิธีโกนจุก พิธีแต่งงาน พิธีบวช และพิธีศพ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น ได้แก่ การสร้างบ้านเรือน ชุดแต่งกาย อาหารประจำถิ่น การประดิษฐ์ของใช้เพื่อการดำรงชีวิต ภาษาพูดในท้องถิ่น และวรรณคดีพื้นบ้าน เป็นต้น หมู่บ้านที่มีวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์เฉพาะนับเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ อาทิ หมู่บ้านทอผ้า หมู่บ้านทำร่ม หมู่บ้านช่าง รวมถึงตลาดนัด ตลาดน้ำ เป็นต้น

1.2.3 แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการและบันเทิง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อการพักผ่อนที่ให้ความรื่นรมย์ บันเทิง เช่น สวนสัตว์ สวนสนุก สวนน้ำ ศูนย์วัฒนธรรม ศูนย์การแสดงศิลปะสมัยใหม่ แหล่งบันเทิง ศูนย์การค้า ศูนย์การประชุม เป็นต้น

2. การบริการการท่องเที่ยว

การบริการการท่องเที่ยว หมายถึง การใช้บริการเพื่อการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่หรือกิจกรรมที่มีผลเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้น ๆ เป็นการให้ความสะดวกระหว่างการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะบริการการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ บริการขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว บริการที่พักแรม บริการอาหารและบันเทิง บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ รวมถึงบริการจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

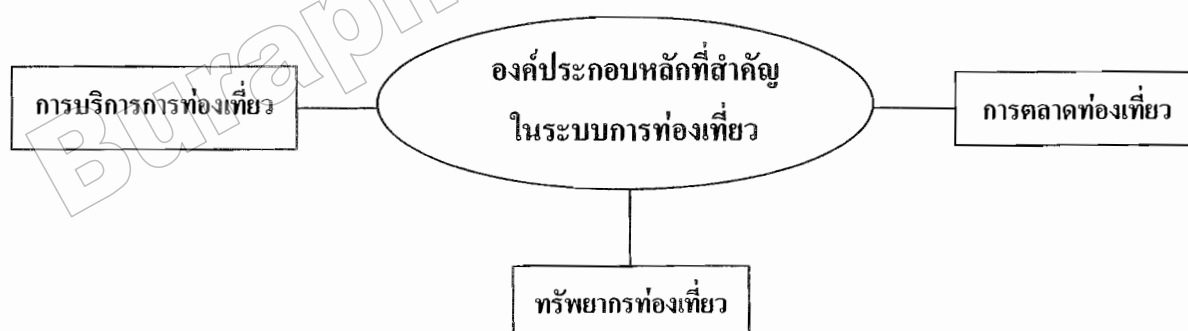
อย่างไรก็ดี ความไม่ปลอดภัยอาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวได้ตลอดเวลา ซึ่งภัยต่าง ๆ เหล่านี้ อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว จึงควรมีมาตรการในการสร้างความปลอดภัยอย่างจริงจัง และเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริการการท่องเที่ยว

3. การตลาดท่องเที่ยว

การที่จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในนั้น จะต้องมีการตลาดท่องเที่ยวในการชักนำให้เข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งการตลาดการท่องเที่ยว หมายถึง ความพยายามที่จะทำให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของตนเองและใช้สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวในนั้น โดยการตลาดการท่องเที่ยว ทำได้ 2 วิธี

3.1 การให้ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว หมายถึง การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ทางการท่องเที่ยว เช่น ทรัพยากรการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว และการบริการการท่องเที่ยว เป็นต้น

3.2 การโฆษณาและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว หมายถึง การสื่อข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายโดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ จดหมาย เป็นต้น เพื่อเชิญชวนกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวของตน

ภาพที่ 3 องค์ประกอบหลักที่สำคัญในระบบการท่องเที่ยว

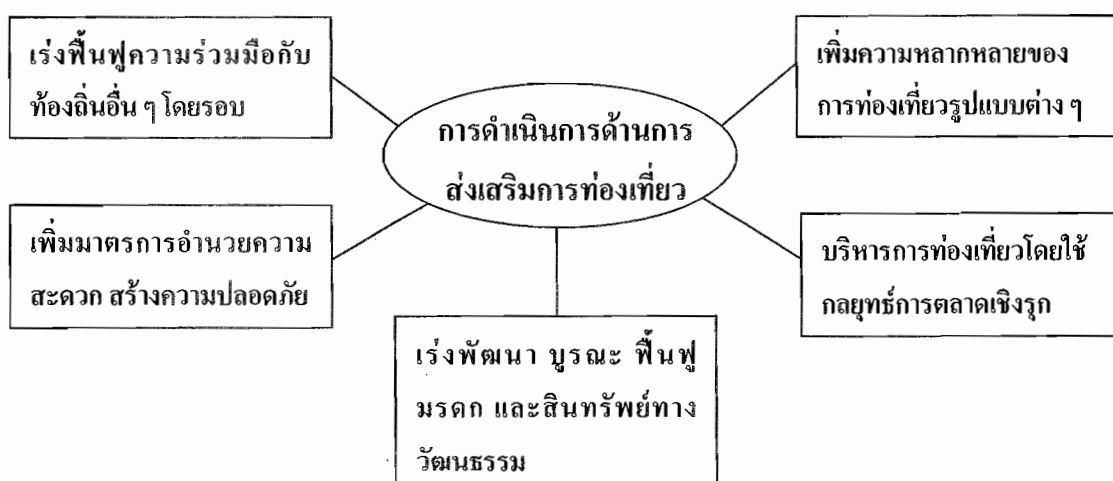
กล่าวได้ว่าในการพิจารณาองค์ประกอบภายในระบบการท่องเที่ยว มีองค์ประกอบอีกมากมายที่มีบทบาทและหน้าที่ที่แตกต่างกันและมีความสัมพันธ์ต่อกัน เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน ซึ่งความแตกต่างของแต่ละรูปแบบการท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับความแตกต่างในองค์ประกอบย่อยและความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีสิ่งแวดล้อมนอกระบบที่เกี่ยวข้องเกี่ยวเนื่องเป็น

อุปสรรคหรือได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวอีกหลายประการ เช่น สภาพกายภาพและระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและการลงทุน สังคมและวัฒนธรรม องค์การและกฎหมาย เป็นต้น และองค์ประกอบหลักที่สำคัญในระบบการท่องเที่ยว ประกอบด้วย การบริการ การท่องเที่ยว การตลาดท่องเที่ยว และทรัพยากรท่องเที่ยว ซึ่งแสดงเป็นแผนภาพได้ตามภาพที่ 3

หลักการดำเนินการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

นักบ ระวังการณ์ และคณะ (2543, หน้า 16) ได้กล่าวถึงการดำเนินการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว หลักการดำเนินการที่สำคัญมี 5 ประการ ดังนี้

1. เร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ทั้งในเขตเมืองและนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง
2. เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว
3. เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง
4. เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่น ๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว
5. บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย

ภาพที่ 4 หลักการดำเนินการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า หลักการดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สำคัญมี 5 ประการ ได้แก่ ต้องเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่น ๆ โดยรอบ และบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก ซึ่งแสดงเป็นแผนภาพได้ตามภาพที่ 4

แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการท่องเที่ยว

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย 5 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เทศบาล และเมืองพัทยา

เทศบาลจัดเป็น 1 ใน 5 รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการบริหารจัดการการท่องเที่ยวนั้นเป็นอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ.การกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 2 ว่าด้วยการกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ มาตรา 16 บัญญัติให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

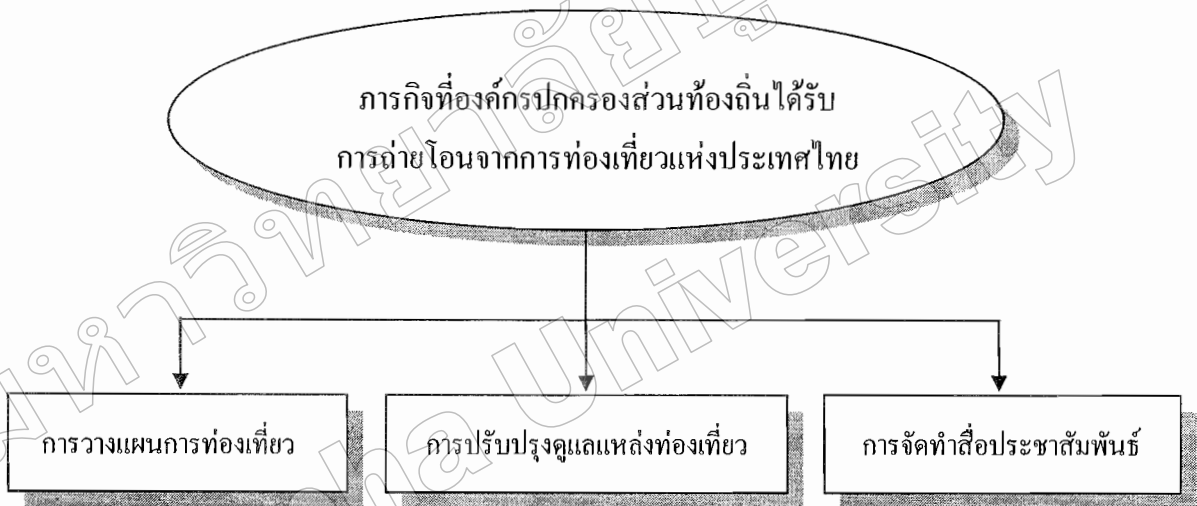
นักรบ ระวีการณ์ และคณะ (2543, หน้า 29) ได้กล่าวถึงขอบเขตของมาตรฐานการท่องเที่ยวดังนี้

ขอบเขตของมาตรฐาน

1. มาตรฐานด้านแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย
  - 1.1 มีเส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
  - 1.2 มีสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว
  - 1.3 มีระบบดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว
2. มาตรฐานด้านการบริการการท่องเที่ยว ประกอบด้วย
  - 2.1 มีบริการด้านความปลอดภัย
  - 2.2 มีบริการภัตตาคารและร้านอาหาร
  - 2.3 มีบริการสินค้าและของที่ระลึก
  - 2.4 มีบริการที่พักค้างแรมสำหรับนักท่องเที่ยว
  - 2.5 มีบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์
  - 2.6 มีบริการด้านบันเทิง และนันทนาการ
  - 2.7 มีบริการด้านสารสนเทศ

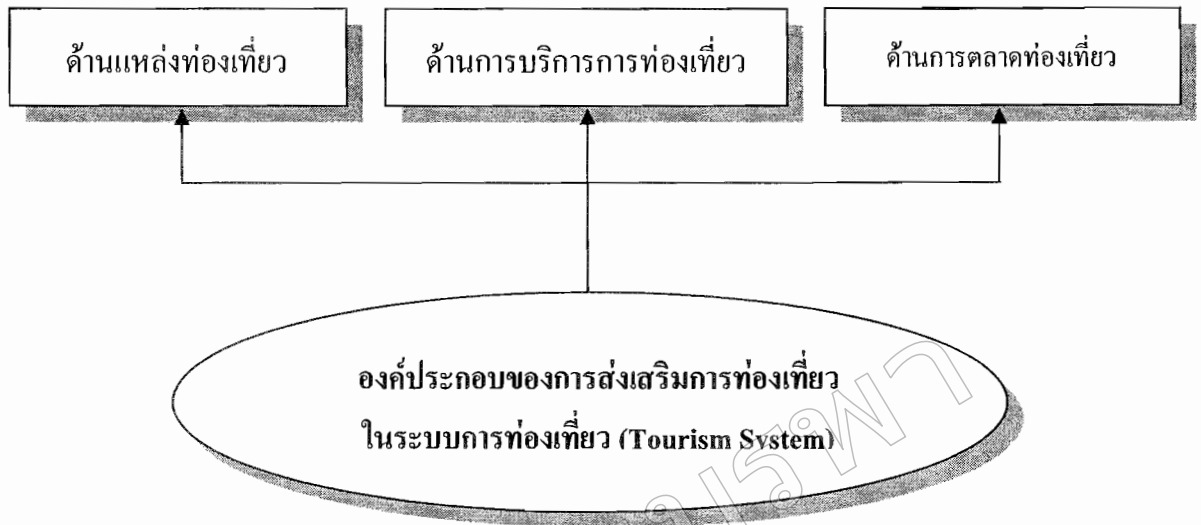
- 2.8 มีบริการด้านขนส่ง
3. มาตรฐานด้านการตลาดท่องเที่ยว ประกอบด้วย
- 3.1 มีการกำหนดแผนการตลาดท่องเที่ยว
- 3.2 มีการสร้างเส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว
- 3.3 จัดให้มีการโฆษณาไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยว

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2543, หน้า 40) ได้กล่าวว่าภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

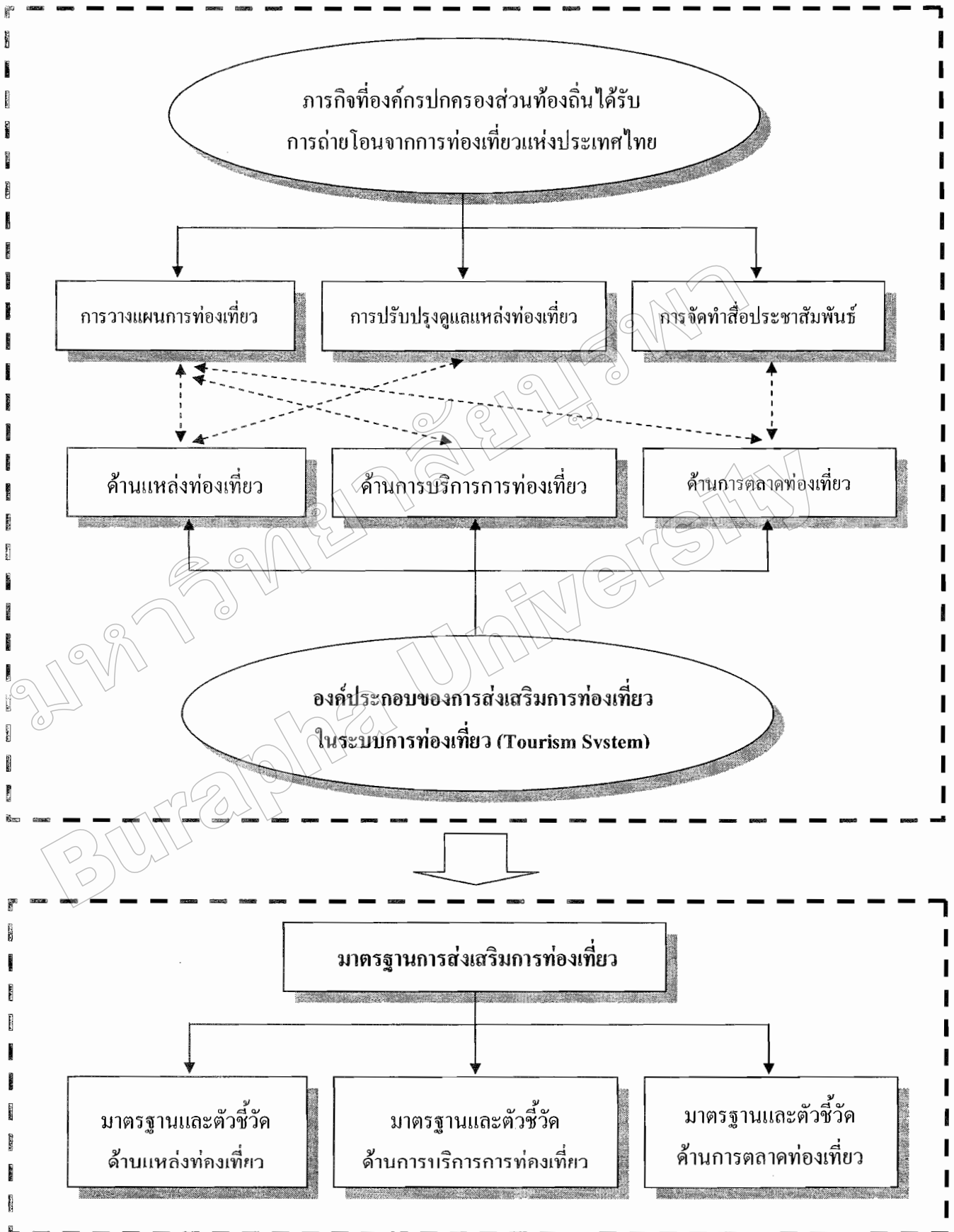
ภาพที่ 5 ภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการดำเนินการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของการส่งเสริมการท่องเที่ยวในระบบการท่องเที่ยว (Tourism System) ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยใช้เป็นหลักการในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว นั่นคือต้องมีการส่งเสริมด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยว และด้านการตลาดท่องเที่ยว

ภาพที่ 6 องค์ประกอบของการส่งเสริมการท่องเที่ยวในระบบการท่องเที่ยว (Tourism System)

จากภารกิจที่ถ่ายโอนและองค์ประกอบของการส่งเสริมการท่องเที่ยวทำให้เกิดความเชื่อมโยงใน 3 ส่วน คือ 1. การวางแผนการท่องเที่ยวต้องทำทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยว และด้านการตลาดท่องเที่ยว 2. การปรับปรุงดูแลแหล่งท่องเที่ยวจะเชื่อมโยงกับองค์ประกอบด้านแหล่งท่องเที่ยว และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ (รายละเอียดตามแผนภาพที่ 5) จะเชื่อมโยงกับองค์ประกอบด้านการตลาดท่องเที่ยว และจากความสัมพันธ์ดังกล่าวทำให้เกิดเป็นกรอบของการกำหนดมาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยวใน 3 ด้าน คือ 1. มาตรฐานและตัวชี้วัดด้านแหล่งท่องเที่ยว 2. มาตรฐานและตัวชี้วัดด้านการบริการการท่องเที่ยว และ 3. มาตรฐานและตัวชี้วัดด้านการตลาดท่องเที่ยว แสดงตามภาพที่ 6

ภาพที่ 7 มาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยว

จากภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการถ่ายโอนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แก่ การวางแผนการท่องเที่ยว การปรับปรุงดูแลแหล่งท่องเที่ยว และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ประกอบกับองค์ประกอบของการส่งเสริมการท่องเที่ยวในระบบการท่องเที่ยว (Tourism System) คือต้องมีการส่งเสริมด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยวและด้านการตลาดท่องเที่ยว นั้นทำให้เกิดเป็นกรอบของการกำหนดมาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยวใน 3 ด้านคือ 1. มาตรฐานและตัวชี้วัดด้านแหล่งท่องเที่ยว 2. มาตรฐานและตัวชี้วัดด้านการบริการการท่องเที่ยว และ 3. มาตรฐานและตัวชี้วัดด้านการตลาดท่องเที่ยว แสดงตามภาพที่ 7

นักรบ ระวังการณ์ และคณะ (2543, หน้า 57) กล่าวถึง การวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้ดังนี้

การส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นนโยบายที่สำคัญของประเทศ เพราะการท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราเข้าประเทศเป็นจำนวนมหาศาล ซึ่งถือเป็นรายได้อันดับหนึ่งเมื่อเทียบกับรายได้จากสินค้าและบริการอื่น ๆ รายได้จากการท่องเที่ยวจะมีผลทวีคูณในการสร้างรายได้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ผลผลิตส่วนรวมของประเทศมีค่าทวีคูณขึ้น นอกจากนี้การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการหมุนเวียนและการกระจายรายได้สู่ภูมิภาค เมื่อมีการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ตามภูมิภาค ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์การพัฒนาภูมิภาคต่อเนื่องกันไปเป็นลูกโซ่ อีกทั้งยังเป็นการสร้างงานใหม่ให้กับภูมิภาคเพื่อการสนับสนุนการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิตและการนำเอาทรัพยากร โดยเฉพาะทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสม โดยอยู่ในรูปของสินค้าและบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว นับได้ว่าการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่สิ้นเปลืองวัตถุดิบ ผลผลิตสามารถจำหน่ายได้ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความสามารถในการจำหน่าย และยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิตเป็นวงจรหมุนเวียนภายในประเทศ ทำให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพให้กับประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นการลดปัญหาการว่างงาน ประชากรมีรายได้ส่งผลให้รัฐบาลสามารถเก็บภาษีอากรได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย

นอกจากนั้น การท่องเที่ยวมีส่วนในการส่งเสริมความสามัคคีของมนุษยชาติ สันติภาพ ความเป็นมิตรไมตรี ความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าบ้านและผู้มาเยือน การอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ความภาคภูมิใจ ความสำนึกและตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ รู้สึกหวงแหนและรักผืนแผ่นดินที่อยู่อาศัย และที่สำคัญไปกว่านั้น การท่องเที่ยวช่วยให้ประชาชนในชนบทรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น มาประดิษฐ์ของใช้ในรูปสินค้าและบริการพื้นเมืองเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ความสำคัญของการท่องเที่ยวดังกล่าว ทำให้การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวต้องมีทิศทางและ

แนวทางที่เหมาะสม ซึ่งต้องใช้กระบวนการในการวางแผนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดนโยบายที่ชัดเจน มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บท จากนั้นนำแผนงานและโครงการไปสู่การปฏิบัติ โดยมีการอำนวยความสะดวกและกำกับติดตามผลจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็เช่นเดียวกัน ต้องมีการวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยมคอคณะกรรมการหรือคณะทำงานเข้ามารับผิชอบตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บท แล้วนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังในการจัดทำแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยที่แผนดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่บอกถึงแนวทางในการลาดการดำเนินงาน แผนงาน โครงการต่าง ๆ ที่จะตอบสนองตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยแผนแม่บทควรมีระยะเวลา 3 – 5 ปี ในส่วนของการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจดำเนินการได้ 3 แนวทาง ได้แก่

1. จัดจ้างสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
2. ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวหรือการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้แก่เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถจัดทำแผนแม่บทได้เอง
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งภายในจังหวัดรวมกลุ่มกันเพื่อทำโครงการจัดทำแผนแม่บทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยขอรับการสนับสนุนการดำเนินงานจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

นักรบ ระวีการณ์ และคณะ (2543, หน้า 59) กล่าวว่า หลักการของการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา สืบหาข้อมูล และจัดหมวดหมู่ข้อมูล

เป็นขั้นตอนแรกของการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ข้อมูลที่จำเป็นในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว จึงต้องอาศัยข้อมูลในด้านต่าง ๆ ประกอบนอกเหนือจากข้อมูลทางการท่องเที่ยว เพื่อให้ได้ภาพระดับกว้าง และการพัฒนาการท่องเที่ยวจะได้สอดคล้องกับการพัฒนาอื่น ๆ ด้วย ข้อมูลที่ต้องทำการศึกษานั้นประกอบไปด้วย 4 ด้าน คือ ด้านทั่วไป ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการตลาด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สํารวจข้อมูลทั่วไป ได้แก่
  - 1.1 สภาพทางกายภาพของพื้นที่ ได้แก่
    - ที่ตั้งและเขตการปกครอง
    - สภาพภูมิประเทศ เช่น ความสูงของพื้นที่ แหล่งน้ำ
    - สภาพภูมิอากาศ เช่น อุณหภูมิ ปริมาณฝนตก ทิศทางลม ฤดูกาล
    - ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ เหมืองแร่
    - ภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาดภัย สมมรสุม ปรากฏการณ์สึนามิ
    - การใช้ที่ดิน
  - 1.2 สภาพเศรษฐกิจ ได้แก่
    - ผลผลิตมวลรวมของพื้นที่
    - รายได้ต่อหัวของประชากร
    - อาชีพพื้นฐานของประชากร
    - โครงสร้างทางเศรษฐกิจ
    - การจ้างงานทางตรงและทางอ้อมจากการท่องเที่ยว
  - 1.3 ลักษณะทางประชากร ได้แก่
    - จำนวนและอัตราการเพิ่มประชากร
    - อัตราการเกิด การตาย การอพยพของประชากร
    - จำนวนแรงงานและสัดส่วนของประชากรที่มีต่อการท่องเที่ยว
  - 1.4 สภาพทางสังคม ได้แก่
    - ประวัติความเป็นมาของพื้นที่
    - การนับถือศาสนา
    - สภาพการศึกษา
    - ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ การละเล่น กีฬาท้องถิ่น
    - สภาพทั่วไปด้านสาธารณสุข
2. สํารวจข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่
  - 2.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ป่า เขา ถ้ำ น้ำตก ชายหาด เกาะ เป็นต้น
  - 2.2 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์/ศาสนา เช่น วัด โบราณสถาน เป็นต้น
  - 2.3 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น งานประเพณี กีฬา การละเล่น เป็นต้น
3. สํารวจข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่
  - 3.1 เส้นทางโครงข่ายการคมนาคม

- 3.2 ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์
- 3.3 จำนวนร้านค้า ร้านอาหาร สถานบริการ
- 3.4 จำนวนที่พักค้างแรม จำนวนห้องพัก ราคาค่าบริการ
- 4. สำรวจข้อมูลด้านการตลาดท่องเที่ยว ได้แก่
  - 4.1 จำนวนและที่มาของนักท่องเที่ยว
  - 4.2 แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจ
  - 4.3 การกระจายตัวของนักท่องเที่ยว
  - 4.4 โครงสร้างของนักท่องเที่ยว เช่น เชื้อชาติ อายุ ศาสนา
  - 4.5 การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว
  - 4.6 รูปแบบการเดินทาง เช่น ขั้บรถมาเที่ยวเอง มาลั้บบริษัทนำเที่ยว

ข้อมูลทั้ง 4 ด้านนี้อาจมีวิธีรวบรวมที่แตกต่างกันออกไป เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ทั่วไป ส่วนใหญ่จะสามารถรวบรวมได้จากเอกสารและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวทั้งด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว การตลาดการท่องเที่ยว และความพร้อมด้านการท่องเที่ยว ต้องอาศัยเทคนิคในการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เช่น การสำรวจภาคสนาม เพื่อจะได้รู้จักพื้นที่สัมผัสความรู้สึก และรับรู้ปัญหาที่แท้จริง การสังเกตการณ์ และการออกแบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ได้มาซึ่งข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่ค่อนข้างเที่ยงตรง

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์และกำหนดข้อได้เปรียบเสียเปรียบด้านการท่องเที่ยว

เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเบื้องต้นมาทำการวิเคราะห์เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของท้องถิ่น โดยการเปรียบเทียบกับพื้นที่ใกล้เคียงว่าศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ สามารถแข่งขันกับพื้นที่ที่เป็นแบบเดียวกันได้หรือไม่ อย่างไร ประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาในการวิเคราะห์และกำหนดข้อได้เปรียบเสียเปรียบด้านการท่องเที่ยว ได้แก่

1. ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว หมายถึง การรับรู้ของคนทั่วไปต่อการท่องเที่ยวของท้องถิ่น เช่น เมื่อพูดถึงวัฒนธรรมแบบชาวเหนือ คนก็จะนึกถึง จ.เชียงใหม่ เมื่อพูดถึงหาดใหญ่คนก็จะนึกถึงแหล่งจับจ่ายซื้อของ เป็นต้น
2. ที่ตั้ง หมายถึง ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ท่องเที่ยวอยู่ในเส้นทางเดินทางท่องเที่ยวหลักของประเทศ หรือมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจใกล้เคียงหรือไม่
3. ความสนใจของท้องถิ่น หมายถึง ทศนคติของคนในท้องถิ่นต่อการท่องเที่ยวว่าเป็นไปในทิศทางใดและมากน้อยแค่ไหน โดยเฉพาะองค์กรพัฒนาเอกชน เช่น ชมรม สมาคมด้านการท่องเที่ยวในท้องถิ่น มีความเข้มแข็งเพียงใด

นอกจากประเด็นหลักเหล่านี้แล้ว ประเด็นอื่น ๆ เช่น นโยบายระดับชาติ ระดับจังหวัด โครงการพัฒนาอื่น ๆ สถานการณ์ทางการเมือง เป็นต้น ต่างก็มีส่วนต่อการพิจารณาข้อได้เปรียบเสียเปรียบด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ทั้งสิ้น ซึ่งการพิจารณาต้องนำประเด็นต่าง ๆ มาพิจารณาในภาพรวมเพื่อที่จะได้ทราบว่า การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวควรจะพัฒนาไปถึงระดับไหน เช่น ควรได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของภาค หรือเพียงพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่น เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

หลังจากที่ได้วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคแล้วจะทำให้มีข้อมูลในการวางแผนและตัดสินใจ ดังนั้น จึงควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของประเทศ ของจังหวัด ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 4 เขียนแผนงานและโครงการ

เมื่อมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มีความชัดเจนและทิศทางที่แน่นอนแล้วจำเป็นที่จะต้องเขียนแผนงานและโครงการ โดยแผนงานและโครงการควรจะสอดคล้องกับนโยบาย และโครงการดังกล่าวต้องคำนึงถึงมาตรฐานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 5 ดำเนินการตามแผนงานและโครงการ

ในขั้นตอนนี้ควรจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ มีการใช้งบประมาณได้อย่างเหมาะสม มีการอำนวยความสะดวกและประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจากการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้ง 5 ขั้นตอนนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเห็นถึงภาพรวมของพื้นที่ทั่วไป ด้านแหล่งท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน และการตลาด การท่องเที่ยว ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์ SWOT ในแง่มุมของจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ตลอดจนข้อได้เปรียบเสียเปรียบทางการท่องเที่ยว สุดท้ายก็จะเกิดแผนงาน โครงการต่าง ๆ ที่สอดคล้องกัน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่น ซึ่งในหลักการนั้น การพัฒนาการท่องเที่ยวจะเน้นหนักไปที่องค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว 2. ด้านบริการทางการท่องเที่ยว และ 3. ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ซึ่งแนวทางการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น กระทำได้ 2 กรณี คือ

1.1 กรณีที่มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่แล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการบำรุงดูแล รักษาแหล่งท่องเที่ยว ตามรายละเอียด ดังนี้

1.1.1 ดำเนินการปรับปรุงด้านสภาพของแหล่งท่องเที่ยว เช่น โครงสร้างเส้นทางเดิน ที่พัก ชุมประตู่ เป็นต้น

1.1.2 ดำเนินการปรับปรุงด้านการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่จอดรถ ห้องจำหน่ายบัตร ร้านจำหน่ายสินค้า ห้องน้ำ ป้ายบอกเส้นทาง เป็นต้น

1.1.3 ดำเนินการปรับปรุงด้านสภาพแวดล้อม เช่น มลพิษทางเสียง ฝุ่นละออง น้ำเสีย ขยะและสิ่งปฏิกูล เป็นต้น

1.2 กรณีที่ยังไม่มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ตามรายละเอียด ดังนี้

1.2.1 ค้นหาจุดเด่น หรือจุดดึงดูดของนักท่องเที่ยวทางด้านการท่องเที่ยว เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต

1.2.2 ดำเนินการสร้าง พัฒนาทางด้านกายภาพ เช่น โครงสร้างเส้นทางเดิน ที่พักผ่อน เป็นต้น

1.2.3 ดำเนินการสร้าง พัฒนาทางการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่จอดรถ ห้องจำหน่ายบัตร ร้านจำหน่ายสินค้า ห้องน้ำ ป้ายบอกเส้นทาง เป็นต้น

1.2.4 ดำเนินการสร้าง พัฒนาทางการบริหารจัดการ เช่น ผู้รับผิดชอบงบประมาณ เป็นต้น

1.2.5 ดำเนินการพัฒนาการป้องกันและแก้ปัญหาทางด้านสภาพแวดล้อม เช่น มลพิษทางเสียง ฝุ่นละออง น้ำเสีย ขยะ และสิ่งปฏิกูล เป็นต้น

2. การพัฒนาบริการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ การดำเนินการพัฒนาบริการการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ดำเนินการได้โดยการพิจารณาจากองค์ประกอบของการบริการท่องเที่ยว ทั้ง 8 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1 บริการด้านความปลอดภัย

2.2 บริการภัตตาคารและร้านอาหาร

2.3 บริการสินค้าและของที่ระลึก

2.4 บริการที่พักค้างแรมสำหรับนักท่องเที่ยว

2.5 บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

2.6 บริการด้านบันเทิงและนันทนาการ

2.7 บริการด้านสารสนเทศ

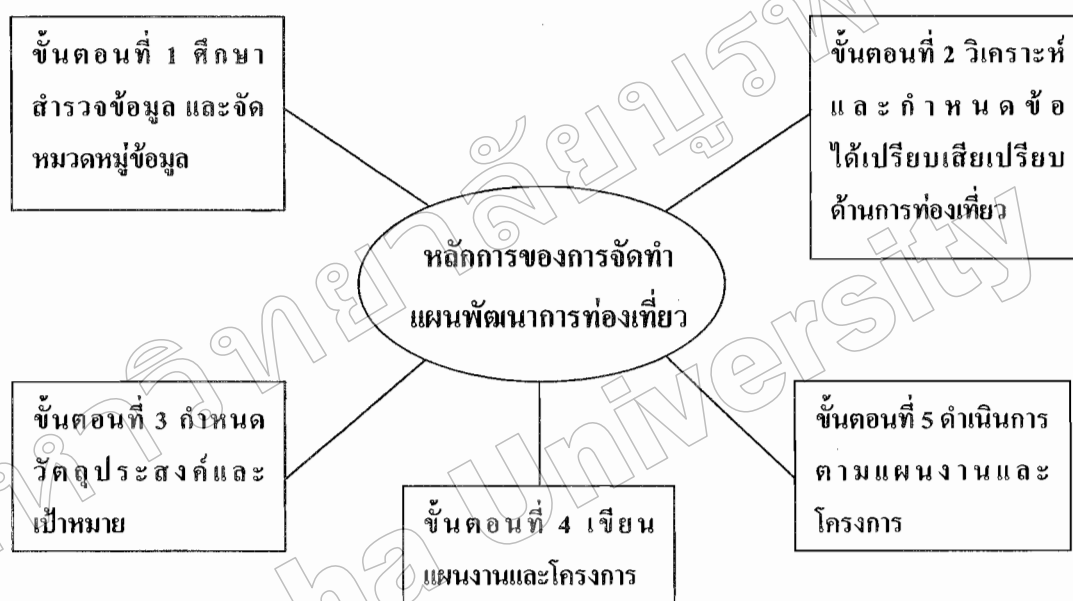
2.8 บริการด้านการขนส่ง

3. การพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยว การดำเนินการพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ดำเนินการได้โดยการพิจารณาจากการดำเนินงานด้านการตลาดการท่องเที่ยว ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

3.1 การกำหนดแผนการตลาดท่องเที่ยว

3.2 การสร้างเส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยว

3.3 การโฆษณาไปยังกลุ่มเป้าหมาย

ภาพที่ 8 หลักการของการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องดำเนินการดังนี้ จัดจ้างสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวหรือการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้แก่เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถจัดทำแผนแม่บทได้เอง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งภายในจังหวัดรวมกลุ่มกันเพื่อทำโครงการจัดทำแผนแม่บทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยขอรับการสนับสนุนการดำเนินงานจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว โดยหลักการของการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวประกอบด้วย 5

ขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา สำรวจข้อมูล และจัดหมวดหมู่ข้อมูล ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ และกำหนดข้อได้เปรียบเสียเปรียบด้านการท่องเที่ยว ขั้นตอนที่ 3 กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ขั้นตอนที่ 4 เขียนแผนงานและโครงการ และขั้นตอนที่ 5 ดำเนินการตามแผนงานและโครงการ ซึ่งแสดงเป็นแผนภาพได้ตามภาพที่ 8

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2543, หน้า 7) กล่าวว่า การพัฒนาการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม คือ เกิดการสร้างงาน พัฒนาอาชีพที่เกี่ยวข้อง มีแหล่งรายได้ใหม่ ระบบสาธารณสุขปลอดภัยได้รับการพัฒนาหรือปรับปรุงเนื่องจากระบบการท่องเที่ยว และมีความก้าวหน้าทางสาธารณสุข ปลอดภัยจากโรคภัย แต่ในขณะเดียวกันชุมชนจะได้รับผลกระทบด้านลบด้วย เช่น ชุมชนที่เติบโตเร็วเกินไป โครงสร้างของชุมชนอาจเปลี่ยนแปลงไป วัฒนธรรมเดิมและวิถีชีวิตของชุมชนถูกกลืนไปกับอิทธิพลของวัฒนธรรมจากภายนอก ที่ผ่านมาชุมชนแทบไม่ได้รับประโยชน์ที่แท้จริงจากการท่องเที่ยว เนื่องจากผู้มีโอกาสมากกว่าได้แสวงหาผลประโยชน์จากชุมชนและทรัพยากร โดยให้ประโยชน์ต่อชุมชนเพียงเล็กน้อย และสร้างผลกระทบทางลบไว้มาก การลดผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชน การสร้างโอกาสและประโยชน์ที่แท้จริงแก่ชุมชน และท้องถิ่นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อชุมชนมีโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวเท่านั้น ดังนั้นการมีส่วนร่วมของชุมชนจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดองค์ประกอบหนึ่งของการท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนสำคัญในการกำกับดูแล ควบคุมการท่องเที่ยวให้มากขึ้น และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี เนื่องจากเป็นเจ้าของท้องถิ่นเกิดความรักและห่วงหาพันทรพยากรการท่องเที่ยวทั้งธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ช่วยกันดูแลความสะอาดเรียบร้อย ความร่มรื่นของท้องถิ่น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการดูแลความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย และชุมชนสามารถให้บริการและให้ข้อมูลด้านความเป็นอยู่และวัฒนธรรมกับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจะต้องส่งเสริมให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนควรต้องมีส่วนร่วมตลอดกระบวนการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น คือ กระจายรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิต ได้รับผลตอบแทนมาบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว และสามารถควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพมีการรักษาระบบนิเวศที่ยั่งยืน สังคมมีการพัฒนาอย่างเหมาะสม มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้วยการพัฒนาของท้องถิ่นเอง

นักรบ ระวีการณ์ และคณะ (2543, หน้า 64) กล่าวว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรมีแนวทางในการเปิดโอกาสให้ชุมชน กลุ่มผู้นำชุมชน และองค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบกระบวนการในการบริหารจัดการท้องถิ่น โดยมีส่วนร่วมดังนี้

1. สำรวจศักยภาพของชุมชน
2. เตรียมความพร้อมของชุมชน
  - 2.1 จัดเวทีพบปะพูดคุยและประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้สนใจ วิเคราะห์ผลดีผลเสียของการจัดการท้องถิ่นต่อท้องถิ่นและชุมชน
  - 2.2 ให้ความรู้แก่ชุมชนถึงกระบวนการจัดการท้องถิ่นที่อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการจัดอบรมประชุมปฏิบัติการและศึกษาดูงาน
  - 2.3 จัดกิจกรรม สนับสนุน และส่งเสริมการจัดการท้องถิ่นเชิงนิเวศ
  - 2.4 สร้างความเข้มแข็งในการทำงานร่วมกันซึ่งดำเนินการได้ในลักษณะต่างๆ คือ
    - 2.4.1 ใช้สื่อต่างๆช่วยในการเสนอข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน
    - 2.4.2 ใช้กระบวนการกิจกรรมกลุ่ม
    - 2.4.3 จัดอาสาสมัคร
    - 2.4.4 ปลุกฝังเยาวชนให้มีส่วนร่วมในการพิทักษ์ทรัพยากรแหล่งท้องถิ่น
  - 2.5 กำหนดเป้าหมาย วางแผนการทำงานและกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน
  - 2.6 จัดรูปแบบองค์กร กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและการจัดสรรผลประโยชน์
3. สำรวจข้อมูล ทรัพยากรแหล่งท้องถิ่น กำหนดพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย
4. ประชาสัมพันธ์ จัดหานักท้องถิ่นและวางแผนการตลาด
5. พัฒนามัคคุเทศก์ ผู้ประสานงานและบุคลากร
6. เตรียมความพร้อม และปฏิบัติการโครงการนำร่อง
7. สรุปและประเมินผลหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมนำร่อง
8. พัฒนาปรับปรุงกระบวนการ โดยการวิเคราะห์กระบวนการในการจัดการท้องถิ่นและองค์ประกอบต่างๆ
9. เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานภายนอก

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมการจัดการท้องถิ่น โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรของท้องถิ่น

นโยบายผู้บริหารเทศบาลเมืองระนอง

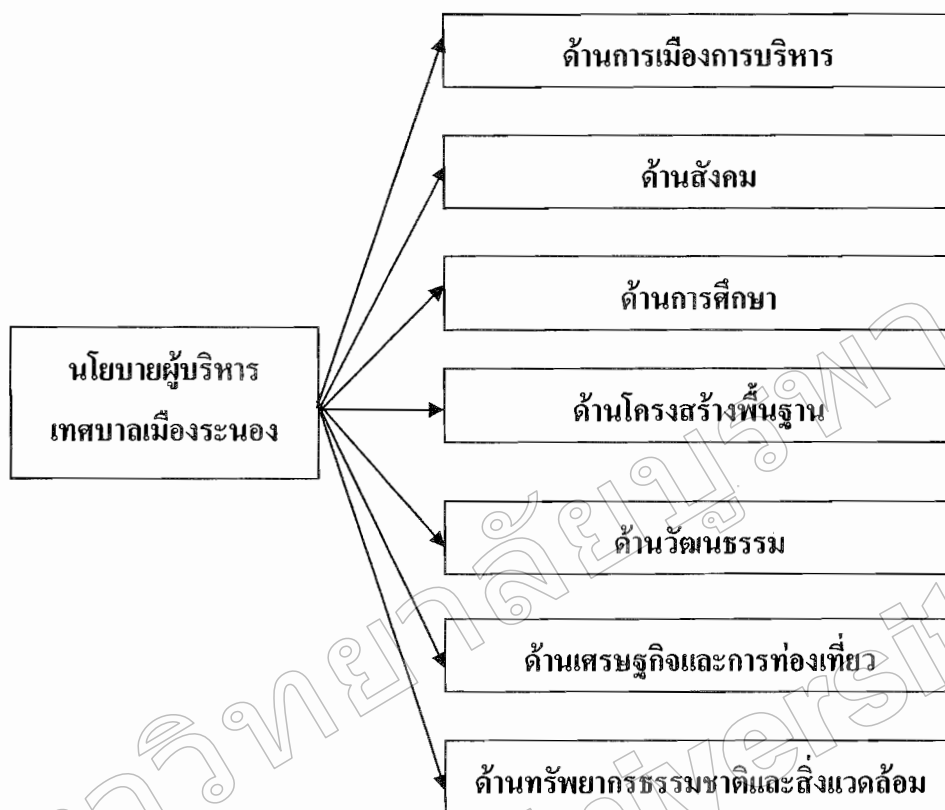
ผู้บริหารเทศบาลเมืองระนอง ได้แถลงนโยบายในการบริหารงานเทศบาลเมืองระนอง ในคราวการประชุมสภาเทศบาลเมืองระนอง เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2552 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารเทศบาลเมืองระนองให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน ดังต่อไปนี้ (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนาเทศบาลเมืองระนอง, 2552, หน้า 24)

1. ด้านการเมืองการบริหาร โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จัดระบบการบริหารอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบการทำงานได้ทุกขั้นตอน พัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้ สถานที่ปฏิบัติงานให้พอเพียงและทันสมัย เพื่อให้บริการประชาชนด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ดำเนินการแก้ปัญหาของประชาชน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการตามลำดับความสำคัญและความเร่งด่วน พัฒนา เพิ่มทักษะ ความสามารถ และค่านิยมที่ดีในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรทุกระดับ เพิ่มขวัญและกำลังใจในการทำงานด้วยสวัสดิการและค่าตอบแทนที่เหมาะสมสนับสนุนองค์กรชุมชนต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาศาสนาเทศบาลเมืองระนองสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์การภาครัฐและภาคเอกชน ในชุมชนกับเทศบาลเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นข้อมูลข่าวสารให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกันและเพิ่มความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน
2. ด้านสังคม พัฒนาปรับปรุงคุณภาพชีวิตและจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย รวมถึงผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ให้มีสุขภาวะที่ดีทั้งกายและใจด้วยความเป็นธรรมและทั่วถึง แก้ไขปัญหาของชุมชนอย่างจริงจัง ทั้งทางด้านปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาชุมชนแออัด เป็นต้นเพิ่มมาตรการในการดูแลรักษาความสงบ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและความปลอดภัยในชีวิต และสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาทุกศาสนาในสังคม
3. ด้านการศึกษา พัฒนาสถานศึกษาให้มีบรรยากาศของการเรียนรู้ ทั้งสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย และครูที่มีความพร้อมในการประสิทธิประสาทวิชา เน้นกระบวนการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพิ่มศักยภาพของ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลให้มีประสิทธิภาพทั้งด้านวิชาการและจริยธรรม เป็นที่ยอมรับของประชาชน และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาต่อและการทำวิจัยด้านการศึกษาสำหรับครู รวมถึงบุคลากรอื่นทางการศึกษา
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพิ่มประสิทธิภาพระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงและทั่วถึง ทั้งถนน ไฟฟ้า ประปา ทางเท้า ระบบระบายน้ำ ส้วมสาธารณะ และอื่น ๆ

5. ด้านวัฒนธรรม รักษาสืบต่อวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นและของไทย โดยคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและความเป็นไทย ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนถึงที่มาและความสำคัญของวัฒนธรรมและประเพณีเหล่านั้น

6. ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น โดยยึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง การพัฒนาฝีมือแรงงาน ตลอดจนอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการในทุกสาขาอาชีพ ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตเมือง นำจุดเด่นด้านอาหาร สถานที่พัก ประเพณีท้องถิ่น และสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัด อำเภอ มาเป็นจุดขาย จัดทำข้อมูลการท่องเที่ยวในเขตเมือง และส่งเสริมให้มีตลาดได้รู้และถนนคนเดิน หรือสร้างบรรยากาศการซื้อ - ขายให้เกิดการหมุนเวียนของเงินในท้องถิ่น

7. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดทำแผนหลักและแผนปฏิบัติการ ในการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ กำหนดมาตรฐานการควบคุมสารพิษและแหล่งกำเนิด โดยประสานความร่วมมือกับภาครัฐ เอกชน และชุมชนต่าง ๆ อย่างมีเอกภาพ สร้างความสวยงามของเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่ โดยปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ ส่งเสริมการปลูกไม้ประดับ การจัดสวนหย่อม ดูแลรักษาสวนสาธารณะ สวนสุขภาพ สนามกีฬา สนามเด็กเล่นให้อยู่ในสภาพดี และจัดสร้างเพิ่มเติม เพื่อให้ประชาชนและเยาวชน ได้มีที่พักผ่อนหย่อนใจและออกกำลังกายเพิ่มขึ้นฟื้นฟู ป้องกัน และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ รวมทั้งสถานที่ซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ โดยร่วมมือกับชุมชนและเอกชน

ภาพที่ 9 นโยบายผู้บริหารเทศบาลเมืองระนอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้บริหารเทศบาลเมืองระนองได้มีแนวทางในการบริหารเทศบาลเมืองระนองให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการเมืองการบริหาร ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งแสดงเป็นแผนภาพได้ตามภาพที่ 9

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัชชัช พลอยเพชร (2541) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานการท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี มีศักยภาพและความต้องการจัดการท่องเที่ยวด้านทรัพยากรการบริหาร ด้านการจัดการ และด้านความสามารถในการตอบสนองนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง แต่อย่างไรก็ตาม พบว่า สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ยังมีปัญหาและอุปสรรคในส่วนของเงินงบประมาณ ซึ่งแต่ละปีมีจำนวน ไม่เพียงพอกับการบริหารงาน ตลอดจนจำนวนบุคลากรที่มีปริมาณจำกัด

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยนี้คือ ควรเพิ่มมาตรการในการควบคุมค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณให้ เป็นไปด้วยความประหยัดและเกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติงานให้มากยิ่งขึ้นและในส่วนของ จำนวนบุคลากร ควรมีการเพิ่มทักษะความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยการฝึกอบรมอย่าง ต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

สุทิพย์ ออบอุ้น (2541) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาศักยภาพของชุมชนท้องถิ่น ในการส่งเสริม การท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์ ศึกษาเฉพาะกรณี : เส้นทางสายลำน้ำกก ได้เสนอแนะว่าควรเพิ่มความ ร่วมมือกับองค์กรท้องถิ่นและผู้ประกอบการ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกในการ อนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว และส่งเสริมการรวมกลุ่ม/ชมรมท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อพัฒนาและ ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน รวมถึงการควบคุมดูแลการเติบโตของธุรกิจการท่องเที่ยวใน ทิศทางที่เหมาะสม

พจนารต กริ่งไกร (2545) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับ ชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม : กรณีศึกษา ตำบลโป่งงาม อำเภอแม่ สาย จังหวัดเชียงราย พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนมีผลต่อการมีส่วนร่วมทั้งด้านการรวมคิดวาง แนวทาง การร่วมดำเนินการ การร่วมประสาน การร่วมรับผลประโยชน์ และการร่วมติดตาม ประเมินผลการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนเฉพาะด้านเพศมีผลต่อ การมีส่วนร่วมด้านการคิดวางแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น และผลการศึกษาด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้นำชุมชนกับการมีส่วนร่วม และปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน กับการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมตำบลโป่งงาม พบว่า 1) บทบาทของผู้นำชุมชนที่แตกต่างกัน ทั้งด้านหน้าที่รับผิดชอบการประสานงาน ภาครัฐ เอกชน ชุมชน ด้านการกำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว มีผลทำให้เกิดความแตกต่างกันในการมีส่วนร่วมคิด ร่วมดำเนินการประสานงานและร่วมรับ ผลประโยชน์ รวมทั้งติดตามประเมินผลการจัดการแหล่งท่องเที่ยว 2) เพศหญิงจะมีส่วนร่วมในการ จัดการแหล่งท่องเที่ยวมากกว่าเพศชาย 3) ผู้ที่มีส่วนร่วมคิดมักจะมีส่วนร่วมดำเนินการ ประสานงาน ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผลการจัดการแหล่งท่องเที่ยวไปด้วย 4) ผู้อาศัยอยู่ในชุมชนนานกว่า จะมีการเข้าร่วมกลุ่มในชุมชนมากกว่าผู้อาศัยอยู่ไม่นาน

ณัฐฐวี จัดแจจ (2548) ได้ศึกษาการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย พบว่า ความ คิดเห็นของประชาชนและสมาชิก อบต. ที่มีต่อการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่นใน บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลสรุปได้ดังนี้ 1) ประชาชนเห็นด้วยต่อบทบาทของ อบต. ใน การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น เพราะการท่องเที่ยวส่งผลให้เศรษฐกิจชุมชนดีขึ้น แต่

ยังไม่แน่ใจในการแสดงบทบาทที่ผ่านมาของอบต. 2) อบต. ยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่นเท่าที่ควร ซึ่งประชาชนพร้อมที่จะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี หากได้รับการร้องขอจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 3) อบต. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และขาดบุคลากรที่ทำงานด้านการท่องเที่ยวอย่างจริงจังเพื่อชุมชน ส่วนข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรพัฒนาศักยภาพของ อบต. เช่น ทางด้านบุคลากร การวางแผนงาน การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการจัดการการท่องเที่ยว เป็นต้น เพื่อสามารถพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วาทิต ต้นตราภรณ์ (2547) ได้ศึกษาการศึกษาผลการดำเนินงานด้านการจัดการการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลพิมาย อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า เทศบาลตำบลพิมายขาดบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวโดยตรง ยังไม่มีอาคารสำนักงานเป็นของตนเอง และขาดอุปกรณ์สำนักงานที่ทันสมัยพอเพียงในการปฏิบัติงาน ยังไม่มีการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวที่ชัดเจน มีเพียงการจัดทำแผนปฏิบัติงานและโครงการต่าง ๆ เป็นเรื่องเฉพาะกิจสำหรับการมีส่วนร่วมของชุมชนกับเทศบาลในการจัดการการท่องเที่ยว พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ให้การร่วมมือดี โดยที่เพศชายจะเข้าร่วมมากกว่าเพศหญิง โดยที่ระดับการศึกษาระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ไม่มีผลต่อการเข้าร่วมในการจัดการด้านการท่องเที่ยว สำหรับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวพอใจต่อการจัดการด้านการท่องเที่ยว โดยได้แสดงความคิดเห็นไปในแนวทางที่ดี โดยเฉพาะด้านความสะอาด และความปลอดภัย คณะกรรมการชุมชน เพศชายส่วนใหญ่แล้วมีส่วนร่วมโดยรวม และเป็นรายด้าน 3 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการประชุม มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการด้านการท่องเที่ยวร่วมกับเทศบาลตำบลพิมายมากกว่าคณะกรรมการเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่คณะกรรมการชุมชนทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีส่วนร่วมในการปฏิบัติในการจัดการด้านการท่องเที่ยวร่วมกับเทศบาลไม่แตกต่างกัน และคณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการประชุมในการจัดการด้านการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติและมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการด้านการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า เทศบาลตำบลพิมาย มีแผนงานและแนวคิดที่ดีในการจัดการด้านการท่องเที่ยว แต่ขาดปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ และการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และที่สำคัญขาดความจริงจังและต่อเนื่องในการจัดการด้านการท่องเที่ยว

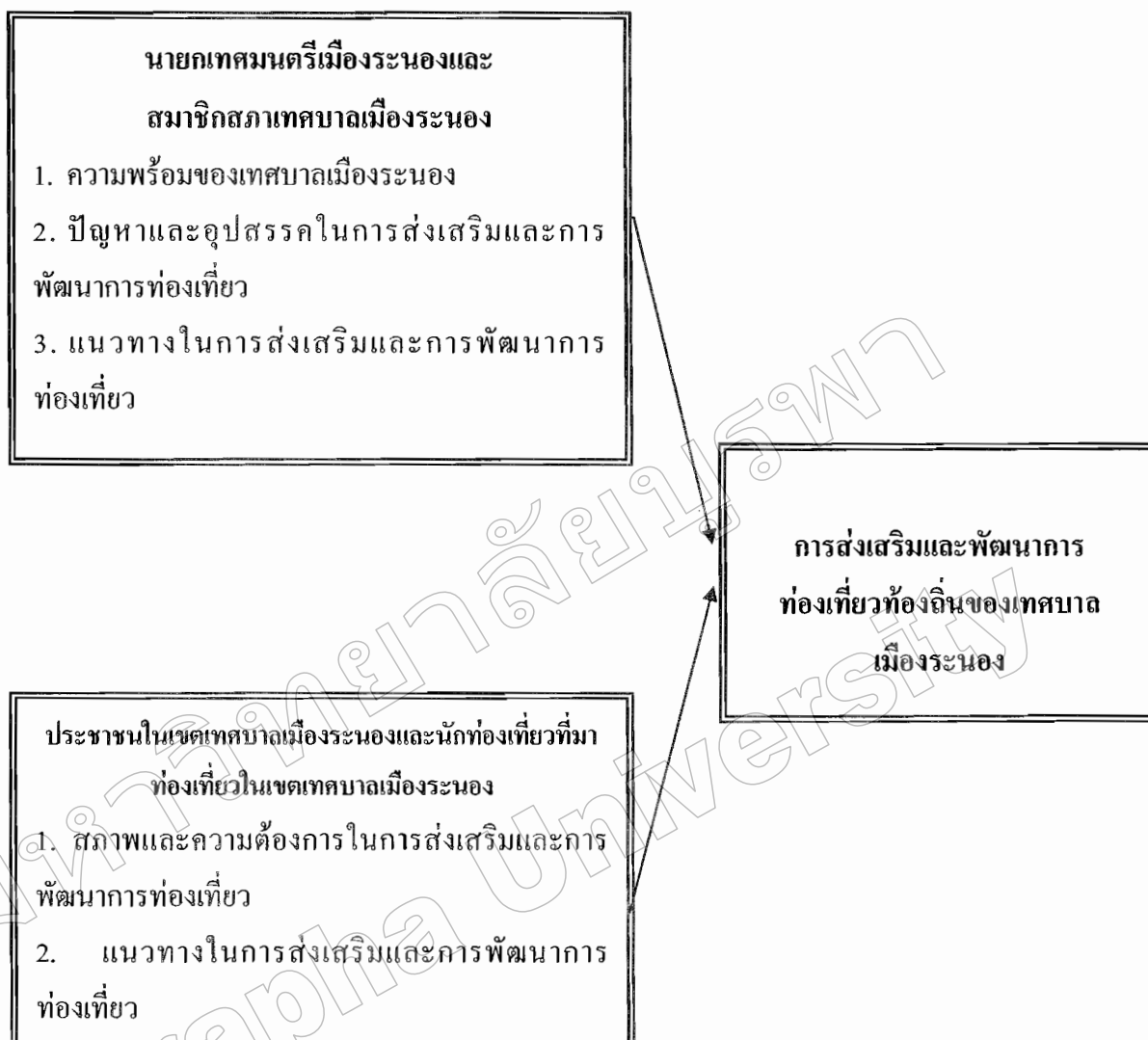
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์มาจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

1. ประเด็นสภาพการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง ได้ศึกษาจากแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาของสัญญา สัญญาวิวัฒน์ และบุญชอบ เพ็ญสมบูรณ์ แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของนักรบ ระวังการณ์ และคณะ นิคม จารุมณี และบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา และงานวิจัยของณัฐวิ จัดแจ้ง และพจนารถ กริ่งไกร

2. ประเด็นการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองโดยประชาชน ได้ศึกษาจากแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการท่องเที่ยวของนักรบ ระวังการณ์ และคณะ หลักการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประกอบกับนโยบายผู้บริหารเทศบาลเมืองระนอง และงานวิจัยของสุทิตย์ อบอุ่น ธวัชชัย พลอยเพชร และวาที ตันตราภรณ์

ซึ่งสามารถนำกรอบแนวคิดในการวิจัยมาเขียน แสดงดังภาพที่ 10

ภาพที่ 10 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง และศึกษาแนวทางการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. นายกเทศมนตรีเมืองระนอง จำนวน 1 คน
2. สมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง จำนวน 18 คน
3. ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองระนอง จำนวน 16,386 คน
4. นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง 420,548 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. นายกเทศมนตรีเมืองระนอง จำนวน 1 คน
2. สมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง จำนวน 18 คน
3. ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองระนอง และนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง โดยใช้วิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane) (ยูทช ไกยวรรณ์, 2545, หน้า 107) มีสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (ในการศึกษานี้กำหนด = 0.05)

$$= 399.63$$

ดังนั้นการศึกษาใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับสัมภาษณ์นายกเทศมนตรีเมืองระนอง และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ความพร้อมของเทศบาลเมืองระนองในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยว จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 4 แนวทางในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำนวน 1 ข้อ

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองระนองและนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง ในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเขตเทศบาลเมืองระนอง แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ จำนวน 5 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองระนองและนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนองที่มีต่อสภาพปัจจุบันในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) และระดับความต้องการในการพัฒนา จำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ (Likert) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นมาก

3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นน้อย

1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลในประโยชน์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว จำนวน 19 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ (Likert) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นมาก

3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นน้อย

1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แนวทางในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำนวน 1 ข้อ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีการท่องเที่ยวและการพัฒนา หลักการและวิธีพัฒนาแบบสอบถามและเครื่องมือในการค้นคว้าวิจัย และเทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากเอกสารต่างๆ

2. ร่างแบบสอบถามปลายเปิดให้อาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาความเหมาะสม ความสมบูรณ์ ถูกต้องตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษาแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ

3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ศึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

3.1 เป็นผู้มีความรู้ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการพัฒนา การศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการการท่องเที่ยวหรือยุทธศาสตร์การพัฒนา จำนวน 2 คน

3.2 เป็นผู้มีความรู้ด้านการวัดผลประเมินผลการวิจัย การศึกษาระดับปริญญาโทสาขาการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน

รวมผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 3 คน การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ตรวจสอบข้อคำถามและข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดยกำหนดให้เลือก 3 ช่องตาราง คือ

1 หมายถึง ถ้าพิจารณาเห็นว่าข้อคำถามเหมาะสมในการใช้วัดตัวแปรนั้น ๆ

0 หมายถึง ถ้าพิจารณาเห็นว่าไม่สามารถสรุปได้ว่า ข้อคำถามเหมาะสมหรือไม่ในการใช้วัดตัวแปรนั้น ๆ

-1 หมายถึง ถ้าพิจารณาเห็นว่าข้อคำถามไม่มีความเหมาะสมในการใช้วัดตัวแปรนั้นๆ

4. กำหนดหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item Objective Congruence) ซึ่งแต่ละข้อคำถามต้องได้ค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นๆ ผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญ มีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปใช้วัดได้จริง(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 117)

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะเดียวกันกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในพื้นที่เทศบาลตำบลบางริน

6. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ด้วยวิธีของครอนบาค (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 200) ซึ่งต้องได้ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ .80 ขึ้นไป จึงจะนำไปใช้ในการวิจัยได้ และจากการคำนวณได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98 ซึ่งสูงพอที่จะนำไปใช้ได้จริงในการวิจัยครั้งนี้

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือจากนายกเทศมนตรีเมืองระนอง และสมาชิกเทศบาลเมืองระนอง

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากการสัมภาษณ์นายกเทศมนตรีเมืองระนอง 1 ฉบับ และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง 18 ฉบับ จากแบบสอบถามประชาชนในเขตเทศบาลเมืองระนองและนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง 400 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 419 ฉบับ ซึ่งได้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมา 419 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของจำนวนแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา

3. รวบรวมข้อมูลโดยการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามแต่ละฉบับ จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลตามขั้นตอนการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้วผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยลำดับ คือ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ในรูปแบบแจกแจง ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของเทศบาลเมืองระนอง ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง ใช้การอธิบายโดยสถิติเชิงพรรณนา
3. ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาล และนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนองที่มีต่อสภาพและความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง วิเคราะห์ในรูปแบบแจกแจง ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาล และนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง สภาพและความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง โดยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance) ทดสอบความแตกต่างด้วย t-test และ F-test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญในการทดสอบ (Level of Significance) ที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน สำหรับตัวแปรนามบัญญัติ (Nominal Scale) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 200) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
3. วิธีทางสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) ทดสอบความแตกต่างด้วย t-test และ F - test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญในการทดสอบ (Level of Significance) ที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง และศึกษาแนวทางการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง โดยเริ่มจากกำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล และดำเนินการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลการเสนอผลและแปลความหมายจากข้อมูลผู้วิจัย ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

df แทน ชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)

SS แทน ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)

MS แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)

F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F
(F – Distribution)

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t
(t – Distribution)

Sig แทน นัยสำคัญทางสถิติ (Significant)

* แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง

จากการสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นคำถามเตรียมไว้ล่วงหน้า ใช้สัมภาษณ์นายกเทศมนตรีเมืองระนอง รองนายกเทศมนตรีเมืองระนอง และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง รวมทั้งสิ้น 19 คน เกี่ยวกับการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลเมืองระนอง อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	17	89.5
หญิง	2	10.5
รวม	19	100.0
2. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	-	-
25 – 40 ปี	3	15.8
41 – 60 ปี	14	73.7
61 ปี ขึ้นไป	2	10.5
รวม	19	100.0
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	10.5
ปริญญาตรี	15	79.0
สูงกว่าปริญญาตรี	2	10.5
รวม	19	100.0

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4. ตำแหน่ง		
นายกเทศมนตรีเมืองระนอง	1	5.3
สมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง	18	94.7
รวม	19	100.00

จากการวิจัย จำนวนและร้อยละของแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 89.5 และเพศหญิง ร้อยละ 10.5 มีอายุ 41 - 60 ปี มากที่สุด ร้อยละ 73.7 รองลงมา คือ อายุ 25 - 40 ปี และอายุ 61 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 15.8 และ 10.5 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 79.0 รองลงมาคือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 10.5 และ 10.5 ตามลำดับ และมีตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง มากที่สุด ร้อยละ 94.7 รองลงมา คือ นายกเทศมนตรีเมืองระนอง คิดเป็นร้อยละ 5.3 รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตอนที่ 2 ความพร้อมของเทศบาลเมืองระนองในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยว

1. เทศบาลเมืองระนองมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์การพัฒนา นโยบาย และเป้าหมายของการท่องเที่ยว ดังนี้

นายกเทศมนตรีเมืองระนอง ได้กล่าวถึงวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์การพัฒนา นโยบาย และเป้าหมายของการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์ “เป็นเมืองน่าอยู่และเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยหลักกรรมมาภิบาลและวิถีพอเพียง”

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนาเทศบาล

2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

3. อนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมศาสนา ศิลปะประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตเมือง และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเชิงอนุรักษ์

5. อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างความสวยงามของเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

1. ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม

2. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและสุขภาพอนามัยที่ดี มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนได้รับสวัสดิการต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

3. ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการมีประสิทธิภาพสามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริงและทั่วถึง ทั้งถนน สะพาน ทางเท้า ทางระบายน้ำ ไฟฟ้า ประปา ระบบจราจร และอื่น ๆ

4. เมืองมีความรื่นรมย์ สวยงาม ร่มรื่น มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะ และสถานที่ออกกำลังกาย อย่างเพียงพอ ภูมิทัศน์เมืองมีความเป็นเมืองน่าอยู่

5. สังคมเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญด้านศาสนา ศิลปะประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

6. การท่องเที่ยวในเขตเมือง และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเชิงอนุรักษ์ มีศักยภาพและประสิทธิภาพด้านการท่องเที่ยว

7. มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีมีคุณภาพ มีความสวยงาม เป็นเมืองน่าอยู่

8. การจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และมลพิษต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์

1.1 สร้างเสริมคุณภาพชีวิตและสุขภาพอนามัยที่ดีแก่ประชาชน ตลอดจนได้รับสวัสดิการต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

1.2 ส่งเสริมให้มีสถานที่พักผ่อน ออกกำลังกาย และนันทนาการให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมการเล่นกีฬา และนันทนาการของเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป

1.3 ป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ทั้งเชิงรับ และเชิงรุก

1.4 ส่งเสริมการสร้างรากฐานความเข้มแข็งของชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

1.5 พัฒนา ส่งเสริม การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการรักษาความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

2.1 เพิ่มประสิทธิภาพ ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ทั้งถนน สะพาน ทางเท้า ทางระบายน้ำ ไฟฟ้า ประปา ระบบจราจร และอื่น ๆ

3. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมศาสนา และวัฒนธรรม

3.1 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริม ศาสนา ศิลปะประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

4.1 ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น โดยยึดแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตเมือง และการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเชิงอนุรักษ์ ตลอดจนพัฒนาระบบการกระจายน้ำแร่ร้อนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1 พัฒนาระบบการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

5.2 ป้องกันและแก้ไข ปัญหาน้ำเสียและปัญหามลพิษ

5.3 ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างให้เมืองมีความสวยงาม ร่มรื่น เป็นเมืองน่าอยู่

2. เทศบาลเมืองระนองมีการจัดโครงสร้างภายในด้านการท่องเที่ยวในรูปแบบใด มีความชัดเจน

สมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง ได้กล่าวถึง โครงสร้างภายในด้านการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จะมีสำนักปลัดเทศบาลเมืองระนองรับผิดชอบ ดังนี้ สำนักปลัดเทศบาล มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของเทศบาลเมืองระนองหรือกิจการใดที่ไม่ได้กำหนดไว้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการใดในเทศบาล โดยเฉพาะ รวมทั้งกำกับการปฏิบัติของราชการในเทศบาลให้เป็นไปตามแนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของเทศบาล โดยเฉพาะ โดยแบ่งส่วนราชการภายใน ดังนี้

1. ฝ่ายปกครอง ประกอบด้วย งานทะเบียนราษฎร งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง

2. งานการเจ้าหน้าที่

3. งานธุรการ

4. งานส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งในด้านงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นส่วนงานที่เกิดขึ้นใหม่ภายหลังการกำหนดโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการใหม่ตามขนาดเทศบาล โดยมีหน้าที่เกี่ยวกับ

4.1 การควบคุมกิจการบริการท่องเที่ยวภายในประเทศของเทศบาลและหน่วยงานอื่น

4.2 การต้อนรับ แนะนำอำนวยความสะดวกและบริการนำเที่ยวรวมทั้งดำเนินธุรกิจท่องเที่ยว

4.3 การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่และที่มีอยู่แล้ว

4.4 การส่งเสริมและเผยแพร่การท่องเที่ยวภายในประเทศของเทศบาล

4.5 การประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

4.6 กำหนดมาตรฐานเกณฑ์การท่องเที่ยว รวมทั้งตรวจสอบประเมินผลและให้คำแนะนำในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นไปตามแผน

3. เทศบาลเมืองระนองมีบุคลากรด้านการท่องเที่ยวจำนวนเท่าไร เพียงพอกับความต้องการหรือไม่อย่างไร

สมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง ได้กล่าวถึง โครงสร้างภายในด้านการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองนั้นมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเพียง 2 คน ลักษณะของการทำงาน คือ ส่งเสริมและเผยแพร่การท่องเที่ยวภายในประเทศของเทศบาล การประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และกำหนดมาตรฐานเกณฑ์การท่องเที่ยว รวมทั้งตรวจสอบประเมินผลและให้คำแนะนำในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นไปตามแผน ซึ่งด้วยคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่นั้นมีเพียง 1 คนที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่วนอีก 1 คนจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาการบริหารธุรกิจ ดังนั้นจึงถือได้ว่าเทศบาลเมืองระนองมีข้อควรปรับปรุง คือ ต้องเพิ่มบุคลากรด้านการท่องเที่ยวอีก แต่ในสภาพการปฏิบัติงานจริงแล้วนั้น เมื่อมีกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ จะมีบุคลากรจากกองต่าง ๆ เข้ามาปฏิบัติงานเสริม เช่น กองการศึกษา กองช่าง กองวิชาการและแผนงาน เป็นต้น

4. เทศบาลเมืองระนองได้มีการมอบหมายหน้าที่และการกระจายอำนาจในการจัดการด้านการท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร

นายกเทศมนตรีเมืองระนอง กล่าวว่า เทศบาลเมืองระนองได้มีการมอบหมายหน้าที่และการกระจายอำนาจในการจัดการด้านการท่องเที่ยวให้แก่หัวหน้าสำนักงานปลัดเทศบาลเมืองระนองเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง เมื่อมีกิจกรรม/โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ หลังจากได้รับมอบหมายนโยบายจากนายกเทศมนตรีแล้วก็จะนำมาปฏิบัติ ซึ่งในบางกิจกรรม/โครงการนั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เช่น หน่วยงานของรัฐ เจ้าของกิจการ และประชาชนในพื้นที่ เป็นต้น แต่สิ่งที่สำคัญซึ่งเทศบาลเมืองระนองไม่เคยละเลย คือ การให้ความสำคัญกับประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ โดยจะมีการเชิญประธานชุมชน มาร่วมวางแผนการดำเนินกิจกรรมด้วยทุกครั้ง การกระทำเช่นนี้ช่วยสร้างความหลากหลายในแนวทางการดำเนินงาน

5. เทศบาลเมืองระนองได้มีการติดตามผลการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร

สมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง ได้กล่าวถึง การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวได้ดำเนินการ ดังนี้

1. เปรียบเทียบผลงานกับเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ
2. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา
3. ไม่ด่วนสรุป
4. หาความจริงจากแหล่งอื่น
5. นำสิ่งที่พบมาพูดคุยกับผู้ปฏิบัติด้วยการตั้งใจฟังและตั้งคำถามที่เหมาะสม
6. ตั้งสมมุติฐาน ทดสอบ และวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหา

สมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนองอีกท่านหนึ่งกล่าวว่าเทศบาลเมืองระนองยังมีการประเมินผลโครงการทุกโครงการ เช่น มหกรรมการแข่งขันกีฬาท้องถิ่น ไทคัพ มหกรรมอาหาร สะอาดรสชาติอร่อย เทศกาลเที่ยวระนอง ท่องอันดามัน โดยจะใช้แบบสอบถามความพึงพอใจแก่ประชาชนที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังพบว่าส่วนมากแล้ว สาเหตุที่การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผน ได้แก่

1. ขาดทักษะและความรู้ในการทำงาน
2. ขาดแรงจูงใจ
3. ความบกพร่องของกระบวนการทำงาน
4. ปัญหาส่วนตัวของผู้ปฏิบัติงาน
5. ความขัดแย้งในที่ทำงาน
6. การมอบหมายงานมากเกินไป

6. เทศบาลเมืองระนองได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร

สมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง กล่าวถึงการดำเนินการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวว่า ทุกกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ เทศบาลเมืองระนองก็จะประสานความร่วมมือกันดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เช่น มหกรรมการแข่งขันกีฬาท้องถิ่น ไทคัพ มหกรรมอาหาร สะอาดรสชาติอร่อย เทศกาลเที่ยวระนอง ท่องอันดามัน ก็ได้อาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เช่น สำนักงานจังหวัดระนอง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดชุมพร องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดระนอง สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดระนอง สำนักงานการท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัดระนอง เป็นต้น เพื่อก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง

สมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง ได้กล่าวว่า เทศบาลเมืองระนองยังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวอยู่หลายด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เทศบาลเมืองระนองยังขาดบุคลากรเฉพาะด้าน ที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวโดยตรง
2. ฝ่ายการเมืองยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ
3. ฝ่ายการเมืองยังขาดเจตนาที่จริงจังในการจัดการท่องเที่ยว
4. ฝ่ายการเมืองยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการงบประมาณที่จะรองรับในด้านการท่องเที่ยวโดยตรง
5. เทศบาลเมืองระนองยังขาดการประสานงานที่ดีกับหน่วยงานอื่น ๆ อย่างเพียงพอ
6. ฝ่ายการเมืองเน้นการพัฒนาด้าน โครงสร้างมากเกินไป
7. เทศบาลเมืองระนองยังขาดความร่วมมือจากชุมชน ร้านค้า และองค์กรภาคเอกชนอย่างจริงจังและเพียงพอ
8. ปัญหาการแบ่งพรรค แบ่งพวกทางการเมืองท้องถิ่น

ตอนที่ 4 แนวทางในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง

ผู้บริหารเทศบาลเมืองระนอง และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง ได้ให้ความเห็นว่า ปัญหาต่าง ๆ ที่พบเหล่านี้สามารถแก้ไขได้ แต่ต้องใช้เวลาและการดำเนินงานให้ถูกต้องและถูกทิศทาง (เหมาะสมกับสภาพความเป็นเมืองระนอง) โดยฝ่ายการเมืองในองค์กรปกครองท้องถิ่นและผู้นำองค์กรภาคเอกชนทุกฝ่าย ต้องร่วมกันคิดและทำ โดยมีเจตนาที่แน่วแน่และเป้าหมายเดียวกันที่

ชัดเจน ต้องมีการแก้ไขทั้งระบบ ทำการรื้อระบบในการวางแผนการดำเนินงานใหม่ โดยไม่ยึดติดกับตำแหน่งของตัวบุคคล ต้องมีการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญมาจัดการอย่างแท้จริง เอาใจกับการท่องเที่ยว การแก้ไขปัญหาต้องโปร่งใส ใช้หลักธรรมาภิบาลและเปิดรับฟังเสียงประชาชนผู้เกี่ยวข้อง โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว

การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่พบเหล่านี้ สามารถทำได้โดยการร่วมแรงร่วมใจกันอย่างจริงจัง ระหว่างกลุ่มองค์กรและกลุ่มบุคคลดังต่อไปนี้

1. ฝ่ายการเมืองในองค์กรปกครองท้องถิ่น เทศบาล
2. หัวหน้าหน่วยงานราชการฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น อำเภอ โรงเรียน วัด กรมศิลปากร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมชลประทาน ตำรวจท่องเที่ยว และภาควิชาชีพอื่น ๆ
3. ผู้นำชุมชนและประชากรในชุมชน
4. ผู้นำองค์กรเอกชนที่มีศักยภาพในพื้นที่ทุกองค์กร
5. บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะของผู้ให้สัมภาษณ์ถึงการจัดการการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง

1. ผู้บริหารท้องถิ่น (ทั้งคณะ) ต้องปรับปรุงโครงสร้างภายในท้องถิ่นให้เหมาะสม และมีความพร้อมในการรองรับปัญหาทุกด้าน รวมทั้งต้องมีฝ่ายที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวโดยตรง
2. ควรมีคณะกรรมการประชาสัมพันธ์และให้การศึกษาอบรมแก่บุคลากร เยาวชน ประชาชน กลุ่มอาชีพ และสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่องและชัดเจน
3. ควรมีคณะที่ปรึกษาที่ทรงคุณวุฒิจากองค์กรทุกฝ่าย โดยเฉพาะองค์กรเอกชนที่มีศักยภาพในพื้นที่ มาร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวของเมืองระนองอย่างจริงจัง และมีเป้าหมายที่ชัดเจน
4. เมืองระนองมีสิ่งที่มีคุณค่าในการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวในหลาย ๆ ด้าน เช่น โบราณสถาน สถานที่ทางธรรมชาติ วัฒนธรรมประเพณี มรดกธรรมชาติ และอื่น ๆ ทำอย่างไรจะสร้างมูลค่าจากการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นได้ เพื่อประชาชนจะได้มีอาชีพและรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างเป็นกอบเป็นกำ ในขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงการสร้างคุณค่าของเมืองท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย
5. ควรมีการประสานงานกันเป็นเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวทุกระดับ มีการลงทุนด้านการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง
6. ควรมีการจัดตั้งองค์กรที่ส่งเสริม และดำเนินการด้านการท่องเที่ยวของท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรม โดยแบ่งกิจกรรมและภารกิจให้ชัดเจน
7. ควรมีการจัดการด้านผังเมืองและภูมิทัศน์ที่เหมาะสม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ครบวงจร กำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองให้สอดคล้องกับสิ่งที่มีอยู่อย่างกลมกลืน มี

แผนดำเนินการเป็นภาพรวมทั้งระยะสั้นและระยะยาว

8. ควรปรับความคิดของคนทุกฝ่ายที่ยังติดกันคนละทางให้หันมาปรับความคิดให้สอดคล้องเป็นแนวทางเดียวกันได้ และต้องคำนึงถึงการไม่ลดคุณค่าเดิมของเมืองระนอง และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของเทศบาลเมืองระนอง ด้วยเทคนิค SWOT Analysis

เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึง โอกาส และภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นสภาวะแวดล้อม ภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น รวมทั้งการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของท้องถิ่น อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานภาพของท้องถิ่นในปัจจุบันสำหรับใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงานในอนาคต โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง (Strength – S) จุดอ่อน (Weak – W) และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส (Opportunity – O) และอุปสรรค (Threat – T)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

เป็นการตรวจสอบสมรรถนะของเทศบาลเมืองระนอง ที่จะช่วยบ่งบอกจุดแข็งที่จะใช้ประโยชน์และจุดอ่อน ที่จะต้องแก้ไข เพื่อสามารถกำหนดกลยุทธ์การพัฒนา โดยประเมินศักยภาพของทรัพยากร สมรรถนะในการใช้ทรัพยากร ตำแหน่งในการแข่งขัน สภาพแวดล้อมทั่วไปและการพัฒนาองค์การว่ามีส่วนดี ส่วนเสีย ความเข้มแข็ง ความอ่อนแอ ศักยภาพ ข้อจำกัด ภายในหน่วยงานสรุปได้ดังนี้

จุดแข็ง (Strength – S)

1. ด้านการศึกษาอยู่ในระดับดี มีคุณภาพ สถานศึกษามีคุณภาพ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองระนอง ส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับดี ผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือมีน้อย ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในระดับสูง สถานศึกษาในเขตเทศบาลฯ มีมาตรฐานในการศึกษา สื่อการเรียนการสอนมีครบ ผู้ปกครองส่วนใหญ่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อเป็นอันดับต้น ๆ
2. พื้นที่รับผิดชอบขนาดกลาง ง่ายต่อการบริหารจัดการ พื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลมีขนาด 4,285 ตารางกิโลเมตร มีขนาดกลาง ง่ายต่อการบริหารจัดการ องค์การสามารถดูแลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง
3. การแบ่งส่วนราชการตรงตามภารกิจที่รับผิดชอบ มีการแบ่งส่วนราชการและภาระหน้าที่รับผิดชอบอย่างเป็นระบบ

4. การมอบอำนาจการปฏิบัติงานให้รับผิดชอบ มีการมอบอำนาจการปฏิบัติงานและอำนาจการตัดสินใจให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจของตนเอง สามารถดำเนินการสั่งการภายในหน่วยงานได้

5. บุคลากรส่วนใหญ่มีคุณภาพ บุคลากรที่ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสูง

6. มีการส่งเสริมให้มีการฝึกอบรม เสริมสร้างทักษะ ทักษะคติ ค่านิยมในการทำงาน มีการส่งเสริมให้มีการฝึกอบรม สัมมนา ประชุม ในการเสริมสร้างทักษะ ทักษะคติ และค่านิยมที่ดีในการปฏิบัติงานทั้งหน่วยงานเป็นผู้จัดเอง และหน่วยงานภายนอกเป็นผู้จัด

7. เครื่องมือ เครื่องใช้ที่เหมาะสม มีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับบทบาทภาระหน้าที่ ที่รับผิดชอบ

8. ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ในเขตเทศบาลมีทรัพยากรธรรมชาติที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ มีอากาศดีตลอดปี มีบรรยากาศร่มรื่น กลางเมือง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของเมือง มีแหล่งน้ำแร่ร้อน คุณภาพดี มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยว เพื่อสุขภาพและเชิงนิเวศน์ มีภูมิทัศน์ที่สะอาด สวยงาม

9. เศรษฐกิจเมืองชายแดน เป็นที่ตั้งของศูนย์กลางการค้า การลงทุนของจังหวัด เป็นเมืองชายแดน มีอัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจสูง โดยเฉพาะการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน ประชากรมีรายได้ต่อหัวสูง

10. ถนนมีการเชื่อมโยง ถนนหนทาง การคมนาคมในเขตเทศบาลมีการเชื่อมโยงถึงกันง่ายต่อการสัญจรไปมา

11. ระบบระบายน้ำส่วนใหญ่ดี ระบบการระบายน้ำในเขตเทศบาลค่อนข้างดีมาก มีทางระบายน้ำบนถนนเกือบทุกสาย ซึ่งจะดูได้จากปริมาณการเกิดน้ำท่วมมีน้อย และสามารถระบายน้ำได้อย่างรวดเร็ว

12. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสะดวก แหล่งท่องเที่ยวของเขตเทศบาล อยู่ใกล้กับตัวเมือง มีถนน สะดวก สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและรวดเร็ว

13. อัตราการว่างงานน้อย อัตราการว่างงานของคนในเขตเทศบาลมีน้อย

14. หลากหลายวัฒนธรรม สังคมเอื้ออาทร ในเขตเทศบาลมีประชาชน จากหลายสาขา อาชีพ หลายเชื้อชาติ ศาสนา เข้ามาตั้งถิ่นฐานกระจายเป็นกลุ่ม ๆ สังคมระนองจึงเป็นสังคมที่มีความหลากหลาย ทั้งเชื้อชาติและศาสนา แต่ผู้ที่เข้ามาอาศัยในจังหวัดระนอง ได้รับการและผสมผสานขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของกลุ่มเข้าด้วยกันเป็นอย่างดี มีเอกลักษณ์เฉพาะ และไม่เกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม แต่มีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ซึ่งนับเป็นจุดแข็งที่สำคัญยิ่ง

15. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สังคมระนองถือได้ว่ามีความสงบเรียบร้อย และมีความปลอดภัยสูง

16. สภาพแวดล้อมดี มีปัญหาภาวะมลพิษน้อย ในเขตเทศบาลไม่มีโรงงานขนาดใหญ่ ไม่มีปัญหาเรื่องภาวะมลพิษ พื้นที่ในเขตเทศบาลมีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น สวยงาม และมีอากาศดี ตลอดทั้งปี

17. ประชาชนมีสุขภาพกายเลิศดี ประชาชนมีความสนใจในการออกกำลังกาย เล่น กีฬา นันทนาการ มีสภาพพื้นที่ว่างเพียงพอให้ประชาชนใช้เป็นที่พักผ่อนและออกกำลังกาย

จุดอ่อน (Weak – W)

1. พื้นที่น้อยทำให้ฐานรายได้น้อย พื้นที่เขตรับผิดชอบมีน้อย ส่วนใหญ่เป็นสถานที่ราชการ ทำให้เทศบาลมีรายได้จากการจัดเก็บเองมีน้อยไปด้วย

2. ประชากรแฝงมาก เนื่องจากเทศบาลเป็นเขตเศรษฐกิจของจังหวัด จึงทำให้มี ประชากรแฝงทั้งชาวไทยและชาวต่างด้าว เป็นจำนวนมาก ทำให้เทศบาลต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะ ค่าบำรุงซ่อมแซมถนน

3. การกำหนดอัตราฐานการจัดเก็บภาษีเป็นอำนาจของฝ่ายการเมือง ฝ่ายบริหารซึ่งเป็น นักการเมือง มีอำนาจในการกำหนดฐานภาษีในท้องถิ่น ไม่กล้าขึ้นฐานภาษีในการจัดหารายได้ของ เทศบาล ทำให้ท้องถิ่นไม่สามารถขึ้นฐานภาษีได้ตามภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

4. รายได้จากการจัดเก็บเองมีน้อย รายได้ของเทศบาลไม่เพียงพอในการขับเคลื่อนการ พัฒนา การจัดเก็บรายได้และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ในการเพิ่มรายได้แก่เทศบาล ยัง ไม่ทั่วถึงและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

5. ฐานข้อมูลมีน้อย ไม่มีการจัดเก็บให้เป็นระบบ ข้อมูลพื้นฐาน รายงานสถิติไม่เป็น ปัจจุบัน ข้อมูลต่าง ๆ หน่วยงานผู้รับผิดชอบเป็นผู้เก็บรักษาเอง ไม่ได้มีหน่วยงานในการจัดเก็บ รวบรวมสถิติต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบันและเป็นระบบ

6. ศิวจรรยาในเขตเมืองคับแคบ ด้วยเมืองระนองได้มีประชาชนตั้งถิ่นฐานมาเป็น เวลานานและมีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยในอดีตไม่มีการวางผังเมืองรองรับความ เจริญเติบโตไว้ ทำให้สภาพของเมืองขาดความเป็นระเบียบ ชองจรรยาในเขตเมืองคับแคบ ไม่ สามารถขยายให้เพียงพอต่อการจราจรได้

7. สถานศึกษาตั้งอยู่ในถนนสำคัญ และอยู่ใกล้กัน (โรงเรียน) สถานศึกษาส่วนใหญ่ ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล บนถนนสายสำคัญ ๆ ย่านธุรกิจกลางเมืองที่มีปัญหาด้านการจราจรอยู่แล้ว ก่อให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดเพิ่มมากขึ้นในช่วงโมงเร่งด่วน

8. การประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในเทศบาล การประสานงานภายในเทศบาล ยังไม่ค่อยได้รับความร่วมมือ ต้องรอให้ผู้มีอำนาจสูงสุดเป็นผู้สั่งการ ทำให้การบริการประชาชน บางอย่างยังมีความล่าช้า พนักงานในระดับผู้ปฏิบัติไม่มีอำนาจในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา เบื้องต้นได้

9. ระบบการตรวจสอบและติดตามประเมินผลไม่มีประสิทธิภาพ การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลยังไม่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานต่าง ๆ ยังไม่ให้ความสำคัญและความร่วมมือ อย่างจริงจัง

10. ชุมชนไม่เข้มแข็ง ชุมชนในเขตเทศบาลยังไม่มี ความเข้มแข็ง ยังไม่สามารถดำเนิน กิจกรรมของชุมชน โดยชุมชนเองได้อย่างเข้มแข็ง ยังต้องให้เทศบาลให้ความช่วยเหลือเกือบทุกด้าน

11. เจ้าหน้าที่ขาดการบังคับใช้ทางกฎหมาย เจ้าหน้าที่ขาดการ ใช้กฎหมายเป็น เครื่องมือในการควบคุมและบังคับให้ใช้กฎหมายอย่างจริงจัง เช่น เรื่องการบุกรุกทำลายถาวรณะ และพื้นที่สาธารณะต่างๆ การก่อสร้างรุกล้ำแนวเขตผังเมือง

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

เป็นการศึกษา ตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อประเมิน โอกาสและภัยอุปสรรค ว่า มีสภาพเป็นเช่นไร ที่มีผลต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ทั่วไป ได้แก่ เหตุการณ์สถานการณ์ของโลก ของประเทศ ของจังหวัด และของอำเภอ ที่เกิดขึ้นจะ ส่งผลต่อท้องถิ่นอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงใดที่เป็นประโยชน์ หรือเป็น โอกาสอันดีต่อท้องถิ่น โดย จะต้องพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และเทคโนโลยี

โอกาส (Opportunity – O)

1. จังหวัดระนองมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศ พม่าเป็นระยะทางกว่า 169 กิโลเมตร ประชาชนทั้งสองประเทศมีการติดต่อสานความสัมพันธ์กัน ยาวนานเป็นที่ได้เปรียบของจังหวัดระนองและของประเทศไทยในด้านเศรษฐกิจเมืองชายแดน เป็น แหล่งนำเข้า ทรัพยากร วัตถุดิบ และเป็นแหล่งส่งออกสินค้าที่สำคัญไปยังประเทศพม่า

2. ค่าแรงงานต่างด้าวราคาถูก สถานประกอบการส่วนใหญ่ใช้แรงงานต่างด้าวเป็น พนักงานตามกฎหมาย ซึ่งส่วนใหญ่มีค่าจ้างถูกกว่าแรงงานชาวไทย จึงเป็นข้อได้เปรียบในการค้า การลงทุน เป็นการลดต้นทุนการผลิตที่สำคัญ

3. เป็นเมืองที่มีสภาพเศรษฐกิจที่ดีเหมาะสมต่อการค้าการลงทุน ตัวเมืองมีสภาพ เศรษฐกิจดี แรงงานถูก อยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ และสามารถส่งออกสินค้าไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้ สะดวก รวดเร็ว เหมาะสมต่อการค้า การลงทุนอย่างยิ่ง

4. รัฐธรรมนูญให้อำนาจประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ตรวจสอบ และติดตาม ประเมินผลท้องถิ่นมากขึ้น ทำให้สามารถจัดสรรงบประมาณในการพัฒนา แก้ไขปัญหา ตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

5. มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น รัฐกระจายอำนาจการตัดสินใจ การบริหารจัดการ ให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินการต่าง ๆ พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ทำให้ท้องถิ่นมีเครื่องมือเครื่องใช้ในการบริหารจัดการ ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ดี ยิ่งขึ้น

6. นโยบายของรัฐให้อำนาจจังหวัดตัดสินใจในการบริหารจัดการมากยิ่งขึ้น

7. สภาพแวดล้อมของเมืองดี สภาพแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์ของ ทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งป่าไม้ ทะเล น้ำตก เกาะแก่ง และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความอุดม สมบูรณ์สูง เมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ นับเป็นข้อได้เปรียบอีกประการหนึ่งของจังหวัด

8. ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดและจังหวัด เน้นการพัฒนาให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และเมืองน่าอยู่ และยุทธศาสตร์การเป็นศูนย์กลางขนส่งสินค้าทางทะเลฝั่งอันดามัน ซึ่งจะช่วย สนับสนุนให้มีการค้า การลงทุน และระบบเศรษฐกิจที่มีความเจริญเติบโตมากยิ่งขึ้น

9. มีผังเมืองรวม มีการกำหนดแนวผังเมืองของจังหวัด อำเภอ เพื่อรองรับการ เจริญเติบโตของเมืองในอนาคต

10. นโยบายการปรับปรุงโครงข่ายการคมนาคมขนส่งสินค้าระหว่างประเทศฝั่ง อันดามัน เป็นการพัฒนาระบบการคมนาคมให้ได้มาตรฐาน มีความสะดวก ปลอดภัย นับเป็นการ เปิดโอกาสให้มีการขนส่งสินค้ามากยิ่งขึ้น เพราะในปัจจุบันระบบการคมนาคมขนส่งระหว่าง จังหวัดอื่นมาจังหวัดระนอง ยังไม่มีความสะดวก คล่องตัว เนื่องจากถนนมีความลาดชัน คดเคี้ยว และผิวจราจรคับแคบ

อุปสรรค (Thread – T)

1. เส้นทางคมนาคมระหว่างจังหวัดไม่สะดวก สภาพถนนคับแคบ สูงชัน ยากต่อการ เดินทางและขนส่ง สภาพภูมิประเทศพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน ทำให้การเดินทางจาก จังหวัดอื่นเข้าตัวจังหวัดระนองมีความยากลำบาก

2. ระยะห่างระหว่างเมืองมาก จากสภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน และพื้นที่ จังหวัดมีลักษณะเรียว ยาว และแคบ ทำให้การเดินทางระหว่างเมืองมีระยะทางห่างกันมาก ก่อให้เกิดอุปสรรคในการเดินทางคมนาคม

3. ไม่มีระบบการแข่งขันการพัฒนาเมือง ระบบการเมืองระนองเป็นไปอย่างเรียบง่าย ไม่มีการเสนอนโยบายในการพัฒนาใหม่ออกแข่งขัน เพื่อเป็นทางเลือกให้กับประชาชนมากนัก ทำให้การพัฒนาเมืองเป็นไปอย่างล่าช้าเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ

4. โรคติดต่อจากแรงงานต่างด้าว จากสภาพภูมิประเทศที่ติดต่อกับประเทศพม่า ซึ่งมีมาตรฐานด้านการสาธารณสุขต่ำกว่าประเทศไทย มีการไปมาหาสู่กันได้ง่าย มีแรงงานต่างด้าวพร้อมครอบครัวจำนวนมากที่ไม่ได้ผ่านการตรวจโรค ทำให้คนในท้องถิ่นมีอัตราการเสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาด และโรคติดต่อร้ายแรงจากต่างด้าวและครอบครัว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวนในเขตเทศบาลเมืองระนอง รวมทั้งสิ้น 400 คน เกี่ยวกับการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลเมืองระนอง อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ

แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลเมืองระนอง อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	152	38.0
หญิง	248	62.0
รวม	400	100.0
2. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	63	15.8
25 – 40 ปี	186	46.5
41 – 60 ปี	115	28.8
61 ปี ขึ้นไป	36	9.0
รวม	400	100.0

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	298	74.5
ปริญญาตรี	67	16.8
สูงกว่าปริญญาตรี	35	8.8
รวม	400	100.0
4. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	40	10.0
10,001 – 15,000 บาท	119	29.8
15,001 – 20,000 บาท	126	31.5
สูงกว่า 20,000 บาท	115	28.8
รวม	400	100.0
5. อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	62	15.5
เกษตรกร	36	9.0
ธุรกิจส่วนตัว	234	58.5
อื่น ๆ	68	17.00
รวม	400	100.0

จากการวิจัย จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.0 และเพศชาย ร้อยละ 38.0 มีอายุ 25 – 40 ปี มากที่สุด ร้อยละ 46.5 รองลงมา คือ อายุ 41 – 60 ปี, อายุ ต่ำกว่า 25 ปี และอายุ 61 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 28.8, 15.8 และ 9.0 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 74.5 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 16.8 และ 8.8 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 31.5 รองลงมา 10,001 – 15,000 บาท, สูงกว่า 20,000 บาท และต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.8, 28.8 และ 10.0 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 58.5 รองลงมา อื่นๆ, รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 17.0, 15.5 และ 9.0 ตามลำดับ ตามตารางที่ 2

**ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชน และนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อสภาพและ
ความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง**

แสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมและการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวท้องถิ่น ภูมิศึกษาเทศบาลเมืองระนอง อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาล
ที่มีต่อสภาพในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง

รายการ	สภาพปัจจุบัน	
	มีความพร้อม	ไม่มีความพร้อม
1. สภาพความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ		
1.1 สภาพกายภาพโดยรวม		
1.1.1 เส้นทางเดินในสถานที่ท่องเที่ยวเหมาะสม	286 (71.5)	114 (28.5)
1.1.2 ที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ สำหรับนักท่องเที่ยว	259 (64.8)	141 (35.2)
1.1.3 สภาพของสวน ต้นไม้ ความร่มรื่น	349 (87.3)	51 (12.8)
1.2 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว		
1.2.1 ห้องน้ำที่สะอาดและปลอดภัย	70 (17.5)	330 (82.5)
1.2.2 ป้ายบอกสถานที่และเส้นทาง	331 (82.8)	69 (17.2)
1.2.3 ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกที่เหมาะสม	238 (59.5)	162 (40.5)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	สภาพปัจจุบัน	
	มีความพร้อม	ไม่มีความพร้อม
1.3 ด้านการรักษาดูแลสภาพแวดล้อม		
1.3.1 การดูแลมลพิษทางเสียง ฝุ่นละอองที่เหมาะสม	350 (87.5)	50 (12.5)
1.3.2 การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสม	365 (91.3)	35 (8.8)
1.3.3 การจัดการ บำบัด คุณน้ำเสีย	388 (97.0)	12 (3.0)
2. สภาพความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์		
2.1 สภาพกายภาพโดยรวม		
2.1.1 เส้นทางเดินในสถานที่ท่องเที่ยวเหมาะสม	379 (94.8)	21 (5.2)
2.1.2 ที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ สำหรับนักท่องเที่ยว	315 (78.8)	85 (21.2)
2.1.3 สภาพของสวน ต้นไม้ ความรื่นรมย์	363 (90.8)	37 (9.2)
2.2 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว		
2.2.1 ห้องน้ำที่สะอาดและปลอดภัย	251 (62.8)	149 (37.2)
2.2.2 ป้ายบอกสถานที่และเส้นทาง	380 (95.0)	20 (5.0)
2.2.3 ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกที่เหมาะสม	323 (80.8)	77 (19.2)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	สภาพปัจจุบัน	
	มีความพร้อม	ไม่มีความพร้อม
2.3 ด้านการรักษาคุณภาพแวดล้อม		
2.3.1 การดูแลมลพิษทางเสียง ฟุ้งละอองที่เหมาะสม	390 (97.5)	10 (2.5)
2.3.2 การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสม	392 (98.0)	8 (2.0)
2.3.3 การจัดการ บำบัด คุณแล่น้ำเสีย	388 (97.0)	12 (3.0)
3. สภาพการพัฒนางองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง		
3.1 การให้บริการภัตตาคารและร้านอาหารในเขตเทศบาลเมืองระนอง	343 (85.8)	57 (14.2)
3.2 การให้บริการร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกในเขตเทศบาลเมืองระนอง	261 (65.3)	139 (34.7)
3.3 การให้บริการสถานที่พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง	318 (79.5)	82 (20.5)
3.4 การให้บริการนันทนาการและมัคคุเทศก์ที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง	145 (36.3)	255 (63.7)
3.5 การให้บริการด้านแหล่งบันเทิงและนันทนาการที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง	227 (56.8)	173 (43.2)
3.6 การให้บริการด้านข้อมูล ข่าวสารและสารสนเทศการท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง	297 (73.5)	106 (26.5)
3.7 การให้บริการด้านการขนส่งสู่แหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง	215 (53.8)	185 (46.2)

จากการวิจัย จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อสภาพและความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง พบว่า

1. สภาพความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนรักษะวาริน

1.1 ด้านสภาพกายภาพโดยรวม สภาพของสวน ต้นไม้ ความรื่นรมย์ มีความพร้อมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 87.3 รองลงมา เส้นทางเดินในสถานที่ท่องเที่ยวเหมาะสม และที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ สำหรับนักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 71.5 และ 64.8 ตามลำดับ

1.2 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว ป้ายบอกสถานที่และเส้นทาง มีความพร้อมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 82.8 รองลงมา ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกที่เหมาะสม และห้องน้ำที่สะอาดและปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 59.5 และ 17.5 ตามลำดับ

1.3 ด้านการรักษาคุณภาพแวดล้อม การจัดการน้ำบาดูแลน้ำเสีย มีความพร้อมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 97.0 รองลงมา การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสม และการดูแลมลพิษทางเสียง ฟุ่มละอองที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 91.3 และ 87.5 ตามลำดับ

2. สภาพความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์

2.1 ด้านสภาพกายภาพโดยรวม เส้นทางเดินในสถานที่ท่องเที่ยวเหมาะสม มีความพร้อมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 94.8 รองลงมา สภาพของสวน ต้นไม้ ความรื่นรมย์ และที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ สำหรับนักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 90.8 และ 78.8 ตามลำดับ

2.2 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว ป้ายบอกสถานที่และเส้นทาง มีความพร้อมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 95.0 รองลงมา ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกที่เหมาะสม และห้องน้ำที่สะอาดและปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 80.8 และ 62.8 ตามลำดับ

2.3 ด้านการรักษาคุณภาพแวดล้อม มีความพร้อมสูงสุด การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 98.0 รองลงมา การดูแลมลพิษทางเสียง และฟุ่มละอองที่เหมาะสม การจัดการน้ำบาดูแลน้ำเสีย คิดเป็นร้อยละ 97.5 และ 97.0 ตามลำดับ

3. สภาพการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง การให้บริการภัตตาคารและร้านอาหารในเขตเทศบาลเมืองระนอง มีความพร้อมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 85.8 รองลงมา การให้บริการสถานที่พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง, การให้บริการด้านข้อมูล ข่าวสารและสารสนเทศการท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง, การให้บริการร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกในเขตเทศบาลเมืองระนอง, การให้บริการด้านแหล่งบันเทิงและนันทนาการที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง, การให้บริการด้านการขนส่งผู้แหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง และการให้บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง คิดเป็นร้อยละ 79.5, 73.5, 65.3, 56.8, 53.8 และ 36.3 ตามลำดับ รายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนและ
นักท่องเที่ยวนในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง

รายการ	ความถี่					$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ ต้องการใน การพัฒนา
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. ความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน้าพู่ร้อนรักษาวาริน								
1.1 สภาพกายภาพโดยรวม								
1.1.1 เส้นทางเดินในสถานที่ท่องเที่ยว	179	125	41	31	24	4.01	1.18	มาก
1.1.2 ที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจสำหรับนักท่องเที่ยว	129	163	79	29	0	3.98	.90	มาก
1.1.3 สภาพของสวน ต้นไม้ ความรื่นรมย์	117	148	89	19	27	3.77	1.12	มาก
1.2 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว								
1.2.1 ห้องน้ำที่สะอาดและปลอดภัย	177	131	19	30	43	3.92	1.32	มาก
1.2.2 ป้ายบอกสถานที่และเส้นทาง	138	141	96	25	0	3.98	.91	มาก
1.2.3 ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก	101	163	94	18	24	3.75	1.07	มาก
1.3 ด้านการรักษาดูแลสภาพแวดล้อม								
1.3.1 การดูแลมลพิษทางเสียง ผู้เฝ้าระวังที่เหมาะสม	184	82	116	1	17	4.04	1.07	มาก
1.3.2 การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสม	83	150	157	10	0	3.74	.87	มาก
1.3.3 การจัดการ บำบัด ดูแลน้ำเสีย	169	135	33	13	50	3.90	1.32	มาก
รวม	12,77	1,238	724	176	185	3.89	.49	มาก
2. ความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์								
2.1 สภาพกายภาพโดยรวม								
2.1.1 เส้นทางเดินในสถานที่ท่องเที่ยวเหมาะสม	134	115	100	8	43	3.72	1.24	มาก
2.1.2 ที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ สำหรับนักท่องเที่ยว	146	165	46	30	13	4.00	1.03	มาก
2.1.3 สภาพของสวน ต้นไม้ ความรื่นรมย์	101	206	65	12	16	3.91	.94	มาก
2.2 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว								
2.2.1 ห้องน้ำที่สะอาดและปลอดภัย	182	120	30	26	42	3.94	1.31	มาก
2.2.2 ป้ายบอกสถานที่และเส้นทาง	108	155	91	18	28	3.74	1.11	มาก
2.2.3 ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก	125	109	107	13	46	3.64	1.27	มาก
2.3 ด้านการรักษาดูแลสภาพแวดล้อม								
2.3.1 การดูแลมลพิษทางเสียง ผู้เฝ้าระวังที่เหมาะสม	185	156	34	16	9	4.23	.92	มาก
2.3.2 การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสม	98	204	97	1	0	4.00	.71	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ความถี่					$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการในการพัฒนา
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
2.3.3 การจัดการ บำบัด คูแลน้ำเสีย	88	200	40	14	58	3.62	1.27	มาก
รวม	1,167	1,430	610	138	255	3.86	.37	มาก
3. ความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง								
3.1 การให้บริการภัตตาคารและร้านอาหารในเขตเทศบาลเมืองระนอง	146	113	84	32	25	3.81	1.19	มาก
3.2 การให้บริการร้านค้าหน่วยสินค้าและของที่ระลึกในเขตเทศบาลเมืองระนอง	105	157	100	10	28	3.75	1.08	มาก
3.3 การให้บริการสถานที่พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง	162	120	88	3	27	3.97	1.12	มาก
3.4 การให้บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง	213	86	28	19	54	3.96	1.41	มาก
3.5 การให้บริการด้านแหล่งบันเทิงและนันทนาการที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง	153	131	82	34	0	3.92	1.16	มาก
3.6 การให้บริการด้านข้อมูล ข่าวสารและสารสนเทศการท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง	219	100	48	17	16	4.22	1.07	มาก
3.7 การให้บริการด้านการขนส่งผู้โดยสารแห่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง	178	139	64	16	3	4.18	.89	มาก
รวม	1,176	846	494	131	153	3.97	.51	มาก
ภาพรวมทั้งหมด	3,620	3,514	1,828	445	593	3.91	.36	มาก

จากการวิจัย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง พบว่า ระดับความต้องการในการพัฒนาของประชาชนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D. = .36) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. ความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนรักษะวาริน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.89 (S.D. = .49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1.1 สภาพกายภาพโดยรวม เส้นทางเดินในสถานที่ท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.01 (S.D. = 1.18) รองลงมา ที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ สำหรับนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.98 (S.D. = .90) และลำดับสุดท้าย คือสภาพของสวน ต้นไม้ ความรื่นรมย์ มีค่าเฉลี่ย 3.77 (S.D. =1.12)

1.2 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว ป้ายบอกสถานที่และเส้นทาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.98 (S.D. =.91) รองลงมา ห้องน้ำที่สะอาดและปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย 3.92 (S.D. =1.32) และลำดับสุดท้าย ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก มีค่าเฉลี่ย 3.75 (S.D. =1.07)

1.3 ด้านการรักษาดูแลสภาพแวดล้อม การดูแลมลพิษทางเสียง ฟันละอองที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.04 (S.D. =1.07) รองลงมา การจัดการ บำบัด คูเลน้าเสีย มีค่าเฉลี่ย 3.90 (S.D. =1.32) และลำดับสุดท้าย การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 3.74 (S.D. = .87)

2. ความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 (S.D. = .37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

2.1 สภาพกายภาพโดยรวม ที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ สำหรับนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.00 (S.D. = 1.03) รองลงมา สภาพของสวน ต้นไม้ ความรื่นรมย์มีค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D. = .94) และลำดับสุดท้าย คือ เส้นทางเดินในสถานที่ท่องเที่ยวเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 3.72 (S.D. =1.24)

2.2 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว ห้องน้ำที่สะอาดและปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.94 (S.D. =1.31) รองลงมา ป้ายบอกสถานที่และเส้นทาง มีค่าเฉลี่ย 3.74 (S.D. =1.11) และลำดับสุดท้าย ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 3.64 (S.D. =1.27)

2.3 ด้านการรักษาดูแลสภาพแวดล้อม การดูแลมลพิษทางเสียง ฟันละอองที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.23 (S.D. =.92) รองลงมา การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.00 (S.D. =.71) และลำดับสุดท้าย การจัดการ บำบัด คูเลน้าเสีย มีค่าเฉลี่ย 3.62 (S.D. =1.27)

3. ความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 (S.D. = .51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การให้บริการด้านข้อมูล ข่าวสารและสารสนเทศการท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.22 (S.D. =1.07) รองลงมา การให้บริการด้านการขนส่งผู้แหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง มีค่าเฉลี่ย 4.18 (S.D. =.89) การให้บริการสถานที่พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง มีค่าเฉลี่ย 3.97 (S.D. =1.12) การให้บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง มีค่าเฉลี่ย 3.96 (S.D. =1.41) การให้บริการด้านแหล่งบันเทิงและนันทนาการที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง มีค่าเฉลี่ย 3.92 (S.D. =1.16) การให้บริการภัตตาคารและร้านอาหารในเขตเทศบาลเมืองระนอง มีค่าเฉลี่ย 3.81 (S.D. =1.19) และ

ลำดับสุดท้าย การให้บริการร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกในเขตเทศบาลเมืองระนอง มีค่าเฉลี่ย 3.75 (S.D. = 1.08) รายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาล ที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง

ระดับความต้องการ ในการพัฒนา	ชาย n = 152		หญิง n = 248		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพุน้ำพุร้อนรักษะวาริน	4.09	.41	3.90	.55	5.295	.000*
2. ความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์	4.06	.40	3.79	.52	1.675	.000*
3. ความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง	3.90	.33	3.84	.39	3.707	.000*
รวม	4.02	.25	3.84	.40	4.679	.000*

*Sig < .05

จากการวิจัย การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง พบว่า ค่า sig เท่ากับ .000 แสดงว่า ความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยว เพศชายและเพศหญิงในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน รายละเอียดตามตารางที่ 5

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ

ระดับความต้องการในการพัฒนา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1.ความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนรักษะวาริน	ระหว่างกลุ่ม	3	21.693	7.231	37.340	.000*
	ภายในกลุ่ม	396	76.687	.194		
	รวม	399	98.380			
2.ความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	3	5.211	1.737	13.760	.000*
	ภายในกลุ่ม	396	49.986	.126		
	รวม	399	55.197			
3.ความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง	ระหว่างกลุ่ม	3	7.780	2.593	10.470	.000*
	ภายในกลุ่ม	396	98.091	.248		
	รวม	399	105.871			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	8.299	2.766	23.838	.000*
	ภายในกลุ่ม	396	45.955	.116		
	รวม	399	54.253			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมประชาชนและนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 6

ตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ

อายุของประชาชน	$\bar{X}$	1. ต่ำกว่า 25 ปี	2. 25 – 40 ปี	3. 41 – 60 ปี	4. 61 ปี ขึ้นไป
		3.72	3.91	4.08	3.65
1. ต่ำกว่า 25 ปี	3.72		-.19917*	-.36699*	.06864
2. 25 – 40 ปี	3.91			-.16781*	.26781*
3. 41 – 60 ปี	4.08				.43562*
4. 61 ปี ขึ้นไป	3.65				

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ อายุต่ำกว่า 25 ปีกับอายุ 25 – 40 ปี อายุต่ำกว่า 25 ปีกับอายุ 41 – 60 ปี อายุ 25 -40 ปีกับอายุ 61 ปี ขึ้นไป อายุ 41 – 60 ปีกับอายุ 61 ปี ขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 7

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่น่าพักผ่อนรื่นรมย์

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	21.693	7.231	37.340	.000*
ภายในกลุ่ม	396	76.687	.194		
รวม	399	98.380			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่ง

ท่องเที่ยวหน้าพุ่มรักชะวารี พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 8

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน้าพุ่มรักชะวารี

อายุของประชาชน	$\bar{X}$	1. ต่ำกว่า 25 ปี	2. 25 – 40 ปี	3. 41 – 60 ปี	4. 61 ปี ขึ้นไป
		3.72	3.89	4.17	3.34
1. ต่ำกว่า 25 ปี	3.72		-.16761	-.45194*	.37610*
2. 25 – 40 ปี	3.89			-.28434*	.54371*
3. 41 – 60 ปี	4.17				.82805*
4. 61 ปี ขึ้นไป	3.34				

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน้าพุ่มรักชะวารี อายุต่ำกว่า 25 ปีกับอายุ 41 – 60 ปี อายุต่ำกว่า 25 ปีกับอายุ 61 ปีขึ้นไป อายุ 25 – 40 ปีกับอายุ 61 ปี ขึ้นไป อายุ 41 – 60 ปีกับอายุ 61 ปีขึ้นไป แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 9

ตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	5.211	1.737	13.760	.000*
ภายในกลุ่ม	396	49.986	.126		
รวม	399	55.197			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 10

ตารางที่ 11 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์

อายุของประชาชน	$\bar{X}$	1. ต่ำกว่า 25 ปี	2. 25 – 40 ปี	3. 41 – 60 ปี	4. 61 ปี ขึ้นไป
		3.72	3.81	4.03	3.84
1. ต่ำกว่า 25 ปี	3.72		-.08813	-.31361*	-.12257
2. 25 – 40 ปี	3.81			-.22548*	-.03445
3. 41 – 60 ปี	4.03				-.19104*
4. 61 ปี ขึ้นไป	3.84				

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว พระที่นั่งรัตนรังสรรค์ อายุต่ำกว่า 25 ปีกับอายุ 41 – 60 ปี อายุ 25 – 40 ปีกับอายุ 41 – 60 ปี และอายุ 41 – 60 ปีกับ 61 ปี ขึ้นไป แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 11

ตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	7.780	2.593	10.470	.000*
ภายในกลุ่ม	396	98.091	.248		
รวม	399	105.871			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 12

ตารางที่ 13 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง

อายุของประชาชน	$\bar{X}$	1. ต่ำกว่า 25 ปี	2. 25 – 40 ปี	3. 41 – 60 ปี	4. 61 ปี ขึ้นไป
		3.71	4.05	4.04	3.76
1. ต่ำกว่า 25 ปี	3.71		-.34178*	-.33540*	-.04762
2. 25 – 40 ปี	4.05			.00638	.29416*
3. 41 – 60 ปี	4.04				.28778*
4. 61 ปี ขึ้นไป	3.76				

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ ด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง อายุต่ำกว่า 25 ปีกับอายุ 25 – 40 ปี อายุต่ำกว่า 25 ปีกับอายุ 41 – 60 ปี อายุ 25 – 40 ปีกับอายุ 61 ปี ขึ้นไป และอายุ 41 – 60 ปีกับอายุ 61 ปี ขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 13

ตารางที่ 14 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็น
ของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและ
การพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับความต้องการ ในการพัฒนา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1.ความต้องการในการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว น้ำพุร้อนรักษะวาริน	ระหว่างกลุ่ม	3	4.988	2.494	6.426	.002*
	ภายในกลุ่ม	396	93.392	.235		
	รวม	399	98.380			
2.ความต้องการในการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว พระที่นั่งรัตนรังสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	3	3.778	1.889	10.601	.000*
	ภายในกลุ่ม	396	51.419	.130		
	รวม	399	55.197			
3.ความต้องการในการ พัฒนาองค์ประกอบ ของการท่องเที่ยวใน เขตเทศบาลเมืองระนอง	ระหว่างกลุ่ม	3	3.320	1.660	14.585	.000*
	ภายในกลุ่ม	396	102.551	.258		
	รวม	399	105.871			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.445	1.222	9.366	.000*
	ภายในกลุ่ม	396	51.809	.131		
	รวม	399	54.253			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมประชาชนที่มีการศึกษากันมีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 14

ตารางที่ 15 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	2. ปริญญาตรี	3. สูงกว่าปริญญาตรี
		3.86	4.02	4.07
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.86		-.15956*	-.21078*
2. ปริญญาตรี	4.02			-.05122
3. สูงกว่าปริญญาตรี	4.07			

*Sig < .05

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรี และต่ำว่าปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน้าพู่ร้อนรักษะวาริน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3	4.988	2.494	6.426	.002*
ภายในกลุ่ม	396	93.392	.235		
รวม	399	98.380			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน้าพู่ร้อนรักษะวาริน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความ

คิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 16

ตารางที่ 17 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพื้ร้อนรักษะวาริน

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	2. ปริญญาตรี	3. สูงกว่าปริญญาตรี
		3.83	4.13	3.97
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.83		.29524*	-.13717
2. ปริญญาตรี	4.13			.15807
3. สูงกว่าปริญญาตรี	3.97			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพื้ร้อนรักษะวาริน ต่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 17

ตารางที่ 18 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพื้ร้อนรักษะวาริน

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	3.778	1.889	10.601	.000*
ภายในกลุ่ม	396	51.419	.130		
รวม	399	55.197			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 18

ตารางที่ 19 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชน และนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	2. ปริญญาตรี	3. สูงกว่าปริญญาตรี
		3.84	3.79	4.17
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.84		.04444	-.33083*
2. ปริญญาตรี	3.79			-.37527*
3. สูงกว่าปริญญาตรี	4.17			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์ ต่ำกว่าปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 19

ตารางที่ 20 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3	3.320	1.660	14.585	.000*
ภายในกลุ่ม	396	102.551	.258		
รวม	399	105.871			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 20

ตารางที่ 21 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	2. ปริญญาตรี	3. สูงกว่าปริญญาตรี
		3.92	4.14	4.08
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.92		-.22787*	-.16433
2. ปริญญาตรี	4.14			.06354
3. สูงกว่าปริญญาตรี	4.08			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนา

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง ต่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรี แตกต่าง
กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 21

ตารางที่ 22 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็น
ของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและ
การพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ระดับความต้องการ ในการพัฒนา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1.ความต้องการในการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว น้ำพุร้อนรักษะวาริน	ระหว่างกลุ่ม	3	6.124	2.041	8.762	.000*
	ภายในกลุ่ม	396	92.256	.233		
	รวม	399	98.380			
2.ความต้องการในการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว พระที่นั่งรัตนรังสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	3	1.202	.401	2.939	.033*
	ภายในกลุ่ม	396	53.994	.136		
	รวม	399	55.197			
3.ความต้องการในการ พัฒนาองค์ประกอบ ของการท่องเที่ยวใน เขตเทศบาลเมืองระนอง	ระหว่างกลุ่ม	3	12.972	4.324	18.432	.000*
	ภายในกลุ่ม	396	92.899	.235		
	รวม	399	105.871			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.891	.964	7.431	.000*
	ภายในกลุ่ม	396	51.362	.130		
	รวม	399	54.253			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็น
ของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการ
พัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ในภาพรวม
ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการ
พัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
รายละเอียดตามตารางที่ 22

ตารางที่ 23 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชน และนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	$\bar{X}$	1.ต่ำกว่า 10,000	2.10,001-15,000	3.15,001-20,000	4.สูงกว่า 20,000
		4.02	3.82	3.87	4.01
1. ต่ำกว่า 10,000	4.02		.20651*	.15773	.01561
2. 10,001-15,000	3.82			-.04878	-.19090*
3. 15,001-20,000	3.87				-.14212*
4. สูงกว่า 20,000	4.01				

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท กับ 10,001 – 15,000 บาท 10,001 – 15,000 บาท กับ สูงกว่า 20,000 บาท และ 15,001 – 20,000 บาท กับ สูงกว่า 20,000 บาทแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 23

ตารางที่ 24 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน้าพู่ร้อนรักษะวาริน

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	6.124	2.041	8.762	.000*
ภายในกลุ่ม	396	92.256	.233		
รวม	399	98.380			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน้าพู่ร้อนรักษะวาริน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความ

คิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 24

ตารางที่ 25 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยว ในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน้าพู่ร้อนรักษะวาริน

รายได้ต่อเดือน	$\bar{X}$	1.ต่ำกว่า 10,000	2.10,001-15,000	3.15,001-20,000	4.สูงกว่า 20,000
		4.06	3.85	3.75	4.03
1. ต่ำกว่า 10,000	4.06		.21417	.31107*	.03080
2. 10,001-15,000	3.85			.09690	.18337*
3. 15,001-20,000	3.75				.28027*
4. สูงกว่า 20,000	4.03				

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน้าพู่ร้อนรักษะวาริน ต่ำกว่า 10,000 บาท กับ 15,001 – 20,000 บาท 10,001 – 15,000 บาท กับ สูงกว่า 20,000 บาท 15,001 – 20,000 บาท กับ สูงกว่า 20,000 บาท แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 25

ตารางที่ 26 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3	1.202	.401	2.939	.033*
ภายในกลุ่ม	396	53.994	.136		
รวม	399	55.197			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 26

ตารางที่ 27 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์

รายได้ต่อเดือน	$\bar{X}$	1.ต่ำกว่า 10,000	2.10,001-15,000	3.15,001-20,000	4.สูงกว่า 20,000
		3.78	3.84	3.94	3.82
1. ต่ำกว่า 10,000	3.78		-.06447	-.15847*	-.04469
2. 10,001-15,000	3.84			-.09399*	.01979
3. 15,001-20,000	3.94				.11378*
4. สูงกว่า 20,000	3.82				

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์ ต่ำกว่า 10,000 บาท กับ 15,001 – 20,000 บาท 10,001 – 15,000 บาท กับ 15,001 – 20,000 บาท และ 15,001 – 20,000 บาท กับ สูงกว่า 20,000 บาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 27

ตารางที่ 28 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3	12.972	4.324	18.432	.000*
ภายในกลุ่ม	396	92.899	.235		
รวม	399	105.871			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างก็มีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 28

ตารางที่ 29 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยว ในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง

รายได้ต่อเดือน	$\bar{X}$	1.ต่ำกว่า 10,000	2.10,001-15,000	3.15,001-20,000	4.สูงกว่า 20,000
		4.23	3.76	3.91	4.17
1. ต่ำกว่า 10,000	4.23		.46984*	.32058*	.06071
2. 10,001-15,000	3.76			-.14926	-.40912*
3. 15,001-20,000	3.91				-.25986*
4. สูงกว่า 20,000	4.17				

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการ

ท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง ต่ำกว่า 10,000 บาท กับ 10,001 – 15,000 บาท ต่ำกว่า 10,000 บาท กับ 15,0001 – 20,000 บาท 10,001 – 15,000 บาท กับ สูงกว่า 20,000 บาท และ 15,001 – 20,000 บาท กับ สูงกว่า 20,000 บาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 29

ตารางที่ 30 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ

ระดับความต้องการในการพัฒนา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1.ความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนรักษะวาริน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.924	.975	4.044	.008*
	ภายในกลุ่ม	396	95.456	.241		
	รวม	399	98.380			
2.ความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	3	4.882	1.627	12.809	.000*
	ภายในกลุ่ม	396	50.314	.127		
	รวม	399	55.197			
3.ความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง	ระหว่างกลุ่ม	3	12.522	4.174	17.706	.000*
	ภายในกลุ่ม	396	93.349	.236		
	รวม	399	105.871			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.603	.534	4.019	.008*
	ภายในกลุ่ม	396	52.650	.133		
	รวม	399	54.253			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวมประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 30

ตารางที่ 31 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	$\bar{X}$	1. รับราชการ	2. เกษตรกร	3. ธุรกิจส่วนตัว	4. อื่น ๆ
		3.80	3.99	3.94	3.84
1. รับราชการ	3.80		-.19222*	-.14409*	-.03943
2. เกษตรกร	3.99			.04813	.15278*
3. ธุรกิจส่วนตัว	3.94				.10465*
4. อื่น ๆ	3.84				

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจกับเกษตรกร รับราชการ/รัฐวิสาหกิจกับธุรกิจส่วนตัว เกษตรกรกับอื่น ๆ และธุรกิจส่วนตัวกับอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 31

ตารางที่ 32 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพุน้ำพุร้อนรักษะวาริน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3	2.924	.975	4.044	.008*
ภายในกลุ่ม	396	95.456	.241		
รวม	399	98.380			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพุน้ำพุร้อนรักษะวาริน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อความ

ต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 32

ตารางที่ 33 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชน และนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพื้ร้อนรักษะวาริน

อาชีพ	$\bar{X}$	1. รับราชการ	2. เกษตรกร	3. ธุรกิจส่วนตัว	4. อื่น ๆ
		3.81	4.07	3.93	3.76
1. รับราชการ	3.81		-.25866*	-.11621	.04580
2. เกษตรกร	4.07			.14245	.30447*
3. ธุรกิจส่วนตัว	3.93				.16202*
4. อื่น ๆ	3.76				

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพื้ร้อนรักษะวาริน อาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจกับเกษตรกร เกษตรกับอื่น ๆ และธุรกิจส่วนตัวกับอื่นๆแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 33

ตารางที่ 34 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3	4.882	1.627	12.809	.000*
ภายในกลุ่ม	396	50.314	.127		
รวม	399	55.197			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 34

ตารางที่ 35 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์

อาชีพ	$\bar{X}$	1. รับราชการ	2. เกษตรกร	3. ธุรกิจส่วนตัว	4. อื่น ๆ
		4.02	3.80	3.89	3.65
1. รับราชการ	4.02		.22003*	.13741	.37181*
2. เกษตรกร	3.80			-.08262	.15178
3. ธุรกิจส่วนตัว	3.89				.23440*
4. อื่น ๆ	3.65				

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ด้านความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์ อาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจกับเกษตรกร รับราชการ/รัฐวิสาหกิจกับอื่น ๆ และธุรกิจส่วนตัวกับอื่น ๆ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 35

ตารางที่ 36 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3	12.522	4.174	17.706	.000*
ภายในกลุ่ม	396	93.349	.236		
รวม	399	105.871			

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ด้านความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 36

ตารางที่ 37 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง

อาชีพ	$\bar{X}$	1. รับราชการ	2. เกษตรกร	3. ธุรกิจส่วนตัว	4. อื่น ๆ
		3.56	4.10	4.02	4.10
1. รับราชการ	3.56		-.53802*	-.45346*	-.53592*
2. เกษตรกร	4.10			.08455	.00210
3. ธุรกิจส่วนตัว	4.02				-.08245
4. อื่น ๆ	4.10				

*Sig < .05

จากการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยในภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของ

เทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ ความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยว ในเขตเทศบาลเมืองระนอง อาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจกับเกษตรกร รับราชการ/รัฐวิสาหกิจกับ ธุรกิจส่วนตัว และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจกับอื่น ๆ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดตามตารางที่ 37

ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง

ตารางที่ 38 แสดงแนวทางในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง

ประเด็น	ความถี่
1. ประชาชนควรให้ความร่วมมือในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยว	28
2. เทศบาลเมืองระนองควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว	23
3. ควรเพิ่มศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	22
4. ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ	17
5. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ	14
6. ควรจัดให้มีอาสาสมัครแนะนำนักท่องเที่ยว หรือมัคคุเทศก์อาสา	9
7. ควรมีการจัดระเบียบพ่อค้าแม่ค้าหาบเร่แผงลอยต่าง ๆ เพื่อความเป็นระเบียบ สวยงาม และถูกหลักโภชนาการ	9

จากการวิจัย แนวทางในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง พบว่า ประชาชนควรให้ความร่วมมือในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยว มีความถี่สูงสุด 28 คน รองลงมา เทศบาลเมืองระนองควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ควรเพิ่มศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ควรจัดให้มีอาสาสมัครแนะนำนักท่องเที่ยว หรือมัคคุเทศก์อาสา และควรมีการจัดระเบียบพ่อค้าแม่ค้าหาบเร่แผงลอยต่าง ๆ เพื่อความเป็นระเบียบ สวยงาม และถูกหลักโภชนาการ มีความถี่ 23, 22, 17, 14, 9 และ 9 ตามลำดับ รายละเอียดตามตารางที่ 38

บทที่ 5

การสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง และศึกษาแนวทางการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นายกเทศมนตรีเมืองระนอง รองนายกเทศมนตรีเมืองระนอง สมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองระนอง และนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้ แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับสัมภาษณ์นายกเทศมนตรีเมืองระนอง และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง และแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองระนอง การวิเคราะห์ข้อมูล โดย สถิติพื้นฐานสำหรับตัวแปรนามบัญญัติ (Nominal Scale) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) และวิธีทางสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน โดยการใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) ทดสอบความแตกต่างด้วย t-test และ F - test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญในการทดสอบ (Level of Significance) ที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) ซึ่งผลการศึกษานำเสนอตามลำดับ ดังนี้

การสรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง

1.1 จำนวนและร้อยละของแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 89.5 มีอายุ 41 - 60 ปี มากที่สุด ร้อยละ 73.7 โดยส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 79.0 และมีตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง มากที่สุด ร้อยละ 94.7

1.2 ความพร้อมของเทศบาลเมืองระนองในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยว

1.1.1 เทศบาลเมืองระนองมีการกำหนด วิสัยทัศน์ “เป็นเมืองน่าอยู่และเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยหลักกรรมมาภิบาลและวิถีพอเพียง” ยุทธศาสตร์การพัฒนา ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตเมือง และการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเชิงอนุรักษ์ ตลอดจนพัฒนาระบบการกระจายน้ำแร่ร้อนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

1.1.2 เทศบาลเมืองระนองมีการจัดโครงสร้างภายในด้านการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จะมีสำนักปลัดเทศบาลเมืองระนองรับผิดชอบ งานส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งในด้านงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นส่วนงานที่เกิดขึ้นใหม่ภายหลังการกำหนด โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการใหม่ตามขนาดเทศบาล โดยมีหน้าที่เกี่ยวกับ การควบคุมกิจการบริการท่องเที่ยวภายในประเทศของเทศบาลและหน่วยงานอื่นการต้อนรับ แนะนำอำนวยความสะดวกและบริการนำเที่ยวรวมทั้งดำเนินธุรกิจท่องเที่ยว การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่และที่มีอยู่แล้ว การส่งเสริมและเผยแพร่การท่องเที่ยวภายในประเทศของเทศบาล การประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และกำหนดมาตรฐานเกณฑ์การท่องเที่ยวรวมทั้งตรวจสอบประเมินผลและให้คำแนะนำในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นไปตามแผน

1.1.3 เทศบาลเมืองระนองมีบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพียง 2 คน ดังนั้นจึงถือได้ว่าเทศบาลเมืองระนองมีข้อควรปรับปรุง คือ ต้องเพิ่มบุคลากรด้านการท่องเที่ยวอีก แต่ในสภาพการปฏิบัติงานจริงแล้วนั้น เมื่อมีกิจกรรมหรือ โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ จะมีบุคลากรจากกองต่าง ๆ เข้ามาปฏิบัติงานเสริม เช่น กองการศึกษา กองช่าง กองวิชาการและแผนงาน เป็นต้น

1.1.4 เทศบาลเมืองระนองได้มีการมอบหมายหน้าที่และการกระจายอำนาจในการจัดการด้านการท่องเที่ยว ให้แก่หัวหน้าสำนักงานปลัดเทศบาลเมืองระนองเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงเมื่อมีกิจกรรม/โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ หลังจากได้รับมอบหมายนโยบายจากนายกเทศมนตรีแล้วก็จะนำมาปฏิบัติ ซึ่งในบางกิจกรรม/โครงการนั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เช่น หน่วยงานของรัฐ เจ้าของกิจการ และประชาชนในพื้นที่ เป็นต้น แต่สิ่งที่สำคัญซึ่งเทศบาลเมืองระนองไม่เคยละเลย คือ การให้ความสำคัญกับประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ โดยจะมีการเชิญประธานชุมชน มาร่วมวางแผนการดำเนินกิจกรรมด้วยทุกครั้ง การกระทำเช่นนี้ช่วยสร้างความหลากหลายในแนวทางการดำเนินงาน

1.1.5 เทศบาลเมืองระนองได้มีการติดตามผลการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว ดังนี้ เปรียบเทียบผลงานกับเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ไม่ด่วนสรุปหาความจริงจากแหล่งอื่น นำสิ่งที่พบมาพูดคุยกับผู้ปฏิบัติด้วยการตั้งใจฟังและตั้งคำถามที่เหมาะสม

และตั้งสมมุติฐาน ทดสอบ และวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหา นอกจากนี้เทศบาลเมืองระนองยังมีการประเมินผล โครงการทุกโครงการ โดยจะใช้แบบสอบถามความพึงพอใจแก่ประชาชนที่เกี่ยวข้อง

1.1.6 เทศบาลเมืองระนองได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในการดำเนินการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวนั้นทุกกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ เทศบาลเมืองระนองก็จะประสานความร่วมมือกันดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เช่น มหกรรมการแข่งขันกีฬาท้องถิ่น ไทคัพ มหกรรมอาหารสะอาดรสชาติอร่อย เทศกาลเที่ยวระนอง ท่องอันดามัน ก็ได้อาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เช่น สำนักงานจังหวัดระนอง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดชุมพร องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดระนอง สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดระนอง สำนักงานการท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัดระนอง เป็นต้น เพื่อก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

1.3 ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง มีดังนี้ เทศบาลเมืองระนองยังขาดบุคลากรเฉพาะด้าน ที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวโดยตรง ฝ่ายการเมืองยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ ฝ่ายการเมืองยังขาดเจตนาที่จริงจังในการจัดการท่องเที่ยว ฝ่ายการเมืองยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการงบประมาณที่จะรองรับในด้านการท่องเที่ยวโดยตรง เทศบาลเมืองระนองยังขาดการประสานงานที่ดีกับหน่วยงานอื่น ๆ อย่างเพียงพอ ฝ่ายการเมืองเน้นการพัฒนาด้านโครงสร้างมากเกินไป เทศบาลเมืองระนองยังขาดความร่วมมือจากชุมชน ร้านค้า และองค์กรภาคเอกชนอย่างจริงจังและเพียงพอและปัญหาการแบ่งพรรค แบ่งพวกทางการเมืองท้องถิ่น

1.4 แนวทางในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง ดังนี้

การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ สามารถทำได้โดยการร่วมแรงร่วมใจกันอย่างจริงจัง ระหว่างกลุ่มองค์กรและกลุ่มบุคคลดังต่อไปนี้ ฝ่ายการเมืองในองค์กรปกครองท้องถิ่น เทศบาล หัวหน้าหน่วยงานราชการฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น อำเภอ โรงเรียน วัด กรมศิลปากร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมชลประทาน ตำรวจท่องเที่ยว และภาควิสาหกิจอื่น ๆ ผู้นำชุมชนและประชากรในชุมชน ผู้นำองค์กรเอกชนที่มีศักยภาพในพื้นที่ทุกองค์กร และบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะของผู้ให้สัมภาษณ์ถึงการจัดการการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง ผู้บริหารท้องถิ่น (ทั้งคณะ) ต้องปรับปรุงโครงสร้างภายในท้องถิ่นให้เหมาะสม และมีความพร้อมในการรองรับปัญหาทุกด้าน รวมทั้งต้องมีฝ่ายที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวโดยตรง ควรมีคณะกรรมการประชาสัมพันธ์และให้การศึกษาอบรมแก่บุคลากร เยาวชน ประชาชน กลุ่มอาชีพ และสร้าง

ความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่องและชัดเจน ควรมีคณะที่ปรึกษาที่ทรงคุณวุฒิจากองค์กรทุกฝ่าย โดยเฉพาะองค์กรเอกชนที่มีศักยภาพในพื้นที่ มาร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวของเมืองระนองอย่างจริงจัง และมีเป้าหมายที่ชัดเจน เมืองระนองมีสิ่งที่มีคุณค่าในการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวในหลาย ๆ ด้าน เช่น โบราณสถาน สถานที่ทางธรรมชาติ วัฒนธรรมประเพณี มรดกธรรมชาติ และอื่น ๆ ทำอย่างไรจะสร้างมูลค่าจากการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นได้ เพื่อประชาชนจะได้มีอาชีพและรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างเป็นกอบเป็นกำ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องคำนึงถึงการสร้างคุณค่าของเมืองท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย ควรมีการประสานงานกันเป็นเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวทุกระดับ มีการลงทุนด้านการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง ควรมีการจัดตั้งองค์กรที่ส่งเสริม และดำเนินการด้านการท่องเที่ยวของท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรม โดยแบ่งกิจกรรมและภารกิจให้ชัดเจน ควรมีการจัดการด้านผังเมืองและภูมิทัศน์ที่เหมาะสม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ครบวงจร กำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองให้สอดคล้องกับสิ่งที่มีอยู่อย่างกลมกลืน มีแผนดำเนินการเป็นภาพรวมทั้งระยะสั้นและระยะยาว และควรปรับความคิดของคนทุกฝ่ายที่ยังคิดกันคนละทางให้หันมาปรับความคิดให้สอดคล้องเป็นแนวทางเดียวกันได้ และต้องคำนึงถึงการไม่ลดคุณค่าเดิมของเมืองระนอง และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

2.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.0 มีอายุ 25 – 40 ปี มากที่สุด ร้อยละ 46.5 โดยส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 74.5 ส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 31.5 ส่วนใหญ่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 58.5

2.2 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อสภาพและความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง พบว่า

2.2.1 สภาพความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนรักษะวาริน

- ด้านสภาพกายภาพโดยรวม สภาพของสวน ดิน ไม้ ความรื่นรมย์ มีความพร้อมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 87.30

- ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว ป้ายบอกสถานที่และเส้นทาง มีความพร้อมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 82.80

- ด้านการรักษาดูแลสภาพแวดล้อม การจัดการ บำบัด ดูแลน้ำเสีย มีความพร้อมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 97.00

2.2.2 สภาพความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์

- ด้านสภาพกายภาพโดยรวม เส้นทางเดินในสถานที่ท่องเที่ยวเหมาะสม มีความพร้อมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 94.80

- ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว ป้ายบอกสถานที่และเส้นทาง มีความพร้อมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 95.00

- ด้านการรักษาดูแลสภาพแวดล้อม มีความพร้อมสูงสุด การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 98.00

2.2.3 สภาพการพัฒนางองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง การให้บริการภัตตาคารและร้านอาหารในเขตเทศบาลเมืองระนอง มีความพร้อมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 85.80

2.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง พบว่าระดับความต้องการในการพัฒนาของประชาชนและนักท่องเที่ยวในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D. = .36)

2.3.1 ความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนรักษะวาริน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.89 (S.D. = .49)

2.3.2 ความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 (S.D. = .37)

2.3.3 ความต้องการในการพัฒนางองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 (S.D. = .51)

2.4 การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน

2.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการ

พัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวม ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ในภาพรวม ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวมประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.9 แนวทางในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง เรียงตามลำดับมีดังนี้ ประชาชนควรให้ความร่วมมือในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยว เทศบาลเมืองระนองควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ควรเพิ่มศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ควรจัดให้มีอาสาสมัครแนะนำนักท่องเที่ยว หรือมัคคุเทศก์อาสา และควรมีการจัดระเบียบพ่อค้าแม่ค้า หาบเร่แผงลอยต่าง ๆ เพื่อความเป็นระเบียบ สวยงาม และถูกหลักโภชนาการ

การอภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จากผลการวิจัยพบว่า เทศบาลเมืองระนองได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา ยุทธศาสตร์การพัฒนา และแนวทางการพัฒนา ไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาซึ่งแสดงให้เห็นว่า เทศบาลเมืองระนองนั้น ได้มีความตระหนักและมุ่งมั่น ในการที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ของเทศบาลเมืองระนองครั้ง วิสัยทัศน์ “เป็นเมืองน่าอยู่และเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยหลักธรรม มาภิบาลและวิถีพอเพียง” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักรบ ระวังการณ์ และคณะ (2543, หน้า 57) กล่าวว่า การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวต้องมีทิศทางและแนวทางที่เหมาะสม ซึ่งต้องใช้กระบวนการในการวางแผนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดคน โยบายที่ชัดเจน มีการจัดทำแผน

ยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บท จากนั้นนำแผนงานและโครงการไปสู่การปฏิบัติ โดยมีการอำนวยความสะดวกและกำกับติดตามผลจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้เทศบาลเมืองระนองได้มีการจัดโครงสร้างการบริหารของเทศบาลเมืองระนอง ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดโครงสร้างของเทศบาลเมืองระนองประกอบด้วยสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรีสภาเทศบาล ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาล 18 คน จากทั้งหมด 3 เขตเลือกตั้งมาจากการเลือกตั้งของประชาชน และโครงสร้างส่วนราชการในเทศบาลเมืองระนอง เทศบาลเมืองระนอง ได้กำหนดโครงสร้างส่วนราชการ ประกอบด้วย สำนักปลัดเทศบาล กองคลัง กองช่าง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองการศึกษา กองวิชาการและแผนงาน กองสวัสดิการสังคม และหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยสำนักปลัดเทศบาลเมืองระนองจะมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการท้องที่เกี่ยวกับการดำเนินการท้องที่จะเป็นในลักษณะการมอบหมายงานให้แต่ละฝ่ายหรือแต่ละแผนกงานของเทศบาลแบ่งงานกันรับผิดชอบ ดังนั้นบุคลากรในปัจจุบันที่ดำเนินงานด้านการท้องที่ของเทศบาลเมืองระนองก็คือพนักงานที่ปฏิบัติงานประจำของเทศบาลอยู่แล้ว ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการจัดองค์กรด้านการท้องที่ของเทศบาลเมืองระนอง ยังไม่มีความชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ เชี่ยวชาญในเรื่องการท้องที่เฉพาะทาง โดยเทศบาลเมืองระนองจำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุง แก้ไข อย่างเร่งด่วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชชัย พลอยเพชร (2541, หน้า 120) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการท้องที่ : ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานการท้องที่จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า สำนักงานการท้องที่จังหวัดกาญจนบุรี มีศักยภาพและความต้องการจัดการท้องที่ทางด้านทรัพยากรการบริหาร ด้านการจัดการ และด้านความสามารถในการตอบสนองนักท้องที่ที่อยู่ในระดับสูง แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าสำนักงานการท้องที่จังหวัดกาญจนบุรี ยังมีปัญหาและอุปสรรคในส่วนของเงินงบประมาณ ซึ่งแต่ละปีมีจำนวนไม่เพียงพอกับการบริหารงาน ตลอดจนจำนวนบุคลากรที่มีปริมาณจำกัด นอกจากนี้เทศบาลเมืองระนองได้มีการติดตามผลการดำเนินงานด้านการท้องที่ซึ่งเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 หมวด 6 ข้อ 30 อีกทั้งในการดำเนินการด้านการส่งเสริมการท้องที่นั้นเทศบาลเมืองระนองได้สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้ สำนักงานจังหวัดระนอง การท้องที่แห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดชุมพร องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดระนอง สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดระนอง สำนักงานการท้องที่ กิฬา และนันทนาการจังหวัดระนอง เป็นต้น เพื่อก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

2. ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและการพัฒนาการท้องที่ของเทศบาลเมืองระนอง จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและการพัฒนาการท้องที่ของ

เทศบาลเมืองระนอง ซึ่งประกอบไปด้วยทรัพยากรบุคคล งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นปัจจัยนำเข้า ที่สำคัญที่จะส่งผลให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงไป ได้ด้วยดี จะเห็นว่า เทศบาลเมืองระนองยังไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวโดยตรง การดำเนินงานจะให้แต่ละฝ่ายในเทศบาลร่วมรับผิดชอบตามความเหมาะสมหรือตามที่ได้รับมอบหมาย จากผู้บังคับบัญชา ส่วนด้านงบประมาณจะมีแหล่งที่มาจากภายในและภายนอกเทศบาล แหล่งที่มา ของงบประมาณจากภายในได้มาจากการจัดเก็บเอกตามกฎหมายกำหนด ได้จากการจัดสรรภาษี อากรคืนจากรัฐ จากเงินอุดหนุนทั่วไป และจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ส่วนแหล่งที่มาของ งบประมาณจากภายนอก จะได้มาจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ระนอง และเงินสนับสนุนจากองค์กรเอกชนต่าง ๆ ประกอบกับเทศบาลเมืองระนองยังขาด เครื่องมืออุปกรณ์ และอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเทศบาลเมืองระนองมีภารกิจไม่สอดคล้องกับ งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนองได้ให้แนวทาง ในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง ไว้ว่าปัญหาต่างๆ ที่พบนั้น สามารถแก้ไขได้ แต่คงต้องใช้ระยะเวลาและการดำเนินงานให้ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพความ เป็นเมืองระนอง โดยฝ่ายการเมืองในองค์กรปกครองท้องถิ่นและผู้นำองค์กรภาคเอกชนทุกฝ่าย ต้อง ร่วมกันคิดและทำโดยมีเจตนารมณ์และเป้าหมายเดียวกันที่ชัดเจน ต้องมีการแก้ไขทั้งระบบ ทำการ รื้อระบบในการวางแผนการดำเนินงานใหม่ โดยไม่ยึดติดกับตำแหน่งของตัวบุคคล ต้องมีการสรร หาบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญมาจัดการอย่างจริงจังเอาใจกับการท่องเที่ยว การแก้ไขปัญหา ต้องโปร่งใส ใช้หลักธรรมาภิบาลและเปิดรับฟังเสียงประชาชนผู้เกี่ยวข้องโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของ งานมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว

3. แนวทางการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง จาก ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลที่มีต่อความต้องการในการส่งเสริมและ การพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง พบว่า ระดับความต้องการในการพัฒนาของ ประชาชนในภาพรวม และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการในการพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวน้ำพุร้อนรักษะวาริน พระที่นั่งรัตนรังสรรค์ และความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบ ของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนและ นักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนองเห็นว่าเทศบาลเมืองระนองจะต้องปรับปรุง/ พัฒนา แหล่ง ท่องเที่ยวให้มีความสมบูรณ์ น่าสนใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นักรบ ระวังการณ์ และคณะ (2543, หน้า 59) กล่าวว่า การพัฒนาบริการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ การดำเนินการ พัฒนาบริการการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ดำเนินการได้โดยการพิจารณาจาก องค์ประกอบของด้านการบริการท่องเที่ยว ทั้ง 8 องค์ประกอบ ดังนี้ บริการด้านความปลอดภัย

บริการภัตตาคารและร้านอาหาร บริการสินค้าและของที่ระลึก บริการที่พักค้างแรมสำหรับนักท่องเที่ยว บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ บริการด้านบันเทิงและนันทนาการ บริการด้านสารสนเทศและบริการด้านการขนส่ง นอกจากนั้นแล้วเทศบาลเมืองระนองต้องเปิดโอกาสให้ประชาชน องค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักบร ระวังการณ์ และคณะ (2543, หน้า 64) กล่าวว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรมีแนวทางในการเปิดโอกาสให้ชุมชน กลุ่มผู้นำชุมชน และองค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบกระบวนการในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยมีส่วนร่วมดังนี้ 1. สำรวจศักยภาพของชุมชน 2. เตรียมความพร้อมของชุมชน 3. สำรวจข้อมูล ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว กำหนดพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย 4. ประชาสัมพันธ์ จัดหานักท่องเที่ยวและวางแผนการตลาด 5. พัฒนามัคคุเทศก์ ผู้ประสานงานและบุคลากร 6. เตรียมความพร้อม และปฏิบัติการ โครงการนำร่อง 7. สรุปและประเมินผลหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมนำร่อง 8. พัฒนาปรับปรุงกระบวนการ โดยการวิเคราะห์กระบวนการในการจัดการท่องเที่ยวและองค์ประกอบต่าง ๆ และ 9. เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานภายนอก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพจนารถ กริ่งไกร (2545, หน้า 98) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม : กรณีศึกษา ตำบลโป่งงาม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนมีผลต่อการมีส่วนร่วมทั้งด้านการรวมคิดวางแผนทาง การร่วมดำเนินการ การร่วมประสาน การร่วมรับผลประโยชน์ และการร่วมติดตามประเมินผลการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เทศบาลเมืองระนอง องค์กรบริหารส่วนจังหวัดระนอง สำนักงานการท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัดระนอง เป็นต้น ควรมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกัน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ
2. ควรมีนโยบายการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม
3. ควรมีนโยบายด้านมาตรฐานของที่พักร เช่น ความสะอาด ราคา เป็นต้น
4. ควรมีนโยบายส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สร้างงานให้กับประชาชนและเพิ่มรายได้ให้กับประเทศ

5. ควรมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนากิจการดำเนินงานด้านการตลาดเชิงรุก การเพิ่มตลาดใหม่และตลาดเฉพาะกลุ่ม เพื่อเร่งดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

6. ควรมีนโยบายพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว (E-TOURISM) เพื่อรองรับการทำธุรกรรมบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และการดำเนินการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

7. ควรมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างกัน

8. ควรออกกฎหมายในการควบคุมดูแลผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวและนำกฎหมาย มาใช้อย่างเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. การจัดกิจกรรม โครงการ ส่งเสริมการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง ควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่

2. ควรมีการส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการพัฒนาการท่องเที่ยว

3. ควรมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม โดยเน้นความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

4. ควรมีเจ้าหน้าที่บริการนักท่องเที่ยวอยู่ตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

5. ควรมีการพัฒนาการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบการพัฒนาการบริหารจัดการท่องเที่ยวในทุกด้าน การประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยว การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว

6. จากการทำ SWOT Analysis เทศบาลเมืองระนองมีพิจารณาในเขตเมืองคับแคบ ดังนั้นควรมีการจัดระบบคมนาคมภายในเทศบาลเมืองระนองให้มีความสะดวกต่อการเดินทาง

7. จากการทำ SWOT Analysis เทศบาลเมืองระนองขาดการบังคับให้ใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ดังนั้นเจ้าหน้าที่ควรปฏิบัติหน้าที่กฎหมายมาใช้อย่างจริงจังและไม่เลือกปฏิบัติ เช่น การบุกรุกที่สาธารณะ

8. จากการทำ SWOT Analysis เทศบาลเมืองระนองมีแรงงานต่างด้าวชาวพม่าอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้นควรมีการตรวจโรคอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษามาตรฐานด้านการสาธารณสุข และป้องกันการแพร่ระบาดของโรค

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความพึงพอใจของชาวต่างชาติที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเมืองระนองของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ
3. ควรศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนองโดยการเทียบรอยคุณภาพ (Benchmarking) กับเทศบาลอื่น ๆ ทั้งในจังหวัดระนอง และจังหวัดใกล้เคียงในกลุ่มอันดามัน
4. ควรศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลเมืองระนอง เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนแม่บทส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างจริงจัง

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2546). รายงานประจำปี 2546. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ฉลองศรี พิมลสมพงษ์. (2546). การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชูสิทธิ์ ชูชาติ. (2547). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. เชียงใหม่: สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- เทศบาลเมืองระนอง. (2552). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองระนอง. ระนอง.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2547). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- นักรบ ระวีการณ และคณะ. (2549). มาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- นิคม จารุมณี. (2544). อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). “ข้อควรพิจารณาในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์”. จุลสารการท่องเที่ยว.
- มนัส สุวรรณ. (2545). โครงการศึกษาแนวทางการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบของอบต. และ สต. : รายงานฉบับสมบูรณ์ : โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ยุทธ ไถยวรรณ. (2545). พื้นฐานการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิชเน็กร เศรษฐ. (2548). โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์.
- เรวัช ทวีวงศ์. 2552. การส่งเสริมรายได้ครัวเรือนตามโครงการปลูกผักเหียงปลอดสารพิษขององค์การบริหารส่วนตำบลละอุ่นเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต.
- สมบูรณ์ เดชสมบูรณ์สุข. (2543). ความรู้และหลักปฏิบัติงานเทศบาล. กรุงเทพฯ: สุตรไพศาล.
- สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. (2547). (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://www.tourism.go.th>.

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา (2551) รายงานประจำปี 2551. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2543). ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Mill, Robert Christie. (1990). *Tourism The International Business*. New Jersey: Prentice Hall.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structure interview)

สำหรับสัมภาษณ์นายกเทศมนตรีเมืองระนอง และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง

เรื่อง การส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น

กรณีศึกษาเทศบาลเมืองระนอง อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ความพร้อมของเทศบาลเมืองระนองในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาล

เมืองระนอง

ตอนที่ 4 แนวทางการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง

2. การตอบคำถามจะไม่มีผลต่อท่านประการใดแต่จะนำไปวิเคราะห์ภาพรวมเพื่อสามารถ

นำข้อมูลสารสนเทศที่ทำวิจัยมาส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ

โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. ต่ำกว่า 25 ปี

2. 25 – 40 ปี

3. 41 – 60 ปี

4. 61 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ปริญญาตรี

3. สูงกว่าปริญญาตรี

5. เทศบาลเมืองระนองได้มีการติดตามผลการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวหรือไม่
อย่างไร

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

6. เทศบาลเมืองระนองได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนและนักท้องถิ่น
เรื่อง การส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น
กรณีศึกษาเทศบาลเมืองระนอง อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้
 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ
 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชน และนักท้องถิ่นในเขตเทศบาลที่มีต่อสภาพและ
 ความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง
 ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง
2. การตอบคำถามจะไม่มีผลต่อท่านประการใดแต่จะนำไปวิเคราะห์ภาพรวมเพื่อสามารถ
 นำข้อมูลสารสนเทศที่ทำวิจัยมาส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง
3. การตอบแบบสอบถามให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับ
 ท่านหรือท่านที่เห็นว่าถูกต้องหรือเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนดให้
 ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ
 โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ

1. เพศ
  - 1. ชาย
  - 2. หญิง
2. อายุ
  - 1. ต่ำกว่า 25 ปี
  - 2. 25 – 40 ปี
  - 3. 41 – 60 ปี
  - 4. 61 ปี ขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา
  - 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - 2. ปริญญาตรี
  - 3. สูงกว่าปริญญาตรี

4. รายได้ต่อเดือน

1. ต่ำกว่า 10,000 บาท
2. 10,001 – 15,000 บาท
3. 15,001 – 20,000 บาท
4. สูงกว่า 20,000 บาท

5. อาชีพ

1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
2. เกษตรกร
3. ธุรกิจส่วนตัว
4. อื่น ๆ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลที่มีต่อสภาพและความต้องการในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง

รายการ	สภาพปัจจุบัน	
	มีความพร้อม	ไม่มีความพร้อม
1. สภาพความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวหน้าพู่ร้อนรักษะวาริน		
1.1 สภาพกายภาพโดยรวม		
1.1.1 เส้นทางเดินในสถานที่ท่องเที่ยวเหมาะสม		
1.1.2 ที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจสำหรับนักท่องเที่ยว		
1.1.3 สภาพของสวน ต้นไม้ ความรื่นรมย์		
1.2 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว		
1.2.1 ห้องน้ำที่สะอาดและปลอดภัย		
1.2.2 ป้ายบอกสถานที่และเส้นทาง		
1.2.3 ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกที่เหมาะสม		

รายการ	สภาพปัจจุบัน	
	มีความพร้อม	ไม่มีความพร้อม
1.3 ด้านการรักษาดูแลสภาพแวดล้อม		
1.3.1 การดูแลมลพิษทางเสียง ผู้รบกวนที่เหมาะสม		
1.3.2 การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสม		
1.3.4 การจัดการ บำบัด ดูแลน้ำเสีย		
2. สภาพความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่งรัตนรังสรรค์		
2.1 สภาพกายภาพโดยรวม		
2.1.1 เส้นทางเดินในสถานที่ท่องเที่ยวเหมาะสม		
2.1.2 ที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ สำหรับนักท่องเที่ยว		
2.1.3 สภาพของสวน ต้นไม้ ความรื่นรมย์		
2.2 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว		
2.2.1 ห้องน้ำที่สะอาดและปลอดภัย		
2.2.2 ป้ายบอกสถานที่และเส้นทาง		
2.2.3 ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกที่เหมาะสม		
2.3 ด้านการรักษาดูแลสภาพแวดล้อม		
2.3.1 การดูแลมลพิษทางเสียง ผู้รบกวนที่เหมาะสม		
2.3.2 การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสม		
2.3.3 การจัดการ บำบัด ดูแลน้ำเสีย		
3. สภาพการพัฒนางองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองระนอง		
3.1 การให้บริการภัตตาคารและร้านอาหารในเขตเทศบาลเมืองระนอง		
3.2 การให้บริการร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกในเขตเทศบาลเมืองระนอง		
3.3 การให้บริการสถานที่พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง		

รายการ	สภาพปัจจุบัน	
	มีความพร้อม	ไม่มีความพร้อม
3.4 การให้บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง		
3.5 การให้บริการด้านแหล่งบันเทิงและนันทนาการที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง		
3.6 การให้บริการด้านข้อมูล ข่าวสารและสารสนเทศการท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง		
3.7 การให้บริการด้านการขนส่งผู้เช่ารถที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง		

รายการ	ระดับความต้องการในการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนรักษะวาริน					
1.1 สภาพกายภาพโดยรวม					
1.1.1 เส้นทางเดินในสถานที่ท่องเที่ยว					
1.1.2 ที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ สำหรับนักท่องเที่ยว					
1.1.3 สภาพของสวน ต้นไม้ ความรื่นรมย์					
1.2 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว					
1.2.1 ห้องน้ำที่สะอาดและปลอดภัย					
1.2.2 ป้ายบอกสถานที่และเส้นทาง					
1.2.3 ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก					
1.3 ด้านการรักษาดูแลสภาพแวดล้อม					
1.3.1 การดูแลมลพิษทางเสียง ฝุ่นละอองที่เหมาะสม					

รายการ	ระดับความต้องการในการพัฒนา				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1.3.2 การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสม					
1.3.3 การจัดการ บำบัด คูเลน้าเสีย					
2. ความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระที่นั่ง รัตนรังสรรค์					
2.1 สภาพกายภาพโดยรวม					
2.1.1 เส้นทางเดินในสถานที่ท่องเที่ยวเหมาะสม					
2.1.2 ที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ สำหรับนักท่องเที่ยว					
2.1.3 สภาพของสวน ต้นไม้ ความรื่นรมย์					
2.2 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว					
2.2.1 ห้องน้ำที่สะอาดและปลอดภัย					
2.2.2 ป้ายบอกสถานที่และเส้นทาง					
2.2.3 ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกที่เหมาะสม					
2.3 ด้านการรักษาดูแลสภาพแวดล้อม					
2.3.1 การดูแลมลพิษทางเสียง ฟุ้งละอองที่เหมาะสม					
2.3.2 การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสม					
2.3.3 การจัดการ บำบัด คูเลน้าเสีย					
3. ความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวใน เขตเทศบาลเมืองระนอง					
3.1 การให้บริการภัตตาคารและร้านอาหารในเขตเทศบาล เมืองระนอง					
3.2 การให้บริการร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกใน เขตเทศบาลเมืองระนอง					
3.3 การให้บริการสถานที่พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว ที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง					

รายการ	ระดับความต้องการในการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
3.4 การให้บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง					
3.5 การให้บริการด้านแหล่งบันเทิงและนันทนาการที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง					
3.6 การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศการท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง					
3.7 การให้บริการด้านการขนส่งสู่แหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตเทศบาลเมืองระนอง					

ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองระนอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กริพจน์ สรรพกุล

ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ

ชื่อ - สกุล	นายกฤษณ์ สรรพกุล
วัน เดือน ปีเกิด	13 มกราคม 2525
สถานที่เกิด	จังหวัดระนอง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	7/16 ถนนชาติเฉลิม ตำบลเขานิเวศน์ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2551 – ปัจจุบัน	สมาชิกสภาเทศบาลเมืองระนอง จังหวัดระนอง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2551	รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (การปกครองท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
พ.ศ. 2553	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทั่วไป) วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา